

DOWNLOAD

LETÖLTÉSEK

KÜLÖNSZÁM

Programok
Filmek
Zene

letöltése

CD-melléklettel

A CD tartalmából:

ZoneAlarm 3.7

(teljes verzió)

Norton Antivirus 2003

(30 napos próbaverzió)

Mystik Media Blaze Media Pro
(próba-verzió)

Shakira, J. Lo, Eminem – ingyen

66 tipp és trükk letöltéshez

Letöltés ezerrel!

Titkos tartalmak a neten

Illegális webhelyek

Shareware és freeware bányák

Saját FTP szerver

Warez oldalak

Gyorsan, könnyen, hatékonyan

OPTIKAI TÁROLÓK

AZ LG OPTIKAI MEGHAJTÓK NEMZETKÖZI DÍJAI

LG Electronics Magyar Kft.
www.lge.co.hu

ELMÉLET

- **Az FTP titkai – A világ legnagyobb download kikötője.** 4
Jóval azelőtt, hogy a cserebörzék léteztek volna, már mindenféle fájlát forgalmazták az interneten keresztül. Ennek ellenére alig van szőrös, aki ezzel tisztában lenne. Pedig kár, mert az FTP-nek sok előnye van.
- **Rejtett tartalmak – Keresni okosan, könnyen** 10
Hihetetlenül érdekes tartalmak várnak ránk a weben, ezeket azonban először meg kell találni. Írásunkban ehhez kínálunk segítséget.

SZOFTVER

- **Böngészőprogramok – Az édes változatosság** 12
Cikkünkben a kevésbé ismert böngészőprogramok közül mutatunk be egy csokorra valót.
- **Shareware- és freeware-bányák – Programok minden mennyiségben** 17
Körbékémltetünk az internet geográfiai térképén, hogy felleljük azokat a shareware- és freeware-bányákat, ahol a legnagyobb sűrűséggel fordulnak elő a legjobb programok.
- **Freeware-ek – Ingyenprogramok internet-profiloknak** 20
Megkerestük az interneten rendelkezésre álló legjobb ingyenprogramokat, és a lemezmelletünkre is feltettük ezeket.
- **Teszt: MP3-as szoftverek – MP3 – zenehallgatás másképp** 27
Ahhoz, hogy a nagyobb zenei gyűjteményekben eligazodjunk, számos MP3-szoftver áll a rendelkezésünkre. Tesztünkben megmutatjuk, hogy valóban segítséget nyújtanak-e ezek a programok.

GRAFIKA, VIDEÓ

- **Programok képekhez – Grafikai teljesítmény – ingyen** 24
Nem kell feltétlenül drágáknak lenniük a grafikai programoknak, a legtöbb feladathoz elegendők a shareware és a freeware programok is.

IMPRESSZUM

DOWNLOAD

A Computer Panoráma különszáma
XIV. évfolyam 5. különszám, 2003. április

Felölőszerkesztő: Horváth Annamária
Tördelőszerkesztő: Danos Katalin
Titkárságvezető: Szőke Erika
Címlap: Szincsiák László

Szerkesztőség:

1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.
Telefon: 456-6888, fax: 456-6970
E-mail: c.panorama@cpanorama.hu
Internet: http://www.computerpanorama.hu

Felölős kiadó: Dely Tamás ügyvezető igazgató
1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.
Telefon: 456-6888

Kiadó: a HVG Kiadó és a WEKA

Computerzeitschriften-Verlag GmbH közös vállalata, HVG és WEKA
a Computer Panoráma Kiadó Kft. Computer Panoráma Verlag GmbH

Terjesztés:

Mosolygó Kitti marketing- és terjesztési vezető
1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.
Telefon: 456-6964, fax: 456-6970,
e-mail: terjesztes@cpanorama.hu

Ügyfélszolgálat

hétfő-péntek: 9-17 óráig

Terjesztő: a Hírker Rt., az NH Rt. és alternatív terjesztők

Hirdetésfelvétel:

hirdetési vezető: Tasnádi Rózsa
hirdetés-szerkesztő: Háder Judit, Kuba Ilona
1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.,
Telefon/fax: 456-6974, fax: 456-6970
E-mail: c.panorama@cpanorama.hu

Hirdetésfelvétel Németországban:

Telefon: 0049-8121-95-1182
Telefax: 0049-8121-95-1627
E-mail: Akieger@wekanet.de

ZENE

- **MusicBrainz – Zenei katalógus** 31
- **Rádióadók az interneten – Slágerlisták ingyen** 32
Az aktuális slágerlisták meghallgatásához ma már nincs szükség feltétlenül rádiókészülékre. Sok rádióállomás ugyanis streamként is kínálja programját az interneten.
- **Zene pénzért – Válasz a kihívásra** 34
A zeneipar, hogy ne maradjon le az évszázad üzletéről, létrehozta a „legális online zeneterjesztést”.
- **A „becsületlen” tolvaj – Veszélyben a zeneipar?** 37
A Honest Thief (magyarul becsületlen tolvaj) egy Hollandiában üzemeltetett szolgáltatás, amely a nemzetközi fájlcsere egy sokat emlegetett szereplőjévé kíván válni.

GVAKORLAT

- **Personal FTP Server 4.0 – FTP szerver ingyen**
Készítsünk magunknak szerveret! 8
- **Getright – Porszívók támadása** 38
A letöltés során fellépő problémáknál hasznos segítség lehet a GetRight nevű program.
- **33 jó tanács – Típek és trükkök a letöltéshez** 42
33 olyan tippet gyűjtöttünk csokorba, amelyek könnyebbé és kényelmesebbé teszik a szörfözést és a különféle webes tartalmak letöltését.

AKTUÁLIS

- **Legális kontra illegális – Download + warez?** 48
Egy ügyes böngésző szinte mindent elérhet, amit csak feltesznek a világhálóra, beleértve teljes verziós programokat, zenei albumokat, vadonatúj mozifilmeket.

CD-MELLÉKLET

- **CD-tartalom – Segítőkész programok** 50

A Computer Panoráma különszáma

megrendelhető:

a kiadónál személyesen, levélben, e-mailben, weboldalunkon vagy a postahivatalokban, a hírlapkézbesztőknél és a Hírlap-Elfőzetési és Elektronikus Posta Igazgatóságán (HELP)
1900 Bp., XIII., Lehel út 10/A. a Postabank Rt.
219-99536/021-12799 pénzürgalmi jelzőszámon. A különszámok megvásárolhatók a hírlapboltokban, könyvesboltokban, a kiadónál. A régebbi szármokot keresse a kiadóban, telefon: 456-6964, 1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.

A Download különszámot készítette:

Levélátvitel: HVG Press Kft.
Nyomtatás: PAUKER Nyomdaipari Kft.
1047 Budapest Baross u. 11-15.
Felölős vezető: Vértés Gábor ügyvezető igazgató

A Computer Panoráma különszámában megjelenő valamennyi cikklet és listát szerzői jog védi. Másolásuk bármilyen formájában – fotokópia, mikrofilm készítés, adatrendszerekben való tárolása stb. – kizárólag a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

ISSN 0865-5243

A világ legnagyobb down

Bár az internet sok egyedi szolgáltatásból áll, a legtöbb szőröst csak a World Wide Web és az e-mail-küldés érdekli. A usenet a maga több ezernyi hírcsoportjával és a fájlcsere a File Transfer Protocol (FTP) ezzel szemben árnyékban maradnak. És ez szomorú, mert az FTP-szervereken végtelenül nagy letöltés-archívum szunnyad.

Hogyan működik az FTP?

Az alapvetően gyorsan el lehet magyarázni: az FTP-nél két számítógép (a fájlserver és a kliens) kapcsolódik közvetlenül egymáshoz, hogy adatokat cseréljenek. Ehhez rögzített parancskészletet használnak, amely például olyan parancsokat tartalmaz, mint az MKD (Make Directory, tehát könyvtár létrehozása). A döntő különbség a Hypertext Transfer Protocol (HTTP) szemben az, hogy az FTP-nél olyan protokollról van szó, amely mindkét irányban megengedi az adatcserét. Mert míg a szőrözésnél csak egyetlen oldal felépítése és tartalma kerül át a webszerverről a számítógépre, addig az FTP-nél közvetlenül a megfelelő fájlserverre érjük el, adatokat töltünk le vagy fel, és saját könyvtárakat hozunk létre. Mivel az FTP összességében nagyon hasznos, sok alternatív fájlkezelőt egészítenek ki FTP-klienssel.

Haladó internet-felhasználók, akik

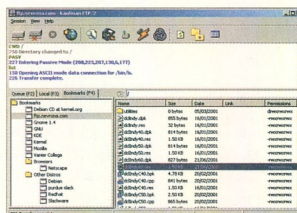
Jóval azelőtt, hogy a cserebörzék léteztek volna, már mindenféle fájl forgalmaztak az interneten keresztül – legálisakat éppúgy, mint illegálisakat. Ennek ellenére alig van szőrös, aki ezzel tisztában lenne. Pedig kár, mert az FTP-nek sok előnye van.

gyakran töltnek fel és le fájlokat, azonban többnyire speciális FTP-klienset használnak, hogy elvezessék a számos kiegészítő funkció előnyeit.

Több mint egy választás

Amit egy szőrös szoftverfrissítésre vagy egy meghajtó keresésére indul, megkeresi az illető gyártó weboldalát, átkatintgatja magát a supportterületen, és le-tölti a saját számítógépére végleges tárgyát. Amit viszont feltehetően csak kevesen tudnak: ezeket az adatokat közvetlenül FTP-szerverről is le lehet tölteni. És ehhez még speciális FTP-programot sem kell használni, mert minden szabványos böngésző rendelkezik többé vagy kevésbé intelligens FTP-funkciókkal. Egyszerűen írjuk be az FTP-címet a böngészőnkbe, hogy közvetlenül a nyilvános könyvtárba jussunk; a felhasználónév és a jelszó automatikusan továbbítódik.

De a félbeszakadt letöltések újrafelvé-

Az FTP mögött nagy letöltés-archívum szunnyad

tele során is jó választás az FTP. Mert míg ezt a rendkívül hasznos funkciót általában egy letöltésmenedzserrel, mint amilyen a GetRight, kell pótolni, az FTP-s világban természetes a „resuming”. Ráadásul a legtöbb esetben a letöltés gyorsabban megy egy FTP-szerverről, mert ezek a hálózati gépek nem olyan erősen frekvenciáltak.

Egyedül az áttekintés hagy némi kíváncsivalót maga után. Mivel az FTP-szerverek alapján véve adattárolók,

FXP – warez vég nélkül

Aki gyakran tartózkodik a web „sötét szegleteiben”, már biztosan találkozott az FXP kifejezéssel. A rövidítés a File Exchange Protocol helyett áll, ez pedig egy funkció, amellyel adatokat lehet két FTP-szerver között kicserélni. És mivel az átviteli sebesség itt csak a két szerver adottságain múlik, az FXP-t arra használják a warez-világban, hogy szoftverek, játékok, zene és videók illegális másolatait terjessék.

A gyakorlatban ez a következőképpen néz ki: egy úgynevezett szkennel két olyan szerveret keres, amelyek támogatják a passzív átviteli módot (PASV-mód), és ehhez még egy távoli számítógépről érke-

ző PORT-parancsokat is végrehajtanak. A következőkben egy gyors internetkapcsolattal (legalább 10 Mbit/s) rendelkező személy több Gb-ajtot tölt fel a kettő közül az egyik szerverre. Ha az első FXP-képes szerver egyszer már fel van töltve, elindul a lavina, mivel ennek a tartalmát innentől kezdve speciális FXP-klienssel, mint amilyen például a FlashFXP, minden más FXP-t támogató szerverre át lehet vinni. A poén: még a lassú modemkapcsolattal rendelkező szőrösök is több Gb-ajtot tudnak átlápolni az egyik szerverről a másikra, mivel a feltöltési sebesség – mint már említettük – kizárólag a két kiválasztott szerver

hálózati kapcsolatától függ. És mivel ezek általában a Mbit-es területen mozognak, az ilyen szerverek címei nagyon közkedveltek. A szervereket gyakran vezérik otthonról modemmel, hogy azután a következő látogatóskor a cégnél vagy az egyetemen, ahol a szerver éppen található, CD-re írják ki az adatkinccset.

De vigyázat! Ez sok esetben jogszerű használatot jelent, amely akár büntethető is lehet. A programok, videók vagy MP3-k illegális terjesztéséhez ilyenkor még hozzá jön a szerver illegális használata. Akit ilyesmin kapnak, az bizony komoly bajba kerülhet.

load-kikötője

csak a *puszta mappastruktúrát* mutatják. A tartalmak olykor csak nehezen azonosíthatók, mivel az üzemeltetők a honlapra akarják csalogtatni a látogatót. A jól karbantartott szervereken mindenesetre minden mappához mellékelnek egy tartalomjegyzéket (többnyire *index.txt* vagy *files.bbs*), amelyben leírnak minden felkínált fájlt. Mindezek a pozitívumok ahhoz vezettek, hogy egyre több magánfelhasználó létesít *saját FTP-szert*, hogy bármilyen fájl kicserélhessen a barátával és az ismerőseivel. Sem a betárcsázós kapcsolatoknál használt dinamikus IP-címekiosztás, sem a költségek nem jelentenek problémát.

Fájlmegosztás helyett FTP

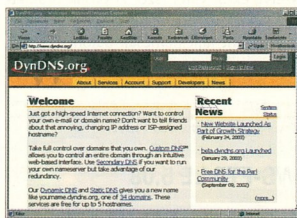
Aki adatokat szeretne cserélni a barátjaival, ismerőseivel, annak nem kell fájlserelő programokhoz nyúlnia, hiszen az FTP-vel is tetszőleges tartalmakat lehet fel- és letölteni.

Bár adatcseréről hallva szinte minden internetező rögtön a *fájlsharing kliensekre* gondol, nem az ilyen peer-to-peer kapcsolatok jelentik a legbölcsebb megoldást. Mindenekelőtt az a tény csökkenti jelentősén a dolog értékét, hogy nemcsak a kiválasztott felhasználói csoportoknak, hanem minden csatlakozó résztvevőnek elérése van a számítógépünkre.

Aki tehát egy kiválasztott felhasználói körnek szeretne rendszeresen adatokat küldeni, nem kerüli el egy *saját FTP-szerver* használatát. Ennek a módszernek az előnyei kézenfekvők: teljes ellenőrzésünk van minden elérés felett; minden engedélyezett látogató adatokat tud fel-, illetve letölteni, és a jól kitalált felhasználókezelés segítségével az utolsó részletig rögzíthetjük a felhasználók jogait. Ráadásul ahhoz, hogy valaki elérje az FTP-szerverünket, nem kell feltétlenül egy speciális FTP-kliens használata, mert a böngészők is rendelkeznek legalább az alapvető FTP-funkciókkal. Mielőtt azonban egy saját FTP-szerver búsza üzemeltetővé lennénk, meg kell ismerkednünk a *dinamikus IP-cím* problémájával.

Egyetlen URL

Aki betárcsázással csatlakozik az internetre, az *dinamikus IP-címmel* szörfözik, amely csak az aktuális kapcsolatra érvényes. Amint a kapcsolat megszakad, és újból betárcsázunk, megváltozik az IP-címünk is. Egy állandó FTP-szerver üzemeltetéséhez ezek bizony nem túl ideális feltételek.

A regisztrált felhasználó állandó címet kaphat

Segítséget a speciális szolgáltatások jelentenek, mint például a *DynDNS.org* (www.dyndns.org) vagy a *DNS2go* (dns2go.deerfield.com), amelyek minden regisztrált felhasználónak állandó címet adnak. Egy kis kiegészítő programmal kombinálva, amely közli a szerverrel a mindenkor aktuális IP-címünket, innenől kezdve *egyetlen URL alatt* vagyunk elérhetők.

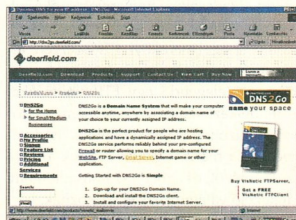
Az ehhez használt alapvető olyan öreg, mint a web: amint beürünk a böngészőbe egy URL-t, például a www.computerpanorama.hu-t, a kérés egy *Domain Name Serverre* (DNS) továbbítódik. Ez átszámítja az URL-t a megfelelő IP-címre, és ezután létrehozza a kapcsolatot a kliens és a szerver között. A szolgáltató itt tehát úgynevezett *redirectorként* működik, amely minden, egy meghatározott URL-re irányuló kérést egy másik címre továbbítja. Az ilyesmi az interneten semmi esetre sem szoktalan, sőt, nagyon is gyakori.

A *DNS2go*-nál ez a következőképpen működik: miután betárcsáztunk az internetre, és elindítottuk a kiegészítő szoftvert, a program elküldi az éppen érvényes IP-címünket a szerviznek. Ez bekerül a belső adatbázisba, és a bejelentkezésnél

Ingyenes FTP-szerverek

A következő írásunkban szereplő Personal FTP Server 4.0 (www.mr-download.de) mellett más érdekes freeware alternatívák is vannak. Ezek közül a legfontosabbakat táblázatban foglaltuk össze, és CD-mellékletünkre is feltettük őket.

Program	Nyelv	Internetcím
Carberus FTP Server 1.71	angol	www.greenepa.net/~averett/carberus.htm
CesarFTP 0.99b	angol	www.aclogiic.com
Dynu FTP Server	angol	www.dynu.com/dynuftpserver.asp
GuilFTP0 0.998.2	angol	www.nitrolic.com
NiteServer 1.73b	angol	com.to/niteserversite
TySoft FTP Server 0.97.5	angol	www.tysoft.com
WarFTP Daemon 1.71	angol	support.jga.com

Íme egy „redirector”

kiválasztott URL-re lesz irányítva. Amint egy felhasználó beírja ezt az URL-t a böngészőjébe vagy az FTP-kliensébe, automatikusan az adatbankban tárolt IP-címre – tehát a számítógépünkre – lesz átirányítva. Az egyetlen probléma: ha nem vagyunk online, az ilyen kérések természetesen üresbe futnak. Ebben az esetben a rendelkezésre álló kliens úgy konfigurálhatjuk, hogy adjon ki egy helyzetjelentést, vagy átirányíthatjuk egy másik IP-címre (például egy ingyenes tárhelyszolgáltatónál hosztolt honlapunkra).

A legjobb kliensek

Egy FTP-szervert ugyan böngészőből is el tudunk érni, azonban sokkal kényelmesebb egy speciális FTP-kliens használata. Biztonsági okokból csak a felhasználói név és a jelszó megadása után lehet hozzáférni egy FTP-szerverhez. De a nyilvánosan hozzáférhető szervereken gyakran

találhatók szabadon rendelkezésre álló területek is, amelyek úgynevezett „Anonymous FTP”-n keresztül is elérhetők. Ezek elsősorban a *pub* és az *incoming* könyvtárak. A jelszó mindig *anonymous*, hozzá tartozó azonosítókét pedig egy tetszőleges e-mail-címet kell megadni. És pontosan eddig tartanak a szokványos böngészők FTP-képességei. Ha azonban további funkciókra, mint például a szabad portválasztás, rejtett könyvtárak megmutatása és természetesen a feltöltési lehetőség, is súlyt helyezünk, akkor vagy egy tiszta FTP-kliens kell használnunk, vagy a Windows Intézőt kell FTP-képességekkel kiegészíteni egy modern fájlkezelő révén.

FTP-kliens vagy fájlkezelő?

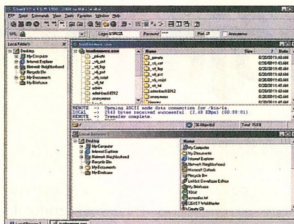
A megfelelő szoftver kiválasztása legfőképpen attól függ, milyen mélyen szeretnénk elmerülni az FTP-szerverek világában. Ha csak a honlapunk akarjuk havonta egyszer vagy kétszer frissíteni, és időnként egy maroknyi FTP-szervert átnevezni új szoftverek után kutatva, akkor tökéletesen elegendő egy FTP-funkciókkal rendelkező fájlkezelő. Ez nem utolsósorban azokra a felhasználókra is érvényes, akik már nyugdíjba küldték a Windows Intézőt, és azóta a számos alternatív fájlkezelő valamelyikével dolgoznak.

Akinek azonban az FTP-szervereken keresgélés a kedvenc foglalatosságai közé tartozik, nem kerülheti ki egy *speciális FTP-kliens* bevetését. A profi képességek, mint például az idővezérelt feltöltés, az egyidejű kapcsolat több szerverrel és a széles körű biztonsági funkciók (kulcsszó: proxy-szerver), minden óhajnak megfelelnek. Hogy megkönnyítsük a döntést, bemutatjuk mindkét műfaj két érdekes képviselőjét.

SmartFTP 1.0.968

FTP-körökben a *SmartFTP* már hosszabb ideje az abszolút menők közé tartozik. Ez a közkedveltség elsősorban azazk függ össze, hogy az FTP-kliensnek könnyen érthető felülete van, sok haladó funkciót kínál, ehhez még ingyenes, és reklámoktól sem kell tartanunk.

Az alapvető kezelés még az FTP-vel most ismerkedőknek sem jelent gondot, mivel az interéztés úgy építették fel, mint a Windows Intézőt. Az egyik ablak mutatja a helyi merevlemez tartalmát, a másikban az FTP-szerver mappastruktúrája látható.

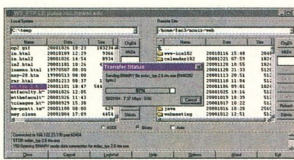
A SmartFTP roppant népszerű program FTP-s körökben

Több kapcsolatot létesíthetünk egyidejűleg, függetlenül attól, hogy ugyanarról a távoli számítógépről vagy különböző szerverekről van-e szó. A profi örülhetnek annak az opciónak, hogy több letöltésre szánt fájl nemcsak automatikusan, hanem idővezérelten is el lehet küldeni a szervernek, hála a *queue* funkciónak.

További infók: www.smartftp.com

WS-FTP LE 5.08

Ha csak az időnkénti feltöltésekhez, illetve a honlapunk frissítéséhez használunk FTP-kliens, akkor mindenképpen vegyük szemügyre a *WS-FTP LE-t*. Az abszolút profi *WS-FTP Pro* program karcsúsított verziója ugyan nem különösebben

Ha csak időnként használunk FTP-kliens, jó választás lehet a WS-FTP LE

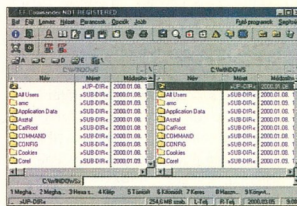
nagy teljesítményű, ráadásul teljesen jelentéktelenül is néz ki, ám szerébe percek alatt elsajátíthatjuk az alapvető funkciókat. Alapjában véve a parancssora ültetett funkciók, mint például az *MkDir* (új könyvtár létrehozása) vagy a *Refresh* (frissíti az ablaktartalmat), teljesen elegendők. A tulajdonképpeni fel- és letöltéseket a *drag and drop* módszerrel hajthatjuk végre; a tülzal mögötti működés gond nélkül megy, és a gyakran felkeresett FTP-címeket egy saját könyvjelző könyvtárban tárolhatjuk. Az egyetlen hiba: a WS-FTP LE egyszerre csak egyetlen FTP-szerverrel állhat kapcsolatban. Így például lehet-

len úgy aktualizálni a saját honlapunkat, hogy ezzel egy időben adatokat töltsünk le egy második szerverről.

További infók: www.wsfpt.com

EF Commander 3.20

A 25 euróba kerülő *EF Commander 3.20* már kiemelkedő fájlkezelő-képességei miatt is ajánlható. Mivel azonban kitűnő FTP-klienssel is rendelkezik, mindjárt két legetyünk egy csapásra.

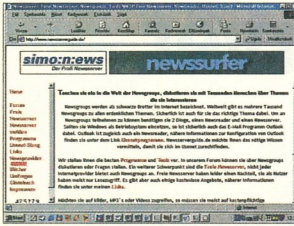
Az EF Commander a Honosítóműhelyben is megfordult

A *passzív mód* és a *szimultán kapcsolat támogatása több szerverrel* lehetőség mellett a legfontosabb FTP-tulajdonságok közé tartozik, hogy proxy-szerveren keresztül lehet FTP-kapcsolatot létrehozni. Ez főleg akkor fontos, ha nem célszerű feltűnnie az IP-címünknek a másik fél protokollfájlnak. Ezen felül a program a gyakran felkeresett FTP-szerverek intelligens kezelését is lehetővé teszi, támogatja a bináris és az ASCII átviteli módot, és a rejtett fájlokat is megjeleníti. Csupán csak az csökkenti a program használati értékét, hogy nem lehet a *fogd és vidd módszerrel* fel-, illetve letölteni a fájlokat a szerverről. Ez azonban a profiakkal nem jelent akadályt, mivel shortcutokkal legalább olyan gyorsan tudnak dolgozni.

További infók: www.efsoftware.de

Fájlok a hírcsoportokból

Bár az internet több szolgáltatásból épül fel, a fájlokkal kapcsolatban szinte minden a World Wide Web és az FTP kombinációja körül forog, holott a *hírcsoportok* is kiapasztathatlan forrást jelentenek. Legyen szó sorozatszámokról, MP3 zenéről, filmekről vagy szoftverről – aki egy kicsit is körülnéz, meg fog lepődni a kínálat sokszínűségén. Az egyetlen bök-

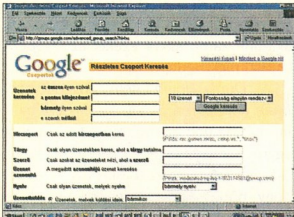
Ezen a weboldalon listát találhatunk az ingyenes szerverekről

kenő: a jobb szerverek, amelyek elsősorban az általuk támogatott hírcsoportok nagy számával és magas átviteli sebességgel tűnnek ki, pénzbe kerülnek.

Azért még mindig van sok ingyenes szerver is (ezekről német nyelvű listát találsunk például a www.newsserverguide.de címen), amelyeket minden érdeklelt felkereshet. Itt inkább az a nagy gond, hogy mivel a usenet nem más, mint megszámlálhatatlan vitaforum gyűjteménye, mind a navigáció, mind meghatározott információk keresése meglehetősen bonyolult rajta.

A célzott keresés azonban kétféleképpen is lehetséges: egy webalapú kínálat segítségével, mint a *Dejanews*, vagy közvetlenül a newsreaderben.

Usenet-keresés a Dejanews-zal

A Részletes Csoport keresés jobb eredményhez vezet

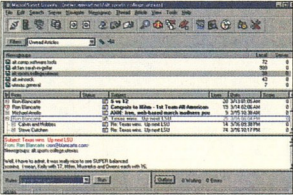
A *Dejanews* usenet-archív (<http://groups.google.com/>), ez a nagyon hasznos kínálat, szabályos árnyékeket élt, és csak a profi felhasználók ismerték mindaddig, míg a Google keresőgép üzemeltetői át nem vették. A Google keresőmaszkba emelése óta azonban már az alkalmi szűrőzők is kihasználják ennek a kiváló eszköznek a hasznos tulajdonságait.

Elég egy kattintás a *Csoportok (Groups)* linke, hogy megjelenjen az átlátható be-

viteli maszk. Ez az általános keresés azonban ritkán vezet használható eredményre, ezért a *Részletes Csoport Keresés* kell egy kattintással a megfelelő linke aktiválni. Egy jól bevált eszköz a megjelenített találatok számának minimumra csökkentésére, hogy meghatározzuk a hozzászólások nyelvét. Mivel a *Dejanews* Archiv alapértelmezésben minden támogatott hírcsoportot figyelembe vesz, e nélkül angol, olasz vagy akár kínai üzenetek is szép számban előfordulhatnak a találatok között.

Keresés a Microplanet Gravityvel

A haladó felhasználóknak, akiket nem elégíti ki a *Dejanews* keresés mélysége, egy *Newsreader* képességekét igénybe venniük. És bár az Outlook Express mint

A Microplanet Gravity több hírszerveret is kezel

Windows-alapfelszerelés adja magát, érdemes megnézni a *Super Gravity 2.6.0*-t (<http://gravity.tbates.org/>), az időközben ingyenesen terjesztett *NewsClients Microplanet Gravity* (<http://gravity.tbates.org/start1.html#download>) egy verzióját. A program elnöyei közé tartozik, hogy több hírszerveret kezel, támogatja az egyre gyakoribban használt *Yenc* dekódoló eljárást, kifinomult szűrőfunkciói vannak, és tartalmazza azt a lehetőséget, hogy közvetlenül a programból lehet indítani a már említett *Dejanews* usenet archívot.

Az egyetlen szépség hibája: először az *ös-programot* (2.3-tól 2.5-ig verzióban) kell telepíteni és konfigurálni, mielőtt a *gravity.exe* fájlt a telepítőkönyvtárba (alapértelmezésben: *C:\Programok\Gravity*) másoljuk, és ezzel az eredeti fájlt felülírjuk.

A választásunk szerinti newszerverhez kapcsolódva kattintsunk egyszer a *Search* menüben az azonos nevű parancsra, hogy behívjuk a keresőmaszkot. Hozzuk az előtérbe a *Define Search* regisztert, és a *Search for* mezőbe írjuk be a keresőszót. Ha aktiváljuk a három *Look* nevű opció valamelyikét, azok a feladóra (*From*), a tárgyra (*Subject*) és a szövegtörzsrre (*Body*) is kiterjesztik a keresést. Vigyázz: ha a harmadik lehetőség mellett döntünk, a keresés könnyen órákig is elhúzódhat.

Még fontosabb azonban azt eldönteni, hogy a keresés az éppen aktív hírcsoportra korlátozódjon (*Across this newsgroup*), vagy minden megrendelt fórumot át akarunk-e kutatni. A harmadik lehetőség, az *Only search local headers/bodies*, csak a helyi keresésnél ajánlott, mert ez csak a már a merevlemezem található üzenetek átkutatását jelenti.

A *Search now* gombra kattintva indul el a keresés; a találatok a felső ablakba kerülnek. A bejegyzésre duplán kattintva a posting szövegét látjuk. Ha viszont a *Dejanews* archívban akarunk keresgélni, akkor a *Search Dejanews* menügombra kell kattintanunk (ezt a parancsot a *Search* menüből is kiadhatjuk), majd az előzőek szerint járunk el.

Keresőgépek az FTP-hez és a usenet-hez

A cikkben részletesen bemutatott *FileSearching* (FTP-keresés) és *Dejanews* (usenet-keresés) keresőszolgálatok mellett egész sor további lehetőség kínálkozik a weben. Az alábbi táblázat a legfontosabakat tartalmazza ezek közül.

Keresőgépek			
Név	URL	Hol keres	Sajátosság
Alltheweb	www.alltheweb.com	FTP-szerverek	zene, képek és videók részletes keresése
Dejanews	http://groups.google.com	newsgroupok	a legnagyobb usenet-archív
FileSearching	www.filesearching.com	FTP-szerverek	zene, képek és videók részletes keresése
FTP Find	www.ftpfind.com	FTP-szerverek	zene, képek és videók tematikus keresése
FTP Search	www.freewareweb.com/ftpsearch.html	FTP-szerverek	ugyanazok a keresőtípusok, mint FileSearchingnál
Oth Net	www.oth.net	FTP-szerverek	kevés opció, de nagyon gyors keresés
PKU	http://bingle.pku.edu.cn/enindex.htm	FTP-szerverek	keresés hat fájl típusra

FTP-szerver – ingyen

A zip fájlba csomagolt program egyszerűen, a szokásos lépéseket követve telepíthető. Ha már a gépünkön van, hozzáláthatunk a szerver konfigurálásához. Ennek első lépése, hogy rögzítjük az egyes felhasználók hozzáférési jogait.

Válasszuk a *Beállítások (Optionen)* menüben a *Felhasználókezelés (Benutzerverwaltung)* parancsot a megfelelő beviteli maszk aktiválásához. Itt írjuk be először a felhasználói nevet és a megfelelő jelszavakat (figyeljünk a kis- és nagybetűs írásmódra), amelyekkel a látogatóink bejelentkeznek a rendszerbe.

Most következik a könyvtárak megosztása. Az FTP-szerver ingyenes változata legfeljebb négy mappa kiosztását engedi meg, persze ez mindenképpen elegendő. Azonban mindig gondoljunk arra, hogy egy könyvtár megosztása minden alkönyvtárnak az elérését is jelenti.

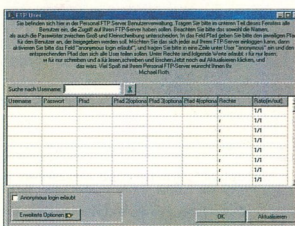
Extrém esetben tehát egy olyan könyvtármegadás, mint a „c:\”, valamennyi, a boot-merevlemezén tárolt adat és mappa elérését is lehetővé teszi.

Hogy ne nyissunk meg minden ajtót a látogatók előtt a számítógépünkhöz, természetesen az egyes felhasználók hozzáférési jogait is pontosan meg kell határozni. A freeware verzió olvasást („r”, mint read), írást („w”, mint write) valamint olvasást, írást és törlést („a”, mint all) támogat; közvetlen futtatás („x” mint execute) biztonsági okokból nem lehetséges, az „rw” kombinációt pedig a 35 eurós kóstáló Pro verzió tartja fenn magának.

Az ugyanebben az ablakban megadandó *Ratio* rögzíti, hogy a felhasználónak fel kell-e töltenie először egy meghatározott adatmennyiséget a szerverre, mielőtt letölthetne róla. Mivel ennek a funkciónak egy privát, csak adatcsere céljából működtetett szervernél nincs értelme, hagyjuk meg az inaktív alapértelmezést.

Egy kitűnő extra: ha az *Anonymous login* opciómezőre kattintva engedélyezzük ezt a login-változatot, akkor az FTP-

A német nyelvű (de akár angolul is elérhető) freeware programok közül elsőrangú választás a Michael Roth programozta **Personal FTP Server 4.0**. A mindössze egy Mb-ajt méretű szerver kiemelkedő tulajdonságai közé tartozik a problémamentes telepítés, a jól átgondolt konfiguráció és a lehető leg-egyszerűbb adminisztráció.

Ebben az ablakban konfigurálhatjuk a szervert

szervert megnyitjuk olyan látogatók előtt is, akik nem jelentkeznek be felhasználói névvel és jelszóval a rendszerbe. Ezt, a közel minden professzionálisan üzemeltetett FTP-szervernél szabványos tulajdonságot úgy aktiválhatjuk, hogy egyszerűen létrehozunk egy új felhasználót „anonymous” néven; s a hozzá tartozó jelszómező üres marad. Egy kattintás az *Aktualizálás (Aktualisieren)* gombra minden változást elment.

A szerverparaméterek beállítása

Mivel a DSL-kapcsolatunk a legtöbb esetben – a letöltéshez hasonlítva – még igazán csekély feltöltéssel rendelkezik, nincs sok értelme kimeríteni a teljes, maximum 250 szimultán elérési sávzsévséget. Mert már tíz felhasználó egyidejű

hozzáférése nál is minden látogató csak 1,6 Kb/s „sebességgel” tölt le. Ezért a *Beállítások/Speciális beállításokkal (Optionen/Erweiterte Optionen)* elérhető *FTP-beállítások* regisztráción állítsuk hátrára a szimultán kapcsolatok maximális számát. Ha már itt vagyunk, biztonsági okokból aktiváljuk a *Brute Force Protection* is. Ez a védőmechanizmus gondoskodik arról, hogy egy IP-cím rossz hozzáférési adatok háromszori magadása után meghatározott időre ki legyen zárva. Ha viszont bizonyos IP-címetek tartósan ki akarunk zárni, akkor ezeket az *IP-Sperre* (zárlat) regisztrápra írjuk be.

A *Dupla login nem engedélyezett (Kein doppeltes Einloggen zulassen)* beállításnál ajánlott az óvatosság. Ezzel ugyan egyrészt megelőzzük a többszöri betárcsázást, másrészt ez a tiltás azt is jelenti, hogy böngésző segítségével nem lehet bejelentkezni. Ez azzal van összefüggésben, hogy a böngészők általában több párhuzamos kapcsolatot építenek fel az FTP-szerverekkel, és egy aktív zárlat hibázásokat okozhat. Sokkal értelmesebb az a lehetőség, ha megakadályozzuk bizonyos fájltypusok feltöltését. Ez erre szolgáló beállítóablakot a *Nem engedélyezett fájlok (Nicht zugelassene Dateien)* regisztráción találjuk.

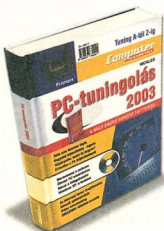
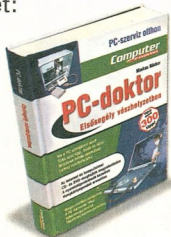
Tekintetbe véve valamennyi fenyegető veszélyt (hackerek, vírusok, stb.) amúgy sem tanácsos hosszabb ideig felügyelet nélkül működtetni az FTP-szervert.

Computer Panoráma Kiadói Kft.
Terjesztési Osztály
1091 Budapest, Üllői út 25.
Tel.: 456-69-63

Fax: 456-69-70

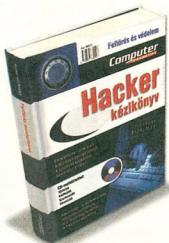
Igen, utánvétellel megrendelem az alábbi könyveket:

PC-doktor
(3 990 Ft)

PC-tuningolás 2003
(4 990 Ft)

Hacker kézikönyv
(4 990 Ft)

CD-írás A-tól Z-ig
(3 490 Ft)

PC-doktor
e-book – CD-ROM
(3 990 Ft)

SZÁMLÁZÁSI CÍM:

Cégnév:

Ir.sz: Helység:

Út/utca/tér:

hsz. , em./ajtó:

Telefon (napközben): 06

E-mail:

Kérjük, a kézbesítés megkönnyítése és a gyors ügyintézés érdekében minden adatot feltétlenül adjon meg!

POSTACÍM:

Cégnév:

Ir.sz: Helység:

Út/utca/tér:

hsz. , em./ajtó:

Telefon (napközben): 06

Mobilszám: 06

Aláírás

Átfutási idő kb. 2 hét!

Internet: www.computerpanorama.hu/megrendeles,

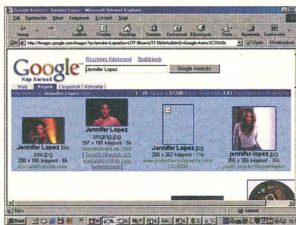
E-mail: megrendeles@cpanorama.hu

A megrendelt könyveket utánvétellel küldjük, árának a postaköltséget nem tartalmazzák! (A postaköltséget az érvényes postai díjszabás szerint számoljuk.)

Hihetetlenül érdekes tartalmak várnak ránk a weben, ezeket azonban először meg kell találni. Írásunkban ehhez kínálunk segítséget.

Hogy a naponta növekvő számú weboldalakon számos izgalmas tartalom is kering, azon nincs mit csodálkozni. Ami mégis meglepő, az inkább az, hogy milyen könnyen hozzá lehet jutni ezekhez – amennyiben ismerjük a különböző keresőgépek sajátosságait.

Előrebocsátjuk, hogy bár webkeresés dolgában kétségtelenül a Google (www.google.com) jelenti a „nonplusultrát”, azért nem árt más keresőgépeket, mint

Azért a 12500 találat egy kicsit sok...

például az *Alltheweb*et (www.alltheweb.com), a *Dogpile*-t (www.dogpile.com), a *Meta-Search-Engine Mammát* (www.mamma.com) vagy specializáltakat, mint az *MP3search* (www.mp3search.com) is ismerjük.

Itt van például a fotókeresés: a Google kiváló keresési lehetőséget kínál, amelyenél akár a keresendő grafikák és a fényképek méretét is megadhatjuk. Viszont az *Alltheweb* erotikus képeket is minden mennyiségben szállít, ráadásul megengedi a kimondottan bitmap-grafikákra (bmp formátum) irányuló keresést.

Képkeresés Google-val

Képek keresésénél a kiváló *Google-Service* (<http://images.google.com>) az első számú választás. Ha hihetetlen az üzemeltetők adatainak, eddig mintegy 390 millió webképet találtak. Tekintettel erre a sokkoló mennyiségre, nem csoda, hogy az általunk tesztképpen elindított keresés

Keresni okosan, könnyen

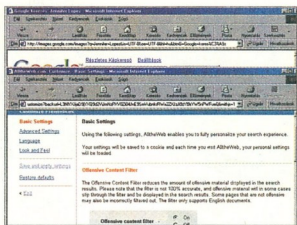
az énekesnő/színésznő *Jennifer Lopez* fényképei után 12 500 találatot eredményezett.

Hogy ezt a hatalmas számot ésszerű mértékűre csökkentsek, a tapasztalt szűrőfők a képkérésnél is minden rendelkezésre álló trükköt bevetnek. Először is a két szóból álló keresőkifejezést idézőjelbe teszik („Jennifer Lopez”), jelezve a keresőgépnek, hogy egy meghatározott fogalomról van szó. Már ez a kis szintakti-

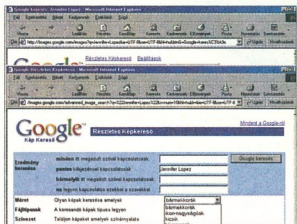
korán, aki azonban csak kifejezetten jó minőségű fotókat keres, az döntsön a *Nagyon nagyok*, vagy még jobb, ha mindjárt a *Háttérkép nagyságúak* mellett. Ennél az utójlára említett feltételnél csak olyan találatokat kapunk, amelyek legalább 640 pixel szélesek (a legtöbb esetben azonban a tipikus 800×600, illetve 1024×768 pixeles desktop-méretben fordulnak elő). Ha még bekapcsoljuk a *JPG-fájlok* (Fájltípus) és a *bármilyen szín* (Színek) beállítását is, a talált képek száma 645-re csökken, és ez már átlátható mennyiség.

Képkérés az Allthewebbel

Kárcsak a Google, az angol nyelvű *Alltheweb* keresőgép is speciális képkérését kínál. Itt a lényeg, hogy egy alapértelmezésben bekapcsolt szűrő gondoskodik arról, hogy ne jelenjen meg minden kép (elsősorban persze az erotikus tartalmak-

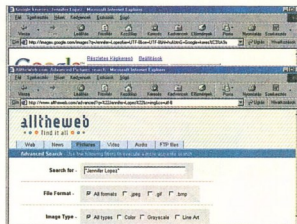
Felfüggeszthetjük a „gyerek-szűrőt”

Méret, fájl típus és szín szerint is szűrhetjük a képeket

kai változás is 300-zal csökkenti a találatok számát.

Mivel ez még mindig rengeteg, és ráadásul a képek között egész sornyi minőségileg értéktelen van, tovább kell finomítani a keresést. Ehhez a *Részletes Képkérés* linke kattintunk, hogy bejójíjon a megfelelő beviteli maszk. Itt főleg a *Méret*, *Fájltípus* és *Szín* beállítások érdekesek. Ha a képmínőség nem számít, hagyjuk a méretbeállítását az eredeti *Bármék-*

Az Alltheweb-nél is különféle szempontokat adhatunk meg a képkéréshez

ról van szó). És hogy ez a filter valóban működik, az a gyakorlatban ki is derült: így például a német *Jenny Elvers* keresése védőfilteren 72, filter nélkül pedig 188 találatot hozott. Összehasonlításképpen: a Google csak 68 képet mutatott meg.

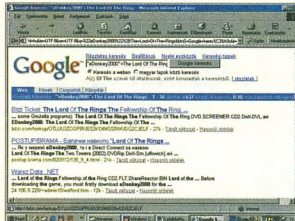
Az említett védelmet egyébként úgy függeszthetjük fel, hogy a kezdőlapra a *Customize* linke, majd kétszer a *Next* gombra kattintunk, és az *Offensive Content Reduction* oldalon megjelöljük az

Off beállítás, és ezt a változtatást a Save gombra kattintva jóváhagyjuk.

Ezután az előmunkálat után kezdődhet a keresés. Ehhez kövessük a kezdőlapon a Pictures linket, és írjuk be a keresőfogalmat idézőjelek közé úgy, mint a Google-nál. Az előzetes beállításokkal és védőszűrő nélkül a „Jennifer Lopez” keresés már 18 373 találatot hoz – ez már majdnem Google-színvonal. Egy kattintás az Advanced Search linkre megnyitja a megfelelő oldalt, amelyen feltételeket, mint a fájlformátum (File Format), színek (Image Type) és háttér (Back), állíthatunk be. Mint a Google-keresésnél, itt is a JPEG fájlformátum és a színes és szürkeárnyaltos (Color and Grayscale) fotók mellett döntünk, ha ki akarjuk szűrni a rossz minőségű képeket. Egy ilyen paraméterekkel indított keresés még mindig több mint 6000 képet hoz eredményül.

Hang és videó

A multimédiás fájlok célzott keresésénél az egyebekben kitűnő Google már nem oly kiemelkedő. De a többiek, például az Alltheweb, a Lycos és a Dogpile

A célzott keresés jó eredményhez vezet

eredményei sem kielégítőek, a találatok száma nagyon átlátható kereteken belül marad. Az Alltheweb például az amerikai rapper Eminem számainak MP3-as keresésére minidőszre 11 sláger talal, ebből is kettő könyvtár, amelyekben további három dal található. Szumma szummárum: a keresőnek kilenc dallal kell beérnie.

Sokkal jobbak a speciális MP3-szolgáltatók, mint például az MP3Search (www.mp3search.com), amelyeknél nemcsak az előadóra, hanem cím szerint is kereshetünk. Az Eminem-keresésünk itt már 51 találatra vezetett. Ezeknek a nagy hátránya, hogy egy ügyetlen kattintás az idevágó MP3-keresőszolgáltatóknál is példátlan pop-up fésztyávt vált ki. Mindeze-

ket a negatív tényezőket figyelembe véve, az MP3-vadászoknak csak egy file sharing programot, mint például a WinMX 3.31-et (www.winmx.com) tudjuk ajánlani. Mert a legújabb slágerek csak ilyen kiegészítő szoftverrel tudnak gyorsan és problémamentesen kikötni a merevlemezünkön.

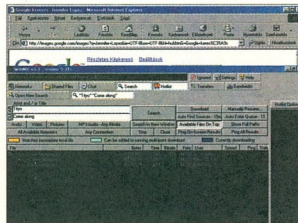
MP3-keresés a WinMX 3.31-gyel

Az ingyenesen letölthető, angolul beszélő WinMX 3.31-nek nincs sok köze az

Ha zenét keresünk a weben, speciális keresőgépekre, mint például az MP3Search, kell támaszkodnunk

A találatok rangsorolásához egyszerűen kattintunk a Status/Server kategóriára. A tulajdonképpeni letöltés úgy indul el, ha duplán kattintunk a fájlnevre, a Transfers gombbal válthatunk az átviteli ablakra, amelyben a program minden le- és feltöltött megmutat. Attól függően, hogy az adott fájl mennyire keresett, előfordulhat, hogy egy várolistán találjuk magunkat (Queue). De ez sem veszélyes, mert a WinMX-nek kiváló a kapcsolat-újrafelveteli funkciója, és a félbeszakadt letöltéseket a következő programindítások be tudja fejezni.

A WinMX jelenleg messze a legjobb eszköz arra, hogy MP3-fájlokat cseréljünk gyorsan és egyszerűen

Egy kevésbé ismert keresőrendszer: a Dogpile

elődeihez. A legfontosabb fejlesztés a szegmált letöltés, amelynél egyidejűleg több forrásból lehet letölteni egy fájlt. A külsőre még mindig erősen a legendás Napster-klensere emlékeztető csereprogram kezelése még a file-sharingben újonck számára is nagyon egyszerű.

A problémamentes, mivel hogy varázslóvezérelt telepítés után csak a keresett előadó nevével vagy a szám címét kell beírunk a keresőmaszkba, dönteni kell a kívánt minőségre (32 és 320 Kbps közti bitráták), és meg kell adni az internetkapcsolatot (a Cable or faster-t ajánljuk). Egy kattintás a Keresés-re elindítja a folyamatot; a találatokat végül a főablakban látjuk.

Játékfilm-keresés

Bár az eDonkey 2000-nél egy file sharing kliensről van szó, amellyel bármilyen típusú fájl lehet cserélni, a program elsősorban mint mindenféle filmhez alkalmas átviteli lehetőség szerzett nevet. A program ismeri a szegmált letöltést, vagyis a fájlok letöltését egyszerre több forrásból, másrészt a cserére felajánlott tartalmak weboldalakra lehet linkelni (egy eDonkey-link például így néz ki: ed2k://file/thesecores-vcdcd1byridefreak.mpg/733935468150d7a9d2675fe9170cde745488907411).

Ez magyarul azt jelenti, hogy csak a megfelelő weboldalakat kell ismernünk, és ott egy linkre kattintani, hogy a fájl letöltése azonnal megkezdődjön. A belső eDonkey-keresőfunkció használata tehát főleg, és ez jó is, hogy így van, mert ez a szolgáltatást minden ad, csak legkevesebb eredményeket nem.

És akkor hogyan jutunk a linkoldalak címéhez? Egészen egyszerűen úgy, hogy a Google-ba beírjuk az „eDonkey-2000”+film keresőfogalmat, beállítjuk a kívánt nyelvet, aztán elbogarászunk a találatok között.

Az édes változatosság

Cikkünkben a kevésbé ismert böngészőprogramok közül mutatunk be egy csokorra valót. A szoftverek mindegyike freeware vagy shareware, így ki-ki azonnal ki is próbálhatja bármelyiket, ha telepítette őket CD-mellékletünkörli.

Ha megkérünk internetezőket, nevezzenek meg egy böngészőprogramot, döntő többségük a *Microsoft Internet Explorer*t fogja említeni. Ennek legfőbb oka az a sokat támadott tény, hogy ez a program a Windows operációs rendszer tartozéka, így akik ezt a rendszert használják, általában nem néznek más böngésző után. Persze vannak, akik lázadva az egyhangúság és a szoftveróriás ellen, a *Netscape*-et vagy az *Operát* használják. Arról azonban valószínűleg csak kevesen tudnak, hogy ezen a piacon is több tucat szoftver közül válogathatnak.

23rdBrowser

A *Twenty-Third Letter Software* programja shareware. A telepítés előtti mérete 2,1 Mbájt. Legfőbb jellemzője, hogy kicsi és gyors, és mindehhez még elegáns külső is társul. A böngészők szokásos feladatai mellett néhány olyan tulajdonságot, szolgáltatást is találunk, amelyek megkönnyítik a mindennapos hálójárást. Ezek közé tartozik, hogy több, testre szabható „kedvencek listát” állíthatunk össze, így ha a programot többen használják, mindenki a saját könyvjelzőjét érheti el. Ugyancsak kedvező, hogy több kezdőlap és keresőoldal is beállítható. A telepítés után a program olyan kis méretű, hogy floppyról is futtatható, így mindenki magá-

A program egyik leghasznosabb szolgáltatása a maguktól megnyíló ablakok szűrése

val viheti a megszokott beállításával paraméterezett szoftvert.

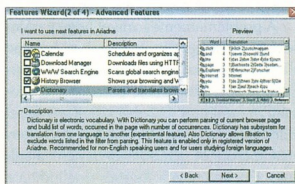
Nagy segítség lehet a hálózati játékokat kedvelőknek, hogy a program egyetlen gombnyomásra megmutatja az aktuális IP-címünket.

Egy manapság egyre bosszantóbb szokásra, az automatikusan megnyíló böngészőablakok megszüntetésére is találunk megoldást a programban. A *pop-up window filter* háromféle beállítást tesz lehetővé. Alapértelmezésben minden új ablak automatikus megnyitása megengedett, de választhatjuk az *allow parent* módot, amikor csak egy szintig, illetve a *cancel* módot, amikor a program semmilyen új ablakot nem enged megnyílni.

Ariadne Organizer and Browser

Az *Open Soft* szervező- és böngészőprogramjának a telepítője egy flopiára is elér (1,2 Mbájt). Ezzel a programmal rendszerezni, szervezni tudjuk internettel kapcsolatos tevékenységeinket. Az első használat előtt beállíthatjuk, hogy a programnak csak a szervező részét, csak a böngésző részét vagy mindkettőt szeretnénk használni (ezen később változtathatunk).

A szervező több alprogramból áll. A *naptárba* beírhatjuk találkozóinkat, megbeszéléseinket. Azt is megszabhatjuk, hogy az adott időpontban hogyan figyel-

A program telepítéskor kiválaszthatjuk, melyik összetevőkre lesz szükségünk

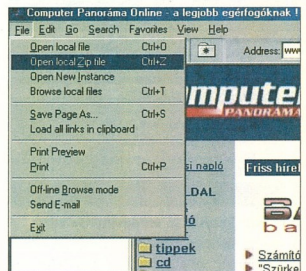
meztessen a program.

Az interneten található állományok letöltéséhez érdemes a program *Download Manager*ét használni. Ez pontosan mutatja a letöltések pillanatnyi állapotát. Képes felépíteni a megszakadt kapcsolatot, és onnan folytatni egy fájl letöltését, ahol az abbamaradt.

Az *Advanced WWW Search* több metakeresőnek küldi el a kérésünket, és rendszerezi a visszakapott találatokat. A használatával azt is elérhetjük, hogy ne kelljen esetleg több ezer találat között megtalálni az igazán hasznosakat – ezt a munkát a program elvégzi helyettünk.

AtomNet PE

Az *AtomNet Personal Edition* szintén shareware program. A *Change7* böngészőjének a telepítője mindössze 600 Kbájt. Bár rendelkezik minden szokásos böngésző művelettel és alkalmas online

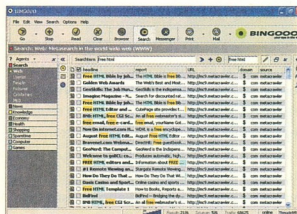
Akár teljes webhelyek összecsomagolt állományát is megnyithatjuk

szörfözésre is, a fő felhasználási területe a weboldalak offline olvasása és az intraneten található állományok elérése. A program nemcsak HTML oldalakat tud értelmezni, hanem ZIP állományokat is. Minden külön művelet nélkül alkalmas egy-egy teljes webhely letöltött és ZIP állományba tömörített változatának a kezelésére. Az így összecsomagolt oldalak tartalmazhatnak HTML lapokat, képeket, WAV fájlokat. Az AtomNet-tel a ZIP-ben található tartalom belül kereshetünk, load a tömörített teljes website-on.

A Favorites lista, ahol a kedvenceinket gyűjthetjük össze, mutathat HTML, ZIP vagy kép állományra, akár az interneten, akár az intraneten, akár a saját gépünkön legyenek azok.

Bingoo

A Bingoo AG. böngészőprogramja freeware, a telepítőkészlet mérete 2,8 Mbájt. A szoftver grafikus felülete szép, és a kezelése is roppant egyszerű. A weboldalak letöltésekor a program párhuzamos szálakat használ, így megfelelő sávszélesség esetén egyszerre érkehetnek meg a szövegek és a képek. A böngésző egy *internetrádió* és *-televízió* kezelő modult is tartalmaz. Ennek segítségével könnyen meg lehet találni a minket érdeklő állomásokat.

A kategóriák szerinti metakeresések az egész internetet végigpásztázzák

Az Instant Messaging funkcióval gyorsan lehet kapcsolatot teremteni és üzenetet váltani az interneten vagy a helyi hálózaton keresztül a hasonló programot használókkal.

A hálózaton való eligazodást úgynevezett *ügynökök* (agent-ek) segítik. A legfontosabb webcímeiket 31 kategóriába gyűjtötték össze, és beépítették őket a programba. Ezek alkalmazásával pillanatok alatt elérhetjük a legjobb keresőrendszereket, hírszolgáltatásokat, egészségügyi tanácsokat, utazási információkat, virtuális bevásárlóközpontokat.

Capella

A *CS/Dynamics Inc.* programja shareware, a telepítőprogram mérete 3,1 Mbájt. Ez a böngészőprogram használja a Microsoft *Multiple Document Interface* (MDI); ez a technika, amelyet a Wordben vagy az Excelben már alkalmaznak, több dokumentum párhuzamos kezelését teszi lehetővé.

Sok böngésző ablakot lehet gyorsan és kényelmesen kezelni

A Capella nagy hangsúlyt fektet a *biztonságra*. Jelszóval védhetjük a program indítását, így nem férhetnek idegenek a saját beállításainkhoz, kedvenceink listájához vagy a korábbi böngészéseink útvalnához. Ez a biztonsági rendszer abban az esetben is használható, ha egy bizonyos ideig nem használjuk a programot. Ekkor a böngésző úgynevezett *sleep* mód kerül, ahonnan csak az előre megadott jelszóval lehet feléleszteni.

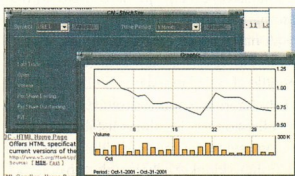
A Capella menürendszere személyre szabható, mindenki az általa leggyakrabban használt utasításokkal egészítheti ki.

Ez a program is használ párhuzamos szálakat, a *Broadband Ready* megjelölés valóban gyors oldalletöltést takar, természetesen nagy sávszélesség esetén.

A böngésző különlegességei között kell megemlíteni az *automatikus oldalfrissítési* lehetőséget, aminek köszönhetően nem kell állandóan a *refresh* ikonra kattintgatni egy gyakran változó oldalnál, elegendő megadni, hogy milyen időközönként töltsdön le ismét a weblap.

CipherNet

A *SantaRulz* freeware böngészőjének telepítőprogramja 6 Mbájt. Első próbálkozásra is észrevehető a gyors oldalletöltés. A program grafikus felületére többféle bőrt húzhatunk, s ehhez még újra sem kell indítani a szoftvert, a *dynamic skin* sup-

A Stock Spy sokat segíthet a tőzsdei adatok értékelésében, elemzésében

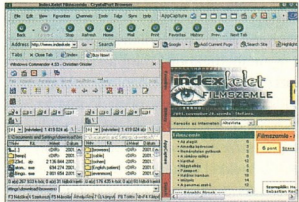
port használat közben is képes a váltásra. Hasonló módszerrel, működés közben lehet megváltoztatni a képernyő felbontását.

A CipherNet számos beépített kiegészítő szolgáltatást is kínál. Ilyen a *HTML szerkesztő*, az *FTP kliens* vagy a *webkereső*. A program része még egy MP3-lejátszó is, amely alkalmas az interneten vagy a helyi gépen található zenefájlok megszólaltatására. Bár a program nem tartalmaz teljes elektronikus levelező rendszert, egy e-mail-küldő azért megtalálható benne.

A gazdasági élettel, tőzsdével foglalkozóknak lehet hasznos a *Stock Spy* szolgáltatás. Ez az interneten található tőzsdéi adatokból készít összeállításokat, a beállított időintervallum alapján, ami lehet nap, hét, hó vagy akár év is. A könnyebb elnevezés a program grafikusán is megjeleníti a számadatokat.

CrystalBrowser

A *CrystalPort* cég böngészőprogramjának telepítés előtti mérete mindössze 2,2 Mbájt. Ezek után nehéz elhinni, mennyi különleges és az internetezést megkönnyítő szolgáltatást zsúfoltak ebbe a szoftverbe. A fő hangsúlyt a biztonságra helyezték. Külön menüpont, a *Paranoia*, gondoskodik személyes adataink védelméről, illetve az internethasználat közben hagyott nyomunk eltüntetéséről. Ez utób-

El sem kell hagyni a böngésző ablakot, ha integráljuk leggyakrabban használt alkalmazásainkat

bi főleg akkor lehet hasznos, ha többen is használnak egy számítógépet, pontosabban annak a böngészőjét. A programmal gyorsan kitorölhetjük a számítógépen tárolt ideiglenes internetállományokat (*Temporary Internet Files*) az általunk felkerezett helyek listáját (*History*), a beírt URL-címek listáját (*Address Bar History*), a sütitket (*Cookies*) és a keresések listáját (*Search History*).

A CrystalBrowser is képes az automatikusan megnyíló új böngészőablakok blokkolására. Az internetes keresésekhez beépített rendszert használhatunk. Ez, a beállításoktól függően, egyszerre több keresőmotorhoz küldi el a kérdésünket. A találatokat külön-külön ablakban kapjuk meg.

Érdekes és egyedül ötlet az *Application Capture* szolgáltatás. Ezzel bármely program integrálhatjuk a böngészőbe. Ekkor a böngésző ablaka keretekre oszlik, és míg az egyik oldalon továbbra is szörfözhetünk az interneten, addig a másik keretben szövegszerkesztőt, MP3-lejátszót vagy fájlkezelőt használhatunk, anélkül, hogy el kellene hagyni a böngészőt.

A sok szolgáltatás közül érdemes még megemlíteni, hogy különböző bőrket (skin) húzhatunk a program grafikus felületére, így egyedivé varázsolhatjuk annak megjelenését. Az *online bookmark* pedig abban segít, hogy akárhol is ülünk számítógép elé, mindenütt elérhessük kedvenceink listáját. A CrystalPort webhelyén tárolt bookmark-listánkhoz ugyanis a világ bármelyik számítógépéről hozzáférhetünk.

CyberWORLD

Az 1 Mbájtos telepítőkészlettel felruházott programmal úgy böngészhetünk az interneten, mintha egy virtuális világban barangolnánk. Persze ehhez az is szükséges, hogy olyan helyeket keressünk fel, amelyek használják a *CyberWORLD* technológiát. Ennek hiányában a program ugyanúgy működik, mint a szokásos böngészők. Amikor azonban egy többdimenziós helyre kerülünk, elkezdődhet az igezi kaland. A program ablakának a jobb oldalán szokatlan vezérlőgombokat találhatunk. Ezekkel tudunk mozogni a háromdimenziós oldalakon: *előre, hátra, jobbra, balra, közelebb és távolabb* mehetünk,

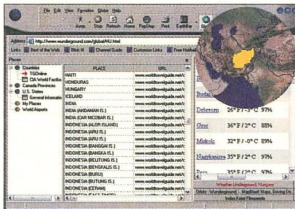

A böngésző ablakának jobb oldalán található gombokkal tudunk mozogni a háromdimenziós oldalakon

közben egyre újabb információkat, hivatkozásokat találhatunk. A program nagyon gyors, így nem kell hosszú időt várni, amíg a navigációs utasításoknak megfelelő új kép kirajzolódik a képernyőn.

Earth Navigator

Az *Earth Navigator Inc.* programja 4,5 Májtos. Az alapvető feladatok mellett megjeleníthetünk egy háromdimenziós földgömböt (*3D Globe*), amelyen megkereshetjük, hogy melyik földrészről, országról, városról szeretnénk részletesebb adatokat kapni az internet segítségével. A forgatható és nagyítható térképen kiválasztott területről lekérdezhetjük a fontosabb földrajzi és közlekedési adatokat, a várható időjárás. A világ 85 ezer városát tudjuk így elérni. Néhány kattintással térképeket, fényképeket, útleírásokat találhatunk úticélunkról.

A földgömb forgatásával és nagyításával gyorsan elérhetjük az adott terület interneten megtalálható adatait

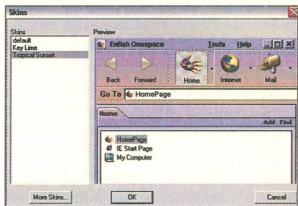
Az *Earth Navigator* is képes az automatikusan megnyíló ablakok kiszűrésére. Ennek a funkciónak a ki- és bekapcsolásához mindössze rá kell kattintanunk egy ikonra. A keresés a beépített szolgáltatások közé tartozik, a segítségével 60 keresőrendszerhez tudjuk egyszerűen eljuttatni a kérdésünket. Arra persze nincs szükség, hogy ismerjük ezeknek a keresőknek a kérdés megadási formátumát, az *Earth Navigator* ugyanis gondoskodik a helyes szintaxisról és egy jól kezelhető formátumban adja meg az eredményeket.

A napra, percre kész információkat az *Earth Navigator* csatornával (*channel*) érhetjük el a leggyorsabban. Ezeket témakörök szerint csoportosították, így könnyű az eligazodás a hatalmas listában.

Az egyhangúság elkerüléséhez előre definiált skinet alkalmazhatunk, de saját magunk is tervezhetünk új ruhát a programnak.

Enfish Onespace

Az *Enfish* cég böngészőprogramjának shareware változata 6 Mbájtnyi. Már az installáció során számos információt kell megadnunk, egy telepített változat optimálisan illeszkedik a rendszerünkhöz. Ez például magába foglalja az inter-

Több stílus közül választhatunk, ha egyénivé szeretnénk tenni a programot

netkapcsolat sávszélességéhez igazított böngészést és a már használt levelező- és böngészőprogram adatainak az integrálását. A *Onespace*, amint a neve is mutatja, egy területen fogja össze az internethez kapcsolódó szolgáltatásokat. Ez azt jelenti, hogy böngészhetünk, kereshetünk, levelezhetünk ezzel az alkalmazással.

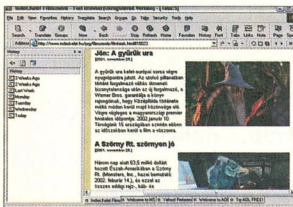
A program automatikusan átveszi az *Internet Explorer* kedvenc listáját, amelyből azután könnyen kiválaszthatjuk, melyik weboldalt szeretnénk meglátogatni. Ezen kívül a *Onespace* is kínál többféle választást. Ilyenek például az *Internet Resources*, ahol megtalálhatjuk a legfontosabb interneteszközök leőhelyeit (*ZDNet, Download.com, MP3.com, Google, Bigbook, QuickNotes*).

Hasonlóan jól használható és gazdag választást találunk az *Investments* csoportban, ha gazdasági, üzleti adatokat keresünk. A *Travel* válogatás az utazóknak jelent nagy segítséget: éttermeket, szállásokat, térképeket, időjárás jelentéseket érhetünk innen el.

A program ablaka több kisebb része van osztva, ezeket egyszerre töltődnek be a különböző helyeken található weboldalak. Egy-egy kis ablakon belül több fület is találhatunk, ezek további információs oldalakat jelölnek. Az ablakok menüsört is tartalmaznak, így egyetlen kattintással a kedvencek közé írhatjuk vagy levélben elküldhetjük az éppen betöltött oldal címét. Ugyancsak egyetlen gombnyomással, hogy megtaláljunk egy adott kifejezést az oldalon belül.

Fast Browser

Egy nagyon gyors, mindössze 1,2 Mbájtos telepítőtű böngészőprogramot készített a *FastBrowser.net*. No persze szükség is van a gyorsaságra, mert egyszerre 180 oldalt is megnyithatunk vele. Rádásul tovább fokozhatjuk a gyorsaságot, mert egyszerűen beállíthatjuk a letöltési tulajdonságokat, s letilthatjuk például a képek, zenék, videók és sriptek letöltését. A beállításokat és a program kezelését *varázsló* is segíti, igaz, nem olyan, mint amit más programoknál megszokhattunk. A *wizard* itt Merlin névre hallgat, és egy kis mozgó rajzfigura mondja el szóban a legfontosabb tudnivalókat.

Könnyen kereshetünk a korábban már meglátogatott oldalak között, ha időpont, URL vagy cím szerint rendezzük azokat

Egy kattintással bekapcsolhatunk egy külön kis ablakot, ahová a program kigyűjti az éppen aktuális weboldalon található hivatkozásokat, így azok közül könnyen kiválaszthatjuk a minket érdeklőket. Mivel egyidejűleg majdnem kétszáz oldalt is megnyithatunk, egyszerre akár az összes kigyűjtött linket is megnézhetjük.

A *kill window selected site* funkcióval megadhatjuk azokat az internethelyeket, amelyeknél a program automatikusan blokkolja a maguktól megnyíló ablakokat.

A megjelenített oldalak szöveges részét más nyelvre lefordíthatjuk is. A nyelvek listája meglehetősen hosszú, azonban a magyar sajnos nem található meg benne.

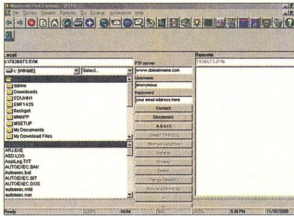
A keresésekhez 100 kategóriába gyűjtve, 500 rendszer felé küldhetjük el a kérdéseinket. A terjedelmes listát mi magunk is bővíthetjük, így hazai rendszereket is hozzávehetünk. A gyakran változó tartalom oldalaknál nem kell állandóan a *frissítés* gombra kattintani, mert az *autorefresh* beállításával automatizálhatjuk ezt.

Úgy látszik, hogy a skinek használata ma már elengedhetetlen, hiszen itt is több „bőr” közül válogathatunk.

First Explorer

A *Microviet* programja 4 Mbájtos. Szokatlan, bár kissé régmódi grafikus interfész kapott, de a számos beépített szolgáltatás kárpótol a szegényesebb látványért.

A vezérlő ikonkor segítségével érhetjük el a elektronikus levelezőklaszt, az FTP programot és a tömörítőt.

Könnyen mozgathatjuk adatainkat az interneten a beépített FTP programmal

A program készítői azokra is gondoltak, akik jobban szeretik a saját nyelvükön olvasni a weboldalakat: oda-vissza fordíthatunk a leggyakoribb világnyelvek között.

A biztonságos szűrőfőzéshez egy gombnyomással eltávolíthatjuk a gépünkre telepített cookie-kat. A *real time stock ticker* és a *portfolio manager* használatával mindig pontosan tájékozódhatunk a világ gazdasági történéseiről. Hasonlóan jól értesültek lehetünk, ha bekapcsoljuk a 24 órás, folyamatos *időjárás-előrejelző*, illetve hírszolgáltatást.

A *First Explorer*ből az internet multimédiás részének a kezelése sem maradtott ki: könnyen kapcsolódhatunk rádióállomásokhoz, zenei és televíziós csatornákhöz.

GrassHopper

A *Santrim Software* böngészőprogramja minden igényt kielégíti. A 3 Mbájtos telepítővel gyorsan üzembe állíthatjuk a programot, és már használhatjuk is, akár az *Internet Explorer* helyett. Ez azért különösen egyszerű, mert a *GrassHopper* ugyanazt a *Kedvencek* (Favorites) listát használja, amit esetleg már korábban létrehoztunk és tároltunk az *Explorer*ben. A program különlegessége, hogy egyszerre több weboldalt képes letölteni és megjeleníteni. Így például több kezdőlap is lehet, ekkor a böngésző indításakor egyszerre betölti az összezet. A több oldal

A program indításakor egyszerre több kezdőlap is megjelenhet

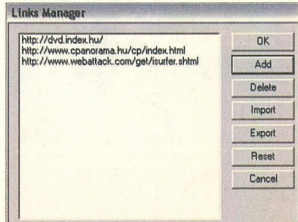
egyidejű letöltését használhatjuk a *Kedvencek* listájánál is, de talán a leghasznosabb, amikor egy keresésnél gyorsan be tudjuk tölteni a legfontosabb keresőrendszerek oldalait.

A *GrassHopper* ismeri és kezeli a legújabb internetes szabványokat, így könnyen megbirkózik a HTML4, a CSS, a Java vagy a dinamikus HTML oldalakkal.

A kényelmi szolgáltatások között kell megemlíteni, hogy külön listából, gyorsan elérhetjük a legutóljára meglátogatott oldalakat, illetve azokat a helyeket, amelyeket mostanában adtunk hozzá a *Kedvencek*hez. Hasznos az a tulajdonság is, hogy beállíthatjuk az éppen letöltött oldal automatikus és időzített frissítését.

Internet Surfer

Ennél a programnál az első megdöbentő adat, a *méret*. A telepítő program mindössze 0,5 Mbájtos! A *Jack Flacco* készítette böngésző ennek ellenére nagyon sok hasznos szolgáltatást rejt. A program használja a *Multiple Document Interface-t*, így ugyanabban az ablakban több dokumentumot is megnyithatunk. Nem kell ahhoz újabb és újabb böngészőablakot nyitni, ha nem akarjuk az éppen olvasott oldalra tölteni a következőt. A sok dokumentum között könnyen váltogathatunk, de választhatjuk azok automatikus elhe-

A Kedvencek listáját a Links Manager helyettesíti

SZOFTVER

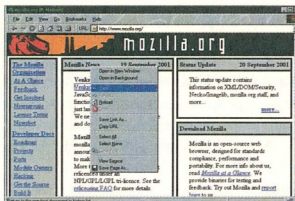
Böngészőprogramok

lyezését is, *cascade* vagy *tile* változatban. Még azt is megtehetjük, hogy egyetlen ablakot oszunk fel részekre. Ekkor egy-egy hivatkozásra kattintva, az új oldal csak az adott ablakrészbé töltődik be.

Az Internet Surfer extra szolgáltatásai között találunk egy *session logging* naplózórendszert, amellyel pontosan tudjuk követni, merre járunk a világhálón. A kedvencek listáját vagy a könyvjelzőt egy *Links Manager* helyettesíti. Ennek a segítségével tudjuk nyilvántartani, rendezni azoknak az oldalaknak az internetcímét, ahová gyakran ellátogatunk.

K-Meleon

A *General Public Licence-szel (GPL)* rendelkező programnak 3,5 Mbájtos a telepítőkészlete. A letöltött weboldalak megjelenítéséhez a *Mozilla* motorját használja, s ez már garancia az egyszerűsége, a hatékonyságra és a gyorsaságra. Akár Internet Explorer, akár Netscape Navigator használtunk eddig, a már meglévő könyvjelzőket és a kedvencek listáját a K-

A környezetnek megfelelő menüből gyorsan elérhető a legfontosabb utasítások

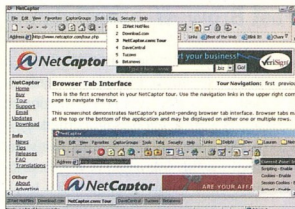
Meleon automatikusan tudja használni. A letöltött oldalaknál a jobb egérgombra kattintva, mindig az adott helynek megfelelő menü jelenik meg. Ez megkönnyíti a leggyakrabban használt műveleteket, mivel nem kell állandóan az ablak felső részén található menüből kikeresni az utasításokat.

A kényelmi szolgáltatások között találjuk a *Password Manager-t*, amely megkönnyíti azoknak az oldalaknak az elérést, ahová csak felhasználónév és jelszó segítségével tudunk bejutni. Az egyszer megadott adatokat a program kívánásra megjegyzi, és legközelebb már automatikusan beírja azokat. Ahhoz pedig, hogy internetes kalandozásaink nyomát eltüntessük, mindössze egyetlen gombnyomásra van szükség. A *Clear disk and cache* ikonra kattintva kitisztíthatjuk a program átmeneti és gyorsító tárolóját.

NetCaptor

A *Stilessoft Inc.* programjának telepítő-készlete kevesebb mint 1 Mbajt. A hangsúlyt itt is arra helyezték, hogy *több dokumentumot lehessen egyszerre kezelni*. Az egyszerre letöltött és megjelenített weboldalak számának csak a memória mérete szab határt. Az oldalak közötti könnyű eligazodást és lépékedést kis címkék könnyítik meg. Az egyes lapok között gyorsan lehet cserélni a hivatkozásokat, ehhez használhatjuk a *fogd és dobd* technikát is. A *CaptorGroups* alkalmazásával csoportosíthatjuk a webhelyeket, így elég egy csoport nevével kiválasztani ahhoz, hogy a program az adatotartozó összes oldalt betöltesse.

Kényelmes megoldás, hogy letölthetjük a képek, hangok, animációk, videók letöltését, hiszen ezzel meggyorsíthatjuk az oldalak megjelenítését. Sokszor lehet hasznos a maguktól megnyúló ablakok (pop-up) blokkolása. A *PopupCaptor* pa-

Csak a memória mérete korlátozza a dokumentumok számát

ramétereik között megadhatjuk azoknak a webhelyeknek a címét (akár dzsokerek karakterek használatával), ahonnan nem engedjük új ablakok megnyitását.

A program képes online fordító rendszerekre kapcsolódni, így egy-egy oldalt az eredeti mellett angol, német, francia, spanyol, orosz, japán vagy kínai nyelven is elolvashatunk.

QubeCity/NetQuest

A *QubeCity 4,4* Mbájtos programja igazi különlegesség. Nem egy hagyományos böngészőprogramról van szó, bár szörfözésre is használhatjuk. A *NetQuest* erőssége a *keresés*. A beépített *intelligent search engine* sokat segíthet, ha valmit meg szeretnénk találni az internet milliárdnyi oldala között. A kereséseket az előre megadott keresőrendszerekhez továbbítja, majd a beérkezett találatokból egy, úgynevezett *smart indexet* készít. Ebből azután egyre szűkíthetjük a valóban értékes találatok listáját.

Az osztott ablak külön részén jelennek meg a keresésnek megfelelő találatok

A *NetQuest*-ben ezen felül minden fontosabb internetes tevékenységhez található segédprogramot. Nem kell mást tenni, mint ingyenesen regisztrálni magunkat a gyártó weboldalán, és máris használhatjuk a *web-fax* vagy a *web-mail* szolgáltatásokat. ■

CAD/CAM

Computer PANORAMA
Képzés, tanfolyamok, kézikönyvek, szoftverek
Ár: 695 Ft

CAD/CAM

Építészeti, gépészet, művelődés KÜLÖNSZÁM

Mindent a szemnek
Csúcsmonitorok tesztje

CD-melléklettel!

- A CAD beáramlóval
Hozzájárul
Üvegáramlást CAD
Programok
- Új CAD beáramlóval
Hozzájárul
Hozzájárul
- OS - megismerés
Hozzájárul
- Építészeti CAD
Programok
- CAD - megismerés
Hozzájárul
- Hozzájárul
Hozzájárul
- Modelláció - megismerés
Hozzájárul

Tudjon meg minden a számítógépes tervezésről!

Telefon: 456-6963, Fax: 456-6970
Internet: www.computerpanorama.hu/megrendeles
E-mail: megrendeles@cpanorama.hu

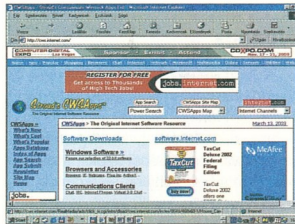
Megrendelését 2 héten belül teljesítjük!
A megrendelőt újságotól tájékoztatjuk!
Ár: 695 Ft

Programok minden mennyiségben

Körbékémlünk az internet geográfiai térképen, hogy felleljük azokat a shareware- és freeware-bányákat, ahol a legnagyobb sűrűséggel fordulnak elő a legjobb programok. Kutatásunk eredménye az alábbiakban megtekinthető, és felhasználható.

melletteknek a kezelői felületről. A kínálatot naponta frissítik, és számos „kézzel válogatott” szoftver között csemegézhetünk.

A WebAttackot eredetileg hirdetések-ből tartották fenn, aztán 2001-ben, az internetes „lufi” kipukkanása után más mód kellett keresni az oldal fenntartására. Ezért elkészült a csak tagok számára hozzáférhető, *fizetős részleg* (*mywebattack.com*), ami nagyjából ugyanazt a választéket kínálja a szoftverek tekintetében, de egy professzionálisabb környezetben, további képességekkel felruháva (sokrétű kereső, gyorsabban töltődő oldalak, e-mailes értesítés a frissítésekről, testre szabható kezelői felület stb.) – hirdetések nélkül.

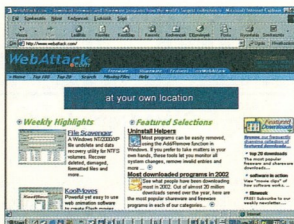
(*Apps Database*). Ebben az adatbázisban név, kategória, verziószám, dátum, minősítés és ár szerint szerepelnek a szoftverek, ezek szerint rendezhetjük sorba a CWSApps által kínált szoftvereket.

További infók: www.cws.internet.com

Értékes színtoltok

A legnépszerűbb hazai szoftverbányák mellett további értékes színtoltok is gyarapítják a magyar palettát:

Origo: www.origo.hu/szoftverbazis
 Prim: <http://letoltes.prim.hu>
 Terminal: <http://download.terminal.hu>
 Fotexnet: <http://sw.fotexnet.hu>

A szoftverek két fő kategóriába vannak csoportosítva: a shareware és a freeware szekcióba.

További infók: www.webattack.com

WebAttack

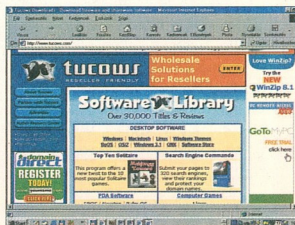
Az 1997-ben alapított, kezdetben csupán internetes eszközöket kínáló *WebAttack* mára az egyik legátfogóbb internetes szoftver- és rendszerprogram-választékokat kínálja Windows alá. Míg a legtöbb letöltéssel foglalkozó oldal automatikusan befogadja a szerzőktől a szoftvereket, és adatbázisába helyezi el őket anélkül, hogy tesztelné a terméket, vagy egyáltalán csak elolvassa a leírást, a *WebAttack.com-on* minden szoftverről ismertetőt írnak és értékelik azokat, majd a megadott kategóriába helyezik őket. Sőt, az oldal egy lépéssel még ennél is tovább megy, hiszen a kínálatában szereplő valamennyi programhoz egy pillanatképet

CWSApps

A *CWSApps* az internet használói számára kínálja a legjobb és legújabb *Winsock* alkalmazásokat (magyarán Win 3.x/9x/ME/NT/2000 és XP alá készült internetes szoftvereket). Átfogó fájlválaszték, profi értékelési rendszer, szokatlanul bő ismertetések várják az erre vetődő látogatót. Érdemes megemlíteni a frissítések hasszóságának a fokrőjét (*Upgrade Meter*), amely hűen ad számot arról, hogy érdemes-e letöltenünk és használnunk egy frissítést, és az *Alkalmazás Adatbázis*

Tucows

A kanadai *Tucows* a szakma egyik „nagy örege”: már a kezdetektől fogva, egészen pontosan 1993-tól van jelen az interneten. A furcsa elnevezés a *The Ultimate Collection of Winsock Software-ból* (a *Winsock* szoftverek legnagyserűbb gyűjteménye) alkotott mozaikból. A szolgáltatás hamar ismertté vált világszerte. Mára a *Tucows* több mint 30 ezer programot kínál, amelyek mindegyikéhez kapcsolódik egy rövidke leírás is. A *Tucows* végjegyévé vált az *értékelési rendszer* is, amelynél a szoftverek értékességét a szerzők által adott tehenek száma jelzi (maximum 5). Rengeteg internetes szol-

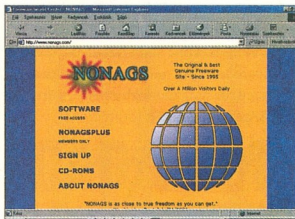

gálató és partneroldal tükrözi a Tucows könyvtárait, így a felhasználók számára a világ számos országában áll rendelkezésre a helyi, gyors letöltés lehetősége. Magyarországon az *Externet Kft.* (<http://tu-cows.externet.hu>) és az *Euroweb Hungary* (<http://tu-cows.euroweb.hu>) tükrözi a Tucows tartalmát.

További infók: www.tucows.com

Nonags

A *Nonags* egy komoly hírnévnek örvendő, klasszikusnak mondható freeware oldal. A *Nonags* készítői már 1995 óta azon fáradoznak, hogy kiválóassá a világ freeware-terméséből azokat a szoftvereket, amelyek tényleg működnek. Így mára nagy gyűjteményt kínálnak az olyan 32 bites Windows szoftverekből, ame-

lyekben nincs letiltott funkció, nincs időkorlát, és amiért nem kell fizetni. A *Nonags* munkatársai minden egyes általuk kínált szoftvert letöltenek, tesztelnek, vírusirtóval ellenőriznek, majd értékelnek. A letöltőhely használhatóságát a napi egymillió látogató hűen igazolja. A puritán kezelői felületen hozzáférhető tartalmat a világ számos pontján tükrözik a gyors hozzáférés érdekében (sajnos, Magyarországon nem, viszont a szomszédos Ausztriában és Szlovákiában igen). Lényeges tudni, hogy a *Nonags* csak Windows platform alá kínál szoftvereket, a linuxos szoftverek közreadását egyelőre csak tervezik. A fenntarthatóság érdekében létrehozták a fizetős *NonagsPlus* oldalt is, ahol tagsági díj ellenében a legfrissebb programokkal találkozunk, saját szerverről tölthetünk le, nincs hirdetés, gyorsabban töltődnek az oldalak, több az új szekció – így a *Nonags* legjobbjai és 150 Gb-ot MP3-sekció várja a felhasználókat.

További infók: www.nonags.com

Hazai „bányák”

	Origo Szoftverbázis	Prim L etelések	Terminal Download	Fotexnet Szoftverletöltés
Újdonságok	+	+	+	+
Szerkesztői ajánlat	+	-	+	-
Legnépszerűbbek	+	+	-	+
Leírások	+	+	+	+
Olvasói hozzászólások	-	-	-	-
Szerkesztői értékelések	+	-	-	-
E-mail értesítő	-	-	-	-
Operációs rendszerek	Windows, PDA	Windows	Windows, PDA	Windows, Mac, Linux, PDA
Shareware/Freeware kiválasztva	-	-	-	-

Külföldi „bányák”

	WebAttack	ZDNet	CNet	CWSApps	Tucows	Nonags
Újdonságok	+	+	+	+	+	+
Szerkesztői ajánlat	+	+	+	-	-	-
Legnépszerűbbek	+	+	+	+	-	+
Leírások	+	+	+	+	+	-
Olvasói hozzászólások	-	+	+	-	-	-
Szerkesztői értékelések	+	-	-	-	+	+
Tükrösítők	-	-	-	-	+	+
Email értesítő kérése	-	+	-	-	+	-
Operációs rendszerek	Windows	Windows, Linux, Mac, PDA	Windows, Linux, Mac, PDA	Windows	Windows, Linux, Mac, PDA, BeOS, OS/2	Windows
Shareware/ freeware kiválasztva	+	-	-	-	-	Csak freeware-ok

ZDNet & CNet Downloads

Bár két különálló webes programgyűjteményről is szó, mégis egy kalap alá vesszük őket, mivel a mögöttük álló tulajdonos – a *CNet Networks* – egy és ugyanaz, továbbá az oldalak felépítésében is sok a hasonlóság. A letöltések számát nézve a legnépszerűbb oldalakról van szó. A profizmus mindkettőnél kézzel fogható, és a hatalmas szoftverállományának köszönhetően, naponta több millióan töltik le innen a napi, heti, havi „szoftverbetevőjüket”. Itt szinte minden megtalálható egy rövidke leírással és minősítéssel fórt-

ve, ráadásul számos szerkesztői válogatás segít az eligazodásban.

További infók: [CNet: www.download.com](http://www.download.com)

[ZDNet: www.zdnet.com/downloads](http://www.zdnet.com/downloads)

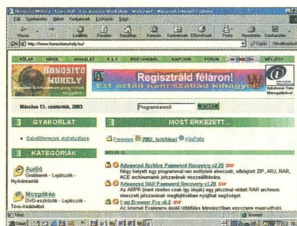
Hazai pályán

Összeállításunkból természetesen a nevesebb hazai letöltőhelyek sem maradhattak ki, amelyek egyre színvonalasabb szolgáltatást nyújtanak, bár a programok mennyiségében és a frissesség mértékében még nem érik el a nagy külföldi site-ok díktálta iramot.

Honosítóműhely

A *Honosítóműhely* kizárólag magyarul is beszélő szoftvereket kínál. A lap atyja, *Herczeg József Tamás*, aki 2000 márciusában indította útjára a szolgáltatást. Egybegyűjtött néhány magyarul is tudó programot, majd hozzátette azokat, amelyeket ő maga fordított. 2000 októberére már kezen száz szoftvert kínál az oldal. A

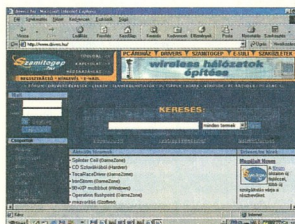
HonosítóMűhely az elkövetkező évek folyamán többször is otthont váltott: az Extrán indult, majd a Luckymarketra költözött, aztán a Hypermantra, végül 2001 augusztusában birtokába vette a Global-TelCom Kft. által felkínált hazai tárhelyt, és ettől kezdve saját domain néven érhető el. 2001-ben az alapító figyelmét felkeltette a Széchenyi-terv informatikai pályázata. Megosztva ezt az információt a Printselt Kft. és a Global-TelCom Kft. vezetőivel, a két cég konzorciumot alkotva nyújtott be pályázatot a HonosítóMűhely további működésének a megsegítésére. Az Informatikai Kormánybiztosság támo-

gatásra érdemesnek ítélte a magyarítási munkát, így a lap azóta is töretlenül ontja a magyarul beszélő szoftvereket.

További infók: www.honositomuhely.hu

Drivers.hu

A hardvergyártók folyamatosan fejlesztik a drájvereket, egyrészt a hibák kiküszöbölése, másrészt a tökéletesebb, bővebb kihasználás érdekében. A DunaWeb Kft. által üzemeltetett **drivers.hu** ezen drájverek letöltését kínálja magyar szerveréről folyamatos frissítéssel.

A keresés gyártó, típus, verzió, leírás vagy dátum paraméterekkel végezhető, és természetesen a különböző csoportok (alaplap, CD-ROM stb.) függvényében tovább szűkíthető. Ha nem találunk meg egy drájvert az oldalon, akkor a *drávert keresek* pontban egyszerűen jelezhetjük ezt a lap munkatársai felé. Az elküldött igényt a lehető leggyorsabban megpróbálják kielégíteni.

További infók: www.drivers.hu

A Microsoft magyar letöltőközpontja

Végezetül egy felettebb hasznos link: a *Microsoft Magyarország* hivatalos letöltőközpontja. Itt garantáltan megtalálhatók a legújabb magyar, illetve angol nyelvű javítócsomagok, biztonsági javítások, béta és ingyenes programok.

További infók: <http://msdownload.netacademia.net>

Csöndes Áron
aron.csodes@cpanorama.hu

PC-HÁZIMOZI

Computer PANORAMA
XIV. évfolyam 4. költözés, 2002. április
Ára: 1990 Ft

PC-HÁZIMOZI

KÜLÖNSZÁM

DVD-melléklettel!

Hollywood a PC-ben
Házimozi reklámáron

- Bűcső a szerepétől**
Térhangozás egyszerűen
- DVD-lejátszók tesztje**
Filmveretek
- 5.1-es hangrendszerek**
Hangpróbá a testvérbarátok
- DVD-lejátszó a tévéből**
Panaszt studio 6
- A tökéletes kép**
Optimalizációs tesztelés
- Diashow a komputerben**
A legjobb programok
- Hébetek helyett**
Intervjúk és videóinterjúk a díjazottakkal
- Filmre illő PC**
Multimédia miniszámok

Hardverek, szoftverek, ötletek a házimozihoz!

Ára: 1990 Ft

9GB-TELIS FILM-PROGRAMOK
VIDEO/ROM

DENZEL WASHINGTON
A HÁZÉRT ÉS A KIRÁLYNŐÉRT

PC-HÁZIMOZI

A DVD mellékletlen:
A házért és a királynőért
Főszerepben: Denzel Washington

Megrendelhető:
Computer Panorama Kiadói Kft.
1091 Budapest, Üllői út 25.
Telefon: 456-6964, Fax: 456-6970
E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

Ingyenprogramok internet-profiknak

Még több ingyenes csúcspogram

Név	Mire való?	Webcím
1stpage	elsősztyályú HTML-szerkesztő	www.evssoft.com/1stpage
AntiVir 6 Personal Edition	jó teljesítményű vírusvizsgáló	www.free-av.de
Apache	világszerte a legtöbbet használt webserverv	www.apache.org
BxAutoZip	Outlook-csatolások automatikus tömörítése	www.baxbex.de/bxautozip.html
Deeenes	az otthoni PC a dinamikus DNS-nek köszönhetően mindig elérhető	www.palacio-cristal.com
EDonkey	MP3-, film- és szoftverletöltés az internetről	www.edonkey2000.com
Grupp	PGP-kódolás open source szoftverként	www.grupp.de
KaZaA light	MP3-, film- és szoftverletöltés az internetről (spyware nélküli verzió)	www.mpex.net
Nat32	otthoni hálózat közös online internet-csatlakozásról	www.nat32.com
Suche Total	elsősztyályú keresőbővítés az Internet Explorerhez	www.hartlich.com
Tvgenial	személyes tévéprogram az internetről	www.tvgenial.de
Upnet	webhelytől megbízhatóságának ellenőrzése	http://upnet.pdabusiness.com
WinAMP	az ismert MP3-lejátszó német nyelvű verziója	www.mpex.net
War-FTP	stabil és funkciógazdag FTP-szerver	www.igaa.com
Webwasher	kiszűri a reklámot a weboldalakról	www.webwasher.com

Böngésző, e-mail szoftver, tűzfalak és P2P-eszközök – a letölthető internetes archívumok erdejében nem csak a kezdők tévedhetnek el könnyen. Ezért megkerestük az interneten rendelkezésre álló legjobb ingyenprogramokat, és lemezmellékletünkre is feltettük ezeket.

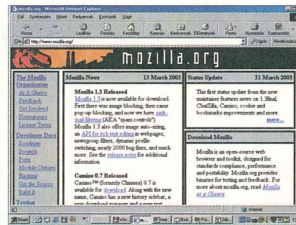
Freeware, azaz ingyenes – másról sem lesz szó ebben a cikkben. Bemutattuk, hogyan lehet semmibe sem kerülő programokkal mindent kihozni a PC-nkből.

A legjobb programokat kategóriákba sorolva – a böngészőktől kezdve az e-mailező szoftveren át a tűzfalig – mutatjuk be, amellét ötleteket és trükköket árulunk el arról, hogyan lehet a legoptimálisabban használni ezeket.

Böngésző: Mozilla

A Netscape, az Internet Explorer és az Opera között zajló hármas böngészőtusában a Microsoft Internet Explorer már régóta fejhosszal vezet. A Mozillának köszönhetően azonban, amelyre a legújabb Netscape is épül, ez most megváltozhat.

A Mozilla teljesen kompatibilis minden közkedvelt webszabvánnyal, és mentes a gyártóspecifikus normáktól. Az átfogó és átláthatóan tagolt beállítási lehetőségek sok szempontból jelentősen gyakorlatiasabbnak és korszerűbbnek tűn-

A Mozilla „otthona”

nek, mint a többi böngészőké. Így például magakadályozhatjuk az idegesítő pop-up ablakok megnyitását, több weboldalt megnyithatunk egyazon böngésző ablakon belül, letöltéseket ellenőrizhetünk az integrált letöltés menedzserrel, vagy ködolva tárolhatjuk webjelszavainkat a memlemezben, hogy ne kelljen mindig újra beírni ezeket. Természetesen már minden fontos kiegészítés, így például a Java vagy a flash, a Mozillához is rendelkezésre áll.

További infó: www.mozilla.org

A pop-upok kikapcsolása

Nyissuk meg a Mozilla-beállításokat az *Edit/Preferences* paranccsal. Az *Advanced* kategóriában váltsunk a *Scripts & Plugins-ra*. Az *Allow scripts to:* alatt beállíthatjuk, hogy mit szabad, és mit nem a JavaScripteknek a gépünkön. Távollítsuk el a pipát az *Open unrequested windows* elől, akkor nem fognak többet megnyílni a nem kívánt ablakok. A *Move or resize existing window* opcióit is tegyük inaktívvá, mert sok weboldal – főleg a kétes vagy nem gyereknek való tartalmúak – a leglehetősebb helyekre tolják el a böngészőablakot. Érvényesítsük OK-val a változtatásokat.

Több oldal egy ablakban

A *Tabbed Browsing* funkció alatt rejtőzik a Mozilla egyik legérdekesebb képessége. Ha ez a funkció aktíválva van, akkor a program egyetlen böngészőablakban tud megnyitni több weboldalt. Ennek többek között az az előnye, hogy a Tálcánk nem lesz tele feleslegesen sok ablak-

bejegyzéssel. Nyissuk meg a beállításokat az *Edit/Preferences* parancssal, és váltunk a *Navigator* kategóriára a *Tabbed Browsing* szakaszban. Kapcsoljuk be mindkét opciót az *Open tabs instead of windows* for alatt. Így az új linkek egyazon böngészőablakban fognak megnyílni, ha ezekre a középső egérgombbal (illetve az egérgördítővel) kattintunk, vagy a csak **Enter** helyett **Ctrl + Enterrel** zárjuk az URL-t a böngésző címsorában. A Mozilla minden weboldalhoz külön bejegyzést készít a tab-listán, így kényelmesen tudunk váltani köztük. Ha még a *Load links in the background* is aktíválva van, akkor a Mozilla a háttérben tölti be az új URL-t, miközben tovább olvashatjuk az eredeti weboldalt. Zárjuk a változtatásokat OK-val.

A Google mint alapértelmezés

Ahhoz, hogy a Mozilla a Google-t használja alapértelmezett keresőgépként, nyissuk meg az *Edit/Preferences* alatt az *Internet Search* kategóriát.

Jobbra lent a *Search using* alatt válaszunk ki a *Google-t*. Végül kattintsunk az OK-ra.

Pluginek telepítése

A pluginek köszönhetően minden modern böngésző kiegészítő funkciókkal bővíthetünk – így a Mozillát is. A <http://plugindoc.mozdev.org> cím alatt teljes áttekintést találunk a különböző Mozilla pluginekről. Az ott található linkek letöltési lehetőségeket és praktikus tippeket kínálnak a kiegészítő programok installálásához.

Side barok és kiegészítő programok

Ákrárcsak az Internet Explorer, a Mozilla is kínál egy eszközsort, amely kívánság szerinti kiegészítő funkciókat tesz elérhetővé a böngészőablak bal szélén. A Microsoft böngészőtől eltérően, a Mozillához nagyon kényelmesen adhatunk kiegészítő eszközöket, például hírcsokeket vagy programfunkciókat. A sidebar-okról a <http://dmoz.org/Netscape/Sidebar> címen találunk áttekintést. Kiegészítő programok a www.mozdev.org alatt állnak rendelkezésre a Mozillához.

E-mail: Mozilla mail-klens

A Mozillával együtt egy kitűnő e-mail klients is kapunk, amely már alapértelmezésben is sokat tesz a felhasználója biztonságáért, mert például nem futtat JavaScripteket.

www.mozilla.org

Találjuk meg a Mozilla email-beállításait!

A mail-program beállításai kicsit kedvezőtelenné vannak elosztva. Az általános beállítások, amelyek a teljes mail-kliensre érvényesek, az *Edit/Preferences* alatt, a *Mail & Newsgroups* kategóriában találhatók. Azokat a beállításokat, amelyeket minden postafiókhoz külön kell konfigurálni, az *Edit Mail & Newsgroup Account Settings* alatt találjuk.

Smiley-k szövegtént

Ha nem akarjuk, hogy a smiley-k grafikaként jelenjenek meg, tüntessük el az általános beállítások *Message Display* szekciójában a pipát a *Display emoticons as graphics* előtt.

HTML-kikapcsolás

Sok címzett általánosán engedélyezi a HTML e-mailek küldését – ez bizony súlyos biztonsági rés. Ráadásul ezeket a formátumú maileket (a tisztán szöveges mailektől eltérően) sok gép, például a palmtopok vagy a mobilok, nem is tudják megmutatni. Ezért inkább kapcsoljuk ki a HTML mailek alapértelmezésben enged-

lyezett küldését. Ehhez nyissuk meg az e-mail postafiók beállításokat az *Edit/Mail & Newsgroups/Postafiókok neve>* útvonalon, és vegyük el a pipát a *Compose messages in HTML format* előtt.

Fájlmegetkintő: IrfanView

A GIF és JPEG típusú grafikus fájlok mellett gyakran akadunk olyan képekre is az interneten, amelyeket nem is olyan egyszerű a böngészővel megnyitni. Ezért van szükség a legjobb és legismertebb, ingyenes fájlmegetkintőre, az *IrfanView*-ra.

A legismertebb ingyenes fájlmegetkintő: az IrfanView

A program több tucat többé vagy kevésbé elterjedt fájlformátumot tud megmutatni, és sokat közülük menteni is képes, ráadásul még az AVI típusú fájlokkal is elboldogul. Kisebbségi képszerkesztő-funkciók, diashow és szkennertámogatás teszik teljessé a programcsomagot.

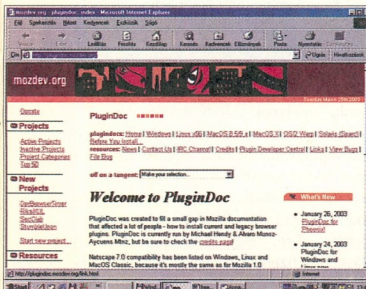
További infók: www.irfanview.com

Fájltypusok társítása

A program telepítésénél kiválaszthatunk fájltypusokat, amelyeket az IrfanView-hoz társítunk, így magunk határozzuk meg, melyik grafika- és filmtypusokat nyissa meg az IrfanView, és melyeket akarjuk továbbra is az eddig használt programmal megnyitni.

Pluginek telepítése

A tulajdonképpeni programcsomag mellett telepítsünk plugineket is, amelyek kiegészítő lehetőségekkel bővítik a programot. A kerek 3 Mbájti méretű letöltés nemcsak további videoformátumokkal bővíti az Irfant, hanem arról is gondoskodik, hogy az IrfanView MP3-fájlokat játszson le, futtatható prezentációkat és kép-

Ezen a weboldalon tekinthetjük át a Mozilla pluginek-et

ernyőkímélőt készítsen, vagy kezelni tudjon bizonyos Photoshop-plugineket.

DPI ■ IrfanView a parancssorról

Az IrfanView-t nemcsak a grafikus felhasználói felületről kezelhetjük, hanem a DOS-ablakból is (DOS-parancssor) adhatunk ki parancsokat a programnak. A programkönyvtárban megtaláljuk az *i_options.txt* fájlt, amely minden lehetséges parancsot tartalmaz. Ez például különösen akkor hasznos, ha képfórmátumok konvertálására akarjuk használni az IrfanView-t, vagy ha thumbnaileket akarunk készíteni saját online képgalériánkhöz.

Instant Messenger: Trillian

A Talcánkon már többször említettük az *Instant Messenger*-eket, mert az ismerőseink, kollégáink és rokonaink nem tudtak egyazon programban meggezni? A *Trillian* véget vet a memóriapiazarló összevisszaságnak, mert a programmal egyaránt elérhető az *ICQ-hálózat*, az *AOL Instant Messenger* szolgáltatók, a *Yahoo Messenger* és az *Internet Relay Chat (IRC)*. De ez még nem minden, mert a *Trillian* különösen a „testre szabás” terén brillírozik: itt a szoftver megjelenését és magatartását szabályozhatjuk.

Akár skinezhetjük is a Trilliant

Míg a korábbi *Trillian*-verziókból hiányzott az adatviteli funkció, a programozók időközben ebben a tárgyban is elvégezték a házi feladatot. Örvendetek mindenkinek, aki súlyt helyez a biztonságra: a szoftver kódolni tudja a kapcsolatot két *Trillian*-felhasználó között.

További infó: www.trillian.cc és www.trillian-messenger.de.

DPI ■ A Trilliant és az ICQ

Aki már rendelkezik egy *ICQ*-fiókkal, ezt a *Trilliant* telepítése előtt installálja a *PC*-jére. Mivel az *ICQ* csak viszonylag rövid ideje tárja online a kapcsolatokat, a *Trilliant*nak még nincs megfelelő importképessége, hanem a merevlemezről várja a megfelelő információkat. Miután a *Trilliant* telepítettük, és a kapcsolatokat importáltuk az *ICQ*-ból, ismét törölhetjük az *ICQ*-t a *PC*-nkől.

DPI ■ Az automatikus indítás megakadályozása

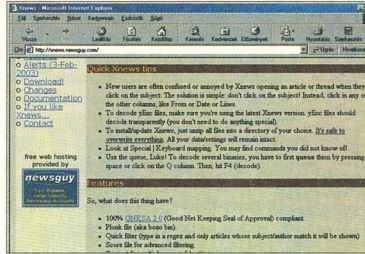
Ha a *Trilliant* csak időnként szeretnénk elindítani, meg kell akadályoznunk, hogy a program automatikusan betöltsjön a *Windows* indításakor. Ehhez a következők szerint járunk el: Nyissuk meg a *Trillian* beállításait (*Preferences*) úgy, hogy a főablakban balra lent a golyóra kattintunk. Ezután váltsunk a *General/Basic Options* rubrikára. Mellette jobbra megjelenik egy sor opció, köztük meglehetősen messze fent a *Load Trillian at Windows Startup* gomb is. Kattintsunk egyszer rá, s akkor a felirata *Do not load Trillian at Windows Startup-ra* változik.

DPI ■ Tökéletes finomhangolás

A beállításoknál a *General/Windows* rubrikában számos lehetőséget találunk az olyan paraméterek konfigurálására, mint a felhasznált betűtípus vagy a *Trillian*-képernyő. Ezekhez az opciókhoz van rendelve egy-egy *Medium Specific* mező. Ha itt az *Apply to all Mediums* elől eltávolítjuk a pipát, akkor minden *Instant Messenger* szolgáltatóhoz külön beállításokat rendelhetünk, hogy még jobban testre szabjuk a *Trilliant*nt.

Newsreader: XNews

Az *XNews* nem azoknak a felhasználóknak való, akik havonta kétszer utána akarnak olvasni egy-egy problémának a newsgroupokban – erre alkalmasabb a <http://groups.google.com> hírcsoport funkciója. Az *XNews* valódi profi eszköz mindazoknak, akik folyamatosan aktívak a useneten, legyen szó csak olvasásról, saját üzenetek írásáról, vagy akár fájlmelletek le- és feltöltéséről. A *newsreader* több szervet és különböző felhasználói

Még gyorstípetek is találunk az Xnews-hoz

profilokat tud kezelni. A *Quick Folter*, *Scorefile*-nak köszönhetően a program szétválogatja a fontos és nem fontos *newsgroup*-hozzászólásokat.

Az integrált archívkönyvtárban tárolhatjuk az üzeneteket, hogy hónapok múlva is elérhető legyennek. A billentyűközpontú éppúgy testre szabható, mint a program-layout.

<http://xnews.newsguy.com>

DPI ■ Egyszerű frissítés

Az *Xnews*-t folyamatosan fejlesztik, s a program új verzióra frissítése – sok más programmal ellentétben – gyerekjáték. Egyszerűen kicsomagoljuk a *ZIP*-fájlt a meglévő programkönyvtárba. Eközben a régi fájlok fölülródnak az újjakkal és – ez a csúc – a meglévő beállítások megmaradnak. Így különösebb munka nélkül élvezhetjük a mindenkor újdonságokat és hibajavításokat.

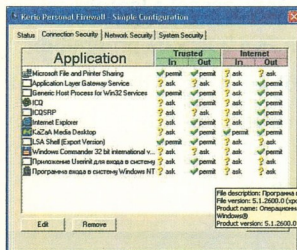
DPI ■ Hatásos szűrés

Átfogó hírcsoportokban nem ritka a száz vagy még ennél is több hozzászólás naponta. A *Quick* filterrel ezek fölött is megtarthatjuk az áttekintést.

Amint megnyitunk egy új hírcsoportot, az alsó ablakszélen egy szövegmezőt látunk, amelynek a bal szélén egy „T”, jobbra egy „S” felirátú gomb látható. Ha a szövegmezőbe beírunk egy keresőfogalmat, akkor az *XNews* csak olyan hozzászólásokat mutat, amelyeknek a tárgyában szerepel az a fogalom. Most kattintsunk a *T*-re, hogy thread-formátumban lássuk az üzeneteket. Ha már nincs szükségünk a szűrőre, kattintsunk a bal égergombbal az *S*-re – és újra minden üzenetet látunk a newsgroupból.

Biztonság: Kerio Personal Firewall

A *Kerio Personal Firewall* kitűnő védelem az internet tipikus veszélyei ellen, mint amilyenek a hackertámadások és a trójaiak. A telepítés utáni első szűrőfés-

Védelem az Internet veszélyeivel szemben:
Kerio Personal Firewall

nél fordítani kell rá egy kis időt, mert a program először minden adatforgalmat lefog, és megkérdézi, hogy valóban átmehetnek-e a leállított adatok. Biztos, hogy

néhány alkalommal meg fogunk lepődni, hogy még milyen programok merésznek titokban az internetre a böngésző és az e-maillező program mellett.

További infók: www.kerio.com

Szabályok felállítása

Ha a Kerio felismer egy adatcserét a hálózattal, akkor azt leállítja, és engedélyt kér rá. Hogy ugyanazt a forgalmat ne kelljen minden alkalommal engedélyeznünk, ha például letöltjük az e-mailjeinket vagy meglátogatjuk a bankunk internetes szolgáltatóoldalát, szabályokat állíthatunk fel (angolul ezeket *Filter rules*-nak hívják).

Ha a tűzfal a figyelmeztető jelzésekkel együtt egy *Permit* és a *Deny* lehetőségekkel szembeállít, akkor az alatta található *Create appropriate filter rule* dobozának szenteljünk különleges figyelmet. Ezt jelöljük meg, mielőtt a *Permit* vagy a *Deny* valamelyikére kattintanánk, és akkor a szoftver a döntésünket a jövőre nézve is megjegyzi.

Kiegészítő beállítások

Kattintsunk a jobb egérgombbal a Kerio Personal Firewall ikonra a Tálcán, és a megjelenő menüből válasszuk az *Administration* pontot, hogy megváltoztassuk a szoftver beállításait. Ha a *Firewall* oldalon eltávolítjuk a pipát a *Firewall Enabled* elől, akkor kikapcsolhatjuk a program szűrőfunkcióját. Kattintsunk az *Advanced-re*, akkor a *Filter Rules* oldalon szerkeszthetjük és törölhetjük a szabályokat.

Megbízható alkalmazások

Miután megnyitottuk a beállításokat, az *Advanced/Application's MD 5* alatt megtudhatjuk, mely alkalmazásokhoz állított elő a program ellenőrzőszámot. Ezzel a mechanizmussal a tűzfal automatikusan megakadályozza, hogy azok a programok, amelyekhez már szabályt állítottunk fel, egy másik (ártó) szoftverrel helyettesíthődjének. Ha rákattintunk a *Check MD5 now-ra*, ezt az ellenőrzést kézzel is elvégezhetjük.

Computer PANORÁMA

INTERNET rovat

Több száz weboldal bemutatása évente

A *Computer Panoráma Internet rovatában* hónapról-hónapra megtalálhatja a legfontosabb, legérdekesebb hazai és külföldi weboldalakat. Megismerheti azokat a tippeket és fortélyokat, amelyekkel gyorsabbá és hatékonyabbá válhat a böngészés, s nem marad le az internetes világ legfrissebb híreiről, történéseiről sem.

Rendelje meg a CD-melléklettel megjelenő Computer Panorámát a következő három hónapra, kéthavi áron mindössze 2590 Ft-ért!*

Computer Panoráma Kiadói Kft.
1091. Budapest, Ullói út. 25.
Telefon: 456-6964
Fax: 456-6970
E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

SZÖRFÖZZÖN VELÜNK ÖN IS!

INTERNET rovat
A világháló legérdekesebb, legszínesebb, legaktuálisabb gyöngyszemei.

* Az akcióban kizárólag olyan kedves vásárlóink vehetnek részt, akik még nem voltak előfizetőink.

Megrendelje a Computer Panorámát a következő 3 hónapra 2590 Ft-ért.

Név: _____

Cím:

út / utca / tér

hsz.

Telefon, Fax: _____

E-mail: _____

Információ: www.computerpanorama.hu

Grafikai teljesítmény –

ingyenes grafikai és tervezőprogramot nem nehéz találni. Az egyszerű képnézetektől és -konverterektől kezdve, amelyek már maguk is több funkciót kínálnak, mint gondolnánk, a komplett grafikai programokig bármit megkaphatunk. frásunkban egy kis összeállítást mutatunk be különböző területek grafikai specialitásaiból. A programokat CD-mellékletünkön is megtalálhatjuk.

Gimp (Windows)

Linux-körökben a *Gimp* egyszerűen „a” grafikai eszköz. Olyan funkciókkal szerelték fel, amelyek felvénnek a versenyt a profi programokéival, nem véletlen tehát, hogy a linuxos program mint ingyenes verzió, gyorsan hírnévre tett szert. És ez a dicsőség elég készletet adott a készítőjének ahhoz, hogy egy Windows verziót is összehozzon. Ez ugyancsak freeware, de majd 12 Mbójtos méretével már „súlyosabb egység”.

A Windows-variáns felépítése megfelel a Linux verziójának. A szerkesztő-, feldolgozó- és eszköztáblak egyenként épül fel az *Asztal*on. A program támogatja a legismertebb képfarmatúmkat, a képeket egyik formátumról a másikra tudja konvertálni, és a konvertálásokat batch-elve

Nem kell feltétlenül drágáknak lenniük a tervezésre szolgáló és grafikai programoknak. A webtervezésnél a legtöbb feladathoz elegendőek a shareware és a freeware programok is. Kikerestünk néhányat a legjobbak közül, és bemutatjuk az erősségeiket és a különlegességeiket.

is elvégzi. Jóval fontosabbak azonban a rajz- és a szűrőfunkciók. Ezekhez nagyon átfogó eszköztábla csatlakozik színek, sík és csatorna funkciókkal, valamint különböző ecset-, kitöltő- és szórószerszámokkal. A szűrőfunkciókkal a képek színeit vagy tartalmát lehet megváltoztatni, teste szabni vagy elidegeníteni.

Letöltések **Információk**

Név: Gimp (Windows)
Gyártó: Spencer Kimball, Peter Mattis
Operációs rendszer: Win 95, 98, NT4, 2000
Internet cím: www.gimp.org

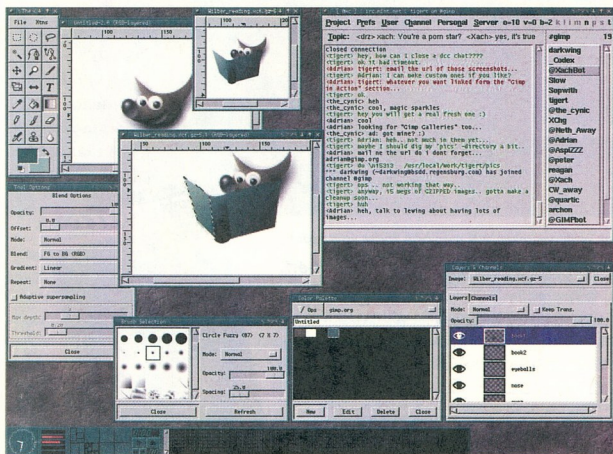
- + sok funkció és szűrő, sok ismert képfarmatúmkat támogat
- problémák a Windows XP-el

20/20

A képfeldolgozó programok között is különleges a *byLight Technologies 20/20* szoftvere. A program a telepítés után az *Asztal*ról vagy a *Start* menüből indítható, és gyakorlatilag az aktuális *Asztal*-tartalom fölé kerül. Itt screenshot- és utószerkesztő-eszközként lehet használni. A 20/20 különleges tulajdonságai közé tartozik a sok képfarmatúmk támogatása mellett a szíkmélység változtatható beállítás (8-tól 32 bitig), a konvertálás batch-funkciók segítségével, képfájlok küldése közvetlenül MAPI-val vagy SMTP-el, képek feltöltése FTP-funkcióval, háttérképek készítése weboldalokhoz képfájlok felhasználásával, és a slide-show-k készítése.

Figyelemre méltók továbbá a szerkesztési funkciók, mint például a forgatás, a tükrözés vagy a felosztás, a képméret változtatása, a zoom, a vágás, a beillesztés és a címadás. Webshop-kozh egész thumbnail-sorokat lehet készíteni, ezen kívül a 20/20 támogat minden TWAIN-eszközt, így a szkennereket vagy a kamerákat is. A képek manipulálásában sok szűrő és effekt segít. Különleges filtereket lehet a színvisszadáshoz, a fényerőshöz és a kontraszthoz, valamint a pixelstíftás-

ingyen

hoz, a gammakorrektúrához, az összemáshoz és a telítettséghez használni a fotók feldolgozásánál.

Letöltések	Információk
Név: 20/20 Gyártó: ByLight Technologies Operációs rendszer: Windows 95, 98, NT4, 2000 (XP-n nincs tesztelve) Internet cím: www.hotfreeware.com/	
+ nagyon sok funkció, szűrő- és szerkesztőeszközök - csak angol nyelven érhető el	

PhotoFantasy 2.0

Nem is olyan egyszerű más grafikai elemekkel keverni a digitális kamerák képanyagát vagy a szkenneléseket. Nem így a *PhotoFantasy 2.0*-val, hiszen fotókat lehet grafikai elemekkel, valódi vagy digitizált mintákkal összefűzni. Még hozzá úgy, hogy azt a farsangról ismerjük: „kidugjuk” a fejünket a jelmezből. A *PhotoFantasy* különböző témájú sablonokat használ, például birkózás, úrhajósok, szőrösök stb. Csak veszünk egy portréfotót, és betöltjük a kívánt sablonnal együtt. A fejrészt azután egy előre megadott kivágásba illeszkedik.

Hogy az egész megfelelően összeálljon, a program számos eszközzel segíti a két képterület összeillesztését. Így lehet a fejet forgatni, tükrözni, nagyítani vagy kicsinyíteni, szabályozhatók a színárterek, a fényerő és a kontraszt, és még színes szöveget is rendelhetünk megfelelő stílus-

elemekkel a képhez. A kész fájlt menthetjük, vagy közvetlenül a programból átadhatjuk a levelezőprogramnak postázásra.

A *PhotoFantasy* ugyan pusztán szórakoztató program, de érdekes hatásokat kínál, egyszerű menüvezetéssel. Nem csak gyerekeknek ideális!

Letöltések	Információk
Név: PhotoFantasy 2.0 Gyártó: ArcSoft Operációs rendszer: Windows 95, 98, ME, NT 4, Windows 2000 Internet cím: www.arcsoft.com	
+ kétféle eredeti egyszerű egymásra rétegzése, humoros effektek - kevés minta van az ingyenes verzióban	

AnmanieSMP

Az *AnmanieSMP* az ismert *Power Goo*-hoz hasonlóan működik. A kiválasztott képen az egérrel húzva újrászámolja az egyes pontokat, és így a képről egy torzított verziót készít. A program kezelése nagyon egyszerű. A saját képek bevitelére a betöltés és a mentés szolgál, azonban az *AnmanieSMP* a TWAIN-kompatibilis eszközöket is támogatja, így szkennelt és digitális kamerát is közvetlenül lehet vele használni. Menti a köztes lépéseket, és a végén animációként jeleníti meg. Ezek a morphing-effektek azután különálló képszekvenciákként vagy AVI-videókként menthetők, s az utóbbit, az erre alkalmas codec kiválasztásával, közvetlenül tömörítve is ki tudja adni a program. A sokoldalú húzó-, nyomó-, hajtógató- és simító-

funkció mellett a program a *maszkok készítését is*, valamint a hatások intenzitásának a változtatását is támogatja. A torzításokat a menüből lehet további filterekkel erősíteni vagy gyengíteni.

Letöltések	Információk
Név: Anmanie SMP Gyártó: Christoph Walter Operációs rendszer: Windows 95-től Internet cím: www.anmanie.de/	
+ egyszerű kezelhetőség, képanyag-import és -export, animáció mentése videóként - lehetne több funkciója	

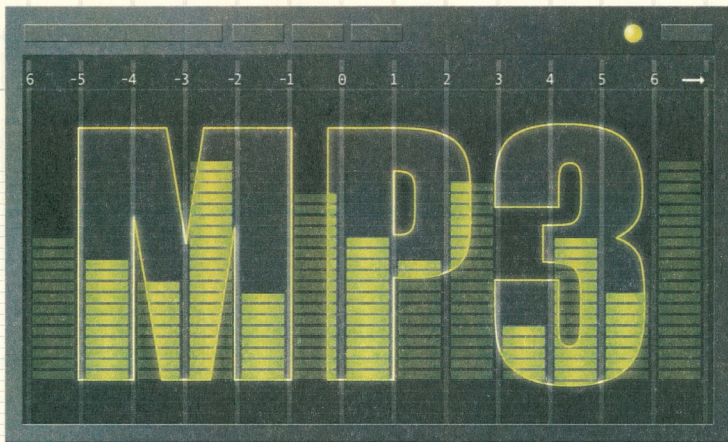
GenesisII 2.4

A *GenesisII*-vel egy tájgenerátort kapunk, amely igazán jó eredményeket szolgáltat, ráadásul könnyen kezelhető. A ZIP-archív telepítése és az indítás után az áttekinthető ablakban találjuk magunkat. Balra láthatjuk az egyes modulokat a tálajhoz, növényekhez, vízhez stb. Fő része az interpretált képet mutatja. A *GenesisII* remekül alkalmazható VRML-rendszerek készítéséhez, 3D-weboldalakhoz.

A táj minden eleme messzemenően befolyásolható grafikai vagy matematikai paraméterek megadásával, és ez természetesen a megjelenésükre is kihat. Mely nyomást kelt az igazán egyszerű kezeléssel, tulajdonképpen csak a bal egérgombra van hozzá szükség. Plugin-fájlokkal épületeket, sőt, egész városokat lehet felépíteni.

Letöltések	Információk
Név: Genesis II 2.4 Gyártó: Geomatics Operációs rendszer: Win 95/98/ME/2000 Internet cím: www.geomatics.com	
+ egyszerű kezelés, sok beállítható paraméter - a bitmaphez csak exportmodul van integrálva	

MP3 – zenehallgatás másképp

Az MP3 egyszerre varázsszó és szitokszó. A komputeres társadalom lelkes, hiszen ezzel a zenei formátummal kis helyen tárolhat óriási zenei fájlokat, e-mail-ben elküldheti azokat,

vagy az interneten csereberélheti. Egy MP3-fájlokkal teli CD több mint 10 órányi zenét tartalmaz, és egyre több olyan lejátszó van (akár az otthoni hifikben, akár az autóban), amely le is tudja játszani ezeket a CD-ket. Így megszabadulhatunk a CD-cseréléstől, és folyamatosan élvezhetjük a zenét. Az új, hordozható MP3-lejátszók, amelyek nem CD-vel, hanem memóriakártyával működnek, ma már szinte egy gyufásdoboznál is kisebb méretűek, mégis legalább egy órányi zene elfér rajtuk. Mivel nincsenek mozgó részei, tökéletesen ideálisak arra is, hogy futás vagy sportolás közben hallgassunk zenét, ami a discman esetében mindig is komoly gondot okozott.

A zeneipar azonban nem osztja a felhasználók lelkesedését. Saját adatai szerint milliárdos összegeket veszít azzal, hogy az MP3-as fájlok és a CD-írók miatt egyre kevesebb CD-t vásárolnak meg – az elmúlt évben például 10%-kal kevesebbet

Ahhoz, hogy a nagyobb zenei gyűjteményekben eligazodjunk, számos MP3-szoftver áll a rendelkezésünkre. Tesztünkben megmutatják, hogy valóban segítséget nyújtanak-e ezek a zenélő programok.

az egy évvel korábbiánál. Lassan a kétkezdők is felfedezik az audioformátum előnyeit: az interneten egyre több MP3-as rádióállomás működik, néhány cég pedig már maga is kínál letölthető MP3-fájlokat – természetesen térítés ellenében.

Akárhogy is panaszodik a zenei ipar, tény, hogy az MP3-formátum a felhasználók számára csak előnyöket nyújt. Eltekintve attól, hogy az MP3-as fájlok gyorsan és egyszerűen elküldhetőek e-mail-

Mit tud az MP3?

Minőség	Fájlméret	Arány
WAV (tömörítés nélkül)	54,8 Mb/aj	100%
320 Kbit	12,4 Mb/aj	23%
256 Kbit	9,95 Mb/aj	18%
192 Kbit	7,46 Mb/aj	14%
160 Kbit	6,21 Mb/aj	11%
128 Kbit	4,97 Mb/aj	9%
112 Kbit	4,35 Mb/aj	8%
96 Kbit	3,73 Mb/aj	7%
64 Kbit	2,48 Mb/aj	5%
56 Kbit	2,17 Mb/aj	4%
32 Kbit	1,24 Mb/aj	2%

Táblázatunk egy hagyományos zenei CD 0terces adatai alapján készült. A dalokat különböző bitráttákkal konvertáltuk MP3-má, hogy érzékelhetővé váljanak a méretkülönbségek.

Lehet több egy Kbittel?

MP3 és MP3 között is óriási minőségbeli különbségek lehetnek. A megfelelő hangzásért a *bitráták* felelősek, amelyekkel a fájlt készítették.

Minél magasabb a másodpercenkénti bitráták száma, annál jobb a minőség és annál jobban hasonlít a tömörített másolat az eredetihez. A bitráták számával arányosan azonban a tárhelyigény is nő. Táblázatunkból kiolvasható, hogy a különböző bitrátáknak milyen hatása van. A minőségre vonatkozóan elmondhatjuk,

hogy a 64-96 Kbit közötti MP3-ak körülbelül a zenei kazettáknak felelnek meg. A 128 Kbites MP3-akat régen a CD-minőséggel azonosnak tekintették, ma ezt már inkább a 192 Kbitesekre mondhattuk. A legtöbb, az interneten megszereshető MP3-fájl ma már 160 illetve 192 Kbitre van kódolva, mivel a fájlméret nem játszik lényeges szerepet, egyrészt az ISDN vagy a DSL által biztosított gyors letöltési idő, másrészt a memória árának csökkenése miatt.

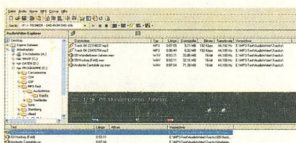
ben vagy cserélhetőek az interneten (mellesleg mindkét tevékenység illegális!), e zenei formátumnak számos *legális felhasználási formája* is létezik. Amint a

táblázatunkból is kiolvasható, jelentős mennyiségű tárhelyet takaríthatunk meg, ha a számítógépünkön található zenéket MP3-má alakítjuk. Az ilyen módon töm-

rított dalokat saját gyűjteményévé állíthatjuk össze és CD-re írhatjuk – ismét „normál” CD-formátumban.

Ahhoz, hogy zenei gyűjteményünket elrendezhessük, vagy az MP3-fájlokat kódoljuk és aztán újra kikódoljuk, *megfelelő szoftverre* van szükségünk. Tesztünkben hat komplett csomagot vizsgáltunk meg, és meg kellett állapítanunk, hogy némi-lyik korántsem olyan „komplett”. A fizetős programok teljesítményének megvilágítása érdekében a kereskedelmi forgalomban lévő szoftvercsomagok mellett három, széles körben elterjedt freeware csomagot is görcső alá vettünk, azonos kritériumokkal tesztelve. A következő oldalon olvasható tesztünkben kiderül, hogy milyen esetekben nyújthatnak valós alternatívát az ingyenes termékek.

Audio Writer 1.4

A CDV-féle Audio Writer 1.4 könnyen kezelhető, ám nagyon lassú

A CDV-féle *Audio Writer 1.4* felülete egyszerű, de funkcionális. Mivel a Windows Explorerhez igazodik, a felhasználó gyorsan kiigazodik benne.

Hiányosságnak rőtük fel, hogy a program a kódolásnál és a dekódolásnál is

csak az MP3- és a WAV-formátumot támogatja. Tesztfájlunk rippeléséhez a programnak 2 perc 50 másodperce volt szüksége, s ez bizony túl sok. Ráadásul az *Audio Writer* meglehetősen válogatos is: nem képes például importálni más programok, például a WinAmp számlistáit. A program kizárólag a saját kezűleg elkészített *Audio Writer* audioprojekteteket szerkeszti és írja.

A szoftver szerkesztési lehetőségeket tartalmaz MP3- és WAV-fájlokhoz. Az *Audio Writer* a tesztelés során részben a másolásáért CD-eket is olvasni tudta, ez kétségtelenül erőssége a CDV-szoftvernek.

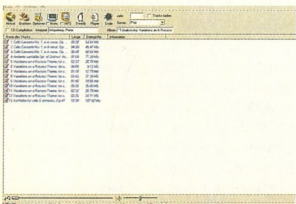
Downloads Információk

Gyártó:	CDV
Termék:	Audio Writer 1.4
Internet:	www.cdv.de
Ár:	25, 95 euró
Funkció	8 16
Szerkesztés	10 15
Írás	7 19
Felület	19 25
Support	18 25

62 Értékelés:
belépőszint

PLUSZ	MINUSZ
• egyszerű felület	• lassú kódolás
• másolásvédelem kicserélésére	• kevés formátum

Audiograbber 1.81

Az Audiograbber kevés funkciót kínál, de azokat jól kezeli

Az *Audiograbber* nagyon kevés funkcióval rendelkezik: a program a zenei fájlokat sem írni, sem szerkeszteni nem tudja, és zenei archívum sincs. Csak olvasni

tudja a zenei CD-eket, majd MP3- vagy WAV-fájlként elmenteni. Az MP3 encoder megbízhatóan, ám nagyon lassan dolgozik: a tesztfájlunk több mint két perces kódolásával az *Audiograbber* tesztünk második legrosszabb eredményét érte el. Nagyon jók viszont az ID3-tag hozzákötésének az opciói: egyetlen más fizetős program sem nyújt ennyi lehetőséget arra, hogy a számmal kapcsolatos információkat a fájlnevébe felvegye.

CD-olvasáshoz az *Audiograbber* jó szoftver, az automatikus ID3-tag névkezelés kitűnő. A 21 eurós ár azonban túl magas, az ingyenes verzióban pedig nem lehet kiválasztani a CD egyes számaikat.

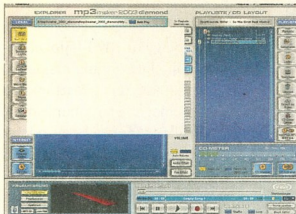
Downloads Információk

Gyártó:	Audiograbber
Termék:	Audiograbber 1.81
Internet:	www.audiograbber.de
Ár:	21 euró
Funkció	7 16
Szerkesztés	9 15
Írás	3 19
Felület	17 25
Support	14 25

50 Értékelés:
belépőszint

PLUSZ	MINUSZ
• nagyon jó ID3-tag kezelés	• kevés formátum
	• hiányzó írástípusok

MP3maker 2003 diamond 4.00x

Az mp3maker 2003 diamond felülete áttekinthető és funkcionális

A program az MP3-formátum mellett a WMA-, a WAV- és az OggVorbis-fájlokat is képes szerkeszteni. A kódoló gyorsan

és megbízhatóan működik. Nagyon jó a kezelésmódja: a munkafelület rendkívül áttekinthető, és a bevezető videó az összes funkciót ismerteti. A program azt is megmutatja, hogy mennyi hely áll még rendelkezésünkre, ha egy CD-hez állítunk össze zenezámokat. Ha MP3-CD-t írunk, az mp3maker automatikusan egy lejátszót installál a CD-re. Kényelmesen kezelhető a címszerkesztő is, amellyel etiketteket készíthetünk az általunk írt CD-kre. Az mp3makernél csupán a CD-RW-knél tapasztaltunk problémákat, itt tesztünk során többször is összeomlott a rendszer. A programhoz olyan extrák is tartozik, mint például az internetes rádiófelvétel.

Downloads Információk

Gyártó:	Magix
Termék:	mp3maker 2003 diamond 4.00
Internet:	www.magix.de
Ár:	39,99 euró
Funkció	14 16
Szerkesztés	14 15
Írás	16 19
Felület	21 25
Support	25 25

90 Értékelés:
csúcskategória

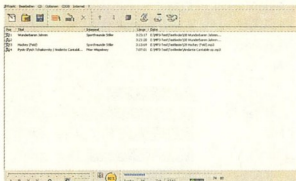
PLUSZ

- felhasználóbarát kezelésmód
- sok funkció

MINUSZ

- problémák a CD-RW esetén

MP3 Studio Deluxe 1.036

Az alacsony ár ellenére is érdemes alaposan meggondolni, megvásároljuk-e ezt a programot

A program egyszerű felülete már jelzi, hogy nem érdemes túl sokat várnunk az MP3Studio-tól: a program kizárólag az MP3- és a WAV-fájlokat támogatja.

A számok szerkesztésére szolgáló editor hiába is keressük. A WAV-formátumra való átalakítás során csupán két beállítási lehetőség, arra pedig egyáltalán nincs lehetőség, hogy a hangkártya segítségével, mikrofonnal zenét vegyünk fel. WinAmp-listákat azonban készíthetünk vele. Ezenkívül az MP3 Studio az audio-CD-k 1:1 másolására is kínál opciót. Az MP3-kódoló gyorsan és megbízhatóan dolgozik. Az elavult meghajtók azonban komoly problémát jelentenek. Ha a CD-k rippeléséhez olcsó megoldást keresünk, érdemes az MP3 Studio-t választanunk. Ha azonban újabb típusú CD-íróknak van, akkor más alternatíva után kell néznünk.

Downloads Információk

Gyártó:	Ashampoo
Termék:	MP3 Studio Deluxe 1.036
Internet:	www.ashampoo.de
Ár:	9,99 euró
Funkció	10 16
Szerkesztés	4 15
Írás	6 19
Felület	17 25
Support	15 25

52 Értékelés:
belépőszint

PLUSZ

- 1:1 audiómásolás
- kedvező ár

MINUSZ

- régi meghajtó
- kevés funkció

Digitális zenei kisokos

AAC: Az Advanced Audio Coder az MP3-formátum továbbfejlesztett verziója, amely még kevesebb tárhelyen, még jobb minőséget kínál. Az AAC feltehetően fel fogja váltani az MP3-at. Ma még csak kevés olyan program van, amely támogatja ezt a formátumot.

CD-ripper: A CD-ripper egy olyan program, amely a merevlemezre másolja az audio-CD-t.

CDDB: A Compact Disc DataBase egy olyan adatbázis, amely tartalmazza a legtöbb zenei CD címadatait.

DAC: A DAC a Digital Audio Copy rövidítése, amely magyarúri digitális audiómódszort jelent. Ez az az eljárás, amellyel a zenei CD-t a merevlemezre mentjük.

Decoder: A dekóder olyan program, amely a tömörített audiofájlokat kicsomagolja, például WAV-fájllá alakítja az MP3-at.

Encoder: A kódoló a dekóder ellentéte, a zenei fájlokat tömörített formátumra alakítja.

FreeDB: A CDDB-hez hasonlóan egy zenezámokból álló adatbázis, amely azonban, a CDDB-vel ellentétben, ingyenes.

ID3-tag: Az ID3-tag olyan MP3-fájladatokat tartalmaz, mint például a szám címe, az előadója, a megjelenés éve vagy a zenei irányzat megnevezése.

Monkey Audio: Az elnevezés mögött egy olyan audioformátum rejlik, amely veszteségmentesen tömörül a zenét, vagyis az pontosan olyan lesz, mint az eredeti.

MP3: Az MP3-ként rövidített MPEG-1 Layer 3 a Fraunhofer Intézet fejlesztése. Ez a legelterjedtebb számítógépes tömörített zenei formátum. Egyesítli magában a jó minőséget és a csekély helyigényt.

MP3 Pro: Az MP3 Pro az MP3 formátum továbbfejlesztett verziója.

WAV: A WAV- vagy WAVE-fájlok tömörítés nélküli audiofájlok.

WMA: A Windows Media Archive a Microsoft tömörített zenei formátuma. A házi felhasználók körében nem terjedt el, a költségtérítéses letöltések esetében azonban népszerű, mivel Digital Rights Management másolásvédelemmel rendelkezik, ami megakadályozza a fájlok korlátlan továbbadását.

Musicmatch Jukebox Deluxe 7

A Mediagold Musicmatch Jukebox Deluxe v7-es programja a funkciók sokszínűségével emelkedik ki a mezőnyből

A *Musicmatch Jukebox Deluxe* sok funkciót és kiegészítő eszközt kínál: nem hiányzik sem a címszerkesztő az automatikus címátvétellel, sem az internetes rádió vagy a hordozható MP3-lejátszók támogatása. Egy angol nyelvű oktatóvideó elmagyarázza a különféle funkciókat. A program megismerésében a kiváló tutorial is segít. Erre szükség is van, mivel a felület és a menük kissé bonyolultak, és tele vannak almenükkel. Nagy előnye a programnak, hogy a SmartSlip funkcióval a CD-knél nagyobb méretű zenei gyűjtemények kényelmesen feloszthatók és írhatóak. Az MP3-tag-ek könnyen átnevezhetők, sőt ez automatizálható is.

Downloads Információk

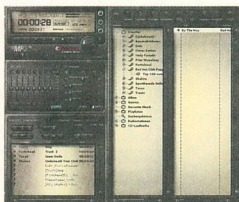
Gyártó: MediaGold
Termék: Musicmatch Jukebox Deluxe 7
Internet: www.mediagold.de
Ár: 29,95 euró

Funkció	13	16
Szerkesztés	13	15
Írás	15	19
Felület	19	25
Support	21	25

pont 81 Értékelés:
felsőkategória

- PLUSZ**
- gyors kódoló
 - SmartSlip, kedvező ár
- MÍNUSZ**
- bonyolult kezelés

MyMP3 pro 4.0

A MyMP3 pro áttekinthetően csoportosítja az audiofájlokat cím

A *Steinberg-féle* szoftver mindenkeelőtt a támogatott formátumok nagy számával tűnik ki. Ezenkívül átnézi az összes merevlemez audiofájlok után keresve, és

ezeket áttekinthetően csoportosítja címek, előadók és zenei műfajok szerint. A „fogd és vidd” módszerrel saját zenei listánkat is összeállíthatjuk, majd ezeket CD-re írhatjuk. A zenék szerkesztésére szolgáló editor azonban csak az MP3 fájlok esetében áll rendelkezésre, a WAV-fájloknál nem. A CD-k rippelését a MyMP3 gyorsan és egyszerűen elintézi, ráadásul igen gyorsan: tesztfájunk esetében a MyMP3-nak fél percre sem volt szüksége.

A MyMP3 pro képes mindarra, amit egy MP3-szoftvertől elvárhatunk: sok formátum, gyors és jó kódolás és egyszerű kezelésmód.

Downloads Információk

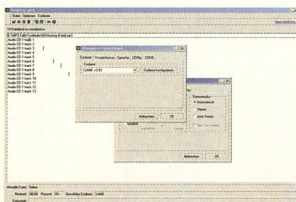
Gyártó: Steinberg
Termék: MyMP3 pro 4.0
Internet: www.steinberg.de
Ár: 39,99 euró

Funkció	15	16
Szerkesztés	13	15
Írás	17	19
Felület	23	25
Support	22	25

pont 90 Értékelés:
csúcscategória

- PLUSZ**
- sok formátum
 - gyors kódoló
- MÍNUSZ**
- hiányzó WAV-editor

BonkEnc v0.8

A kevés funkció ellenére az MP3-fájlok kódolása jól működik

A szoftver nagy előnye, hogy szinte bármilyen zenei formátum alkalmazható kiindulópontként. Szintén pozitívumként

említhetjük, hogy a kódoló meglehetősen gyors. Ez a freeware azonban ezenkívül nem is kínál mást: még az ID3-tag-ek módosítására szolgáló funkciót is hiába keressük. Hiányzik a súgófunkció, valamint a programba bevezető readme fájl is. A felület spártai, és ez tükrözi a funkciók gazdagságát is. Ki kell emelnünk azonban, hogy a *BonkEnc* honlapján egy vitafórum működik, ami még a drága, fizetős programok esetében is ritkaságnak számít.

Összefoglalva tehát: az MP3-fájlok kódolásához hasznos program a BonkEnc. Minden más funkcióhoz azonban érdemes más szoftvert keresnünk.

Downloads Információk

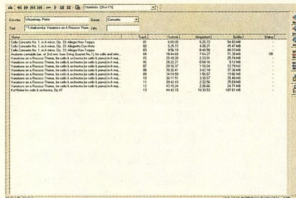
Gyártó: Robert Kausch
Termék: BonkEnc v0.8
Internet: www.bonkenc.org
Ár: freeware

Funkció	10	16
Szerkesztés	5	15
Írás	0	19
Felület	18	25
Support	10	25

pont 43 Értékelés:
belépőszint

- PLUSZ**
- sok formátum
- MÍNUSZ**
- kevés funkció

CDex 1.40

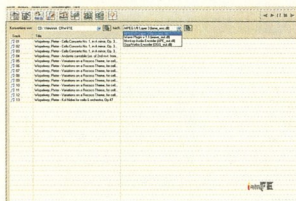

A CDex-nél a körülményes felület mögött néhány jó funkció rejlik

A freeware programok között a CDex sok szempontból a fizetős programokkal szemben sem marad le. Így például a szoftver kódolni tudja az MP3-, a WAV-,

WMA- és az OggVorbis-formátumokat, és forrásként fel tudja használni az audio-CD-ket, az MP3- vagy a WAV-fájlokat is. Szintén lehetséges a hangkártya line-in bemenetén keresztül, a mikrofonos vagy a hifitornyon keresztül felvétel is. Az ID3-tag automatikus átnevezése könnyen megoldható a CDex-szel, és semmiben sem marad el az Audiograbber mögött. A kezelésmódja azonban meglehetősen körülményes: ha a felhasználó a merevlemezről akar zeneszámokat átalakítani, ezeket a Windows Explorerből kell átvenni a CDex-be. A programból közvetlenül csak a CD-ROM-meghajtókat lehet megnyitni.

LameFE 2.2b6

A LameFE 2.2b6 programot kiváló kódoló és ID3-tag funkciók jellemzik

Az alacsonyabb pontszámért a LameFE esetében is a hiányzó írófunkció és a kevés extra felelős. Negatívumként értékeltük azt

is, hogy nem áll rendelkezésre lejátszó a zenék megszólaltatására. Jók viszont a kódolási tulajdonságok: az MP3-fájlok mellett a WAV-, az OggVorbis és a Monkey Audio formátumokat is támogatja, ráadásul meglehetősen gyorsan: tesztidünk 45 másodperc alatt alakította át MP3-fájllá. Ugyancsak pozitívumként értékeltük, hogy a LameFE nemcsak a CD zeneszámai alakítja át, hanem azokat a fájlokat is, amelyek már a merevlemezeken vannak. Ráadásul az ID3-tag-ek átnevezése is egyszerű.

Ha tehát le tudunk mondani a CD-írásról és néhány extráról, mint például az MP3-hardvertámogatás, akkor a LameFE kielégítheti az igényeinket.

Összegzés

Tesztünk ismét bebizonyította, hogy a minőségnek ára van. Versenyünk első három helyezettje a legdrágább programok közül került ki, és pontszámában messze megelőzik az utánuk következőket. Ami a funkciókat, a kezelésmódot és a támogatást illeti, az első két helyezett egyformán meggyőző, és a harmadik konkurens, a Musicmatch Jukebox sem sokkal marad le mögöttük. Tesztünk első és második helyezettjének számos extrája több mint 80 pontot hoztak össze: a címkeszerkesztő, a felvétel funkcióval is rendelkező és hordozható MP3-lejátszót is támogató internetes rádió gondoskodik arról, hogy érdemes legyen megfizetni az árakat.

A további programok esetében néhány hiányosságot tapasztaltunk: csak kevés formátumot támogatnak, saját zenei gyűjteményünk alig vagy egyáltalán nem archiválható, sőt olykor még a CD-k írása is csak korlátozott módon lehetséges. Némileg más a helyzet az Audiograbberrel: hiányzik ugyan a CD-írófunkció, az archíválási és a szerkesztési funkciók, de CD-k ripplelésére kiválóan alkalmas, és a kereskedelmi forgalomban lévő programok közül tesztünk legjobbjá. Az Audiograbber teljes verziójáért fizetendő ár a korlátozott lehetőségekre való tekintettel azonban drágának tűnik. Az Audiograbber shareware verziója ugyan ingyenes, de ezzel

Down-loads Információk

Gyártó: Albert Faber
Termék: CDex 1.40
Internet: www.cdex.n3.net
Ár: freeware

Funkció	13	16
Szerkesztés	12	15
Írás	9	19
Felület	19	25
Support	13	25

66 Értékelés:
középkategória

PLUSZ
• sok formátum
• ID3-tag kezelés

MÍNUSZ
• kezelésmód
• hiányzó írófunkció

Down-loads Információk

Gyártó: Thees Winkler
Termék: LameFE 2.2b6
Internet: http://lamefe.sourceforge.net
Ár: freeware

Funkció	10	16
Szerkesztés	12	15
Írás	0	19
Felület	20	25
Support	17	25

59 Értékelés:
középkategória

PLUSZ
• sok formátum
• jó ID3-tag kezelés

MÍNUSZ
• nincs lejátszó
• nincs írófunkció

nem tudjuk az összes dalt kiválasztani egy-egy CD-ről.

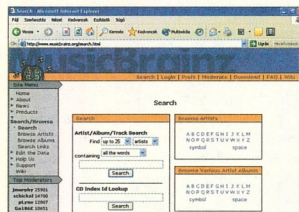
Érdekes összehasonlítani a kereskedelmi forgalomban lévő és a freeware szoftvereket. Az ingyenes konkurensok valójában többet érnek, mint azt a pontszámok alapján gondolnánk. A freeware sok pontot veszít a sugó és a support területén, mivel a programokhoz nem tartozik kézikönyv és CD-írófunkcióval sem rendelkeznek. Ha azonban csak az MP3-funkciókat hasonlítjuk össze egymással, akkor az ingyenes programok a jó középmezőnyben helyezkednek el. Tehát alaposan gondoljuk végig, mire is van valójában szükségünk.

Zenei katalógus

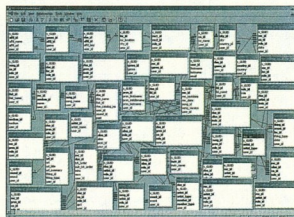
A MusicBrainz szolgáltatást használhatjuk úgy, hogy a website-on keresztül böngésszük az adatbázist, vagy egy kliensprogramon keresztül is elérhetjük az adatokat (például egy CD-lejátszóprogram használhatja a szolgáltatást a CD-k azonosításához, és az előadóhoz, a számokhoz kapcsolódó információ le-

számok felismeréséhez, azonban a MusicBrainz ingyenes formában nyújtja mindezt. A szolgáltatás olyan, mint a nyíltkódú szoftverek: bárki, aki segíteni akar, finomhangolhatja az adatbázist, vagy új képességekkel ruházhatja fel. Ha az adatok között olyanra lelünk, ami hibás, akkor egy ingyenes regisztráció után

Azoknak, akik digitális zeneszámok százait tárolják a számítógépünkön, nem kis fejfájást okozhat egy kívánt dalt megtalálni a hatalmas gyűjteményben. A MusicBrainz, mely egy ingyenes, közösségi alapokon nyugvó zenei szolgáltatás, összegyűjti az információkat a számokról, elérhetővé teszi azokat a nyilvánosság számára, és kiegészíti a számok adatait tartalmazó címkéket.

A MusicBrainz weboldalán bármilyen zenei CD adataira rákereshetünk

A MusicBrainz adatbázis szerkezetű

töltéséhez). Használhatjuk még a MusicBrainz Tagget, az MP3-as és Ogg/Vorbis számok azonosításához és a címkék javításához, illetve kiegészítéséhez. Fontos tudni, hogy a szolgáltatás nem sarkall a szerzői jogok semmibe vételére: nem tájékoztatja ugyanis a felhasználókat arról, hogy hol találnak illegális zenét.

Címkézzünk!

A számokhoz kapcsolódó adatok kulcsa az úgynevezett *ID3 címke*, amely az egyes állományok alapvető jellemzőit tartalmazza: az előadót, az album címét, a szám címét. A MusicBrainz szolgáltatás egy letölthető alkalmazás (a Tagger) segítségével képes arra, hogy felülírja a létező ID3 címkéket az adatbázisából származó adatokkal. Ezután egy akusztikus ujlenyomattal látja el az adott fájlt, s így a későbbiekben már könnyebb megtalálni azt. Az akusztikus ujlenyomattal technológia az adott szám egyedi hangzásbeli jellemzői – mint bpm, mély és magas hangok mértéke – alapján egy *azonosítót* generál.

Mindenki segíthet

A Gracenote (a volt CDDB kereskedelmi változata) hasonló szolgáltatást kínál a

megvan a lehetőségünk arra, hogy mi magunk javítsunk rajtuk.

Muzikális enciklopédia

Robert Kaye, a MusicBrainz alapítója azt reméli, hogy idővel további zenei adatok is bővíthetik a MusicBrainz adatbázist: többek közt az albumok megjelenésének az idejével, a műfajjal, a dalt feldolgozó előadók sorával, azokkal a zeneszerekkel, akik részt vettek a dal elkészítésében, sőt, akár közelgő koncert dátumokkal is. Kaye szeretné, ha ezek a képességek le-

hetővé tennék a felhasználóknak, hogy nyomon követhessék, melyik előadó hatott a másikra. A végső cél az, hogy egyfajta *zenei enciklopédiát* hozzanak létre. Az AgentArts – amely a *Relatable* mellett a projekt másik aktív szponzora – már bejelentette, hogy feltölti a kapcsolódó *Művészek* rovatot információival, így járulva hozzá a végső cél megvalósításához.

További infók: www.musicbrainz.org

Csöndes Áron
aron.csodes@cpanorama.hu

Az előzmények

1996-ban indult útjára a *CDDB szolgáltatás*, amelynek a keretében elérhetőkké váltak a zenei CD-k adatai. A CDDB lehetőséget kínált arra, hogy a felhasználók új adatokat küldjenek a rendszerbe, így az új adatok száma hamarosan elérte a 800 audio CD/nap mennyiséget, azonban ezek között rengeteg volt az ismétlés – nem volt ritka a 10 bejegyzés ugyanarra a CD-re, ráadásul sok volt a hibás adat. A CDDB nem tartalmazott hibajavítási lehetőséget. Ennek ellenére a rendszer hasznos és ennek következtében népszerű volt, egészen addig,

amíg a nyílt CDDB.com szerveret meg nem vásárolta egy cég, amely már pénzt akart keresni. Hamarosan több projekt is indult azért, hogy létrehozzák a nagy és szabad forrású változatát. A kezdeti öt projektből végül kettő maradt életben. A *freedb* gyorsan megvalósította az immár kereskedelmi CDDB ingyenes változatát, hatalmas CD-gyűjteménnyel (több mint 660 ezer CD-bejegyzéssel). A MusicBrainz nem kíván a CDDB helyettesítője lenni, mivel relációs adatbázison alapul, ami fejlettebbé teszi az eredeti CDDB szervernél és a freedb-nél is.

Slágerlisták ingyen

Az aktuális slágerlisták meghallgatásához ma már nincs szükség feltétlenül rádiókészülékre. Sok rádióállomás ugyanis streamként is kínálja programját az interneten. Ez gyakran olyan jó minőségű, hogy MP3-fájlként PC-re tudjuk venni az aktuális listavezetőket.

Egyre több rádió fedezi fel az internetet. Legyen az közszolgálati állomás vagy privát rádióadó – sokan kiegészítik a kínálatukat, s a klasszikus „on-air” terjesztésen kívül az interneten is közvetítik műsorukat. Így a webes adásokat akár a munkahelyi PC-n is lehet hallgatni. Az ilyen adások vételéhez és felvételéhez nincs szükség csúcsmodem szuper PC-re. Egy 350 MHz-es Pentium II 56 k-s modemmel már elég ahhoz, hogy URH-minőségben lehessen zenét felvenni. A zene sugárzásához egy sajátos átviteli technikát, az úgynevezett *streaming-et* használják az adók.

A streaming technika

A streaming anélkül teszi lehetővé a zenehallgatást a hálóról, hogy a PC-nek a

A Winamp weboldalán található a legkedveltebb freeware lejátszó

A három fájlformátum

Hogy az internetről előben hallgathassunk zenét, a fájlformátumnak, amelyben a rádióadó a zenét küldi, *streaming-képesnek* kell lennie. Pillanatnyilag lényegében három formátum versenyez a rádióhallgatók kegyeiért: a Fraunhofer Intézet *MP3 formátuma*, a Real Networks *Real formátuma* és az ASF formátum a Microsofttól. Hogy a zene-streameket ezekben a formátumokban le lehessen játszani a PC-n, installálni kell a hozzájuk tartozó lejátszót. Azok az adók, amelyek MP3 formátumban streamelik a zenét, túlnyomórészt az úgynevezett *Shoutcast-technológiát* használják. Ez ugyanattól a fejlesztőtől származik, mint a *Winamp* freeware lejátszó (www.winamp.com), amellyel meghallgathatjuk ezeket a streameket. A Real formátumhoz *Realplayer* (www.real.com) szükséges, és az ASF streameket a Windowsba integrált Microsoft *MediaPlayer* lejátszhatjuk le (www.windowmedia.com).

teljes fájl le kellene töltenie az internetről. A szokásos letöltéssel ellentétben, a fájlok már akkor feldogozhatók, amikor még csak az adatok egy része érkezett meg a PC-re. A zenei adó szervere adatfolyamként, külön kis csomagokban küldi a kívánt fájlt az internetre. A különböző interneteteken keresztül az adatok csepenként érnek el a PC-re. Ott a lejátszó átveszi az érkező adatsomagokat, és betölti egy adattufferbe. Egy digitális aláírás, egyfajta időbélyegző segítségével, amellyel minden egyes adatsomag el

Minhárom formátum hasonló tömörítési eljárással dolgozik. A minőség a tömörítés fokától és ezzel együtt a rendelkezésre álló internetkapcsolattól is függ. Ahhoz, hogy URH-minőségben tudjunk zenét venni, legalább 56 k-s modemre van szükség. ISDN-csatlakozással és a második ISDN-csatorna bekapcsolásával pedig akár CD-minőségben is foghatjuk a zenét. A real és az ASF formátumú streameknek van egy közös sajátosságuk: a beágyazott *Digital Rights Management* segítségével a gyártók korlátozhatják a zene felhasználását. Ezzel szeretnék a zene felvételét és CD-re írását megakadályozni.

Az MP3 formátumból hiányzik a Digital Rights Management, ami azt jelenti, hogy az adók nem tudnak olyan korlátozásokat építeni az MP3-streamekbe, amelyek akadályoznák a zenék mentését és későbbi meghallgatását vagy CD-re írását.

van látva, a lejátszó az eredetinek megfelelően összerakja a pufferből az adatokat, és lejátszza a számot.

Streamek keresése az interneten

Streameket találni az interneten egyszerűbb, mint gondolnánk. Különösen megkönnyíti a dolgunkat, ha már előre tudjuk, melyik rádióállomást szeretnénk hallgatni. Ebben az esetben segít az adó online megjelenése. A legtöbb rádió saját

A Microsoft az ASF formátumot részesíti előnyben

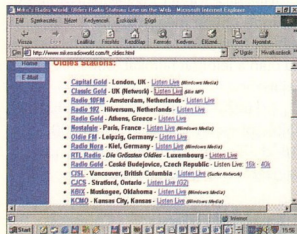
Egyre több rádióadó fedezi fel az internetet

weboldalt működtet, ahol megtehető a műsört és a kiegészítő információkat az adóról. Rádásul a rádióállomások honlapjain többnyire egy link is található, amely kattintásra elindítja a gépnévre installált lejátszót, és a zene-stream lejátszását a gépnéven.

Ha még nem tudjuk pontosan, melyik adót szeretnénk hallgatni, legjobb, ha az

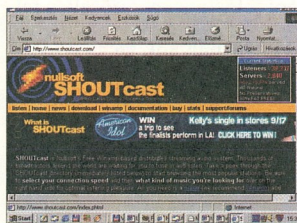
A Megaradio tévékártyával működik, és MP3-formátumban vesz fel zenét

Íme egy jól válogatott katalógus, hatszáz rádióállomással (www.mikesradioworld.com)

internetes rádióadók *speciális webkatalógusait* használjuk. A hálón számos weboldal van, amelyek összegyűjtik a világszerte működő rádióállomásokat, és a linkekkel bármelyik közvetlenül, egérkattintással lejátszható. Nagyon jó is átfogó, német nyelvű oldal például a www.surf-music.de. Az itt szereplő adókat különböző kritériumok szerint rendezték el. Az ország- és kontinensnyitárak mellett még *Formátum* kategóriája is van az oldalnak. E mögött különböző műfajok rejlenek a *Top 40 Songs* kategóriát is. Egy kattintás a *Live* linke, és minden rádióállomás azonnal elérhető. Az adó neve mellett rövidítés elárulja, milyen formátumú a stream. Ha a PC-nkről még hiányozna a stream lejátszásához megfelelő player, akkor az oldalon található *Player Download* alatti linkek egyikével letölthetjük.

Egy másik jól válogatott katalógus, több mint 6000 rádióállomással, a www.mikesradioworld.com. Ha keresésünket nem az adóra, hanem a felhasználott streaming-formátumra akarjuk alapozni, akkor a www.shoutcast.com és a www.windowsmedia.com/radiotuner oldalak segítenek. A *Shoutcast-nál* 2000-nél is több MP3 formátumú streamet találunk.

Kétezernél is több MP3 formátumú stream sorakozik a Shoutcastnál

A Real formátum lejátszásához a letölthető Realplayerre van szükség

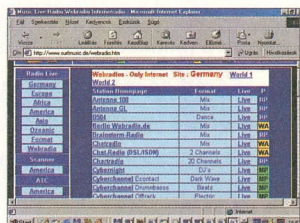
Ezt a nagy számú adót a legkülönbözőbb kritériumok szerint lehet rendezni és keresni. Különösen hasznos a választásnál a biztásm szerinti válogatófunkció, amely a kifejezetten jó minőségben zenét sugárzó adókat célozot keresésért teszi lehetővé.

Ugyanígy alapon kereshetünk a *Windowsmedia* oldalon. A felsorolt állomások kategóriák szerint kereshetők, és a stream adatátviteli sebessége szerint osztályozhatók. Rádásul, aki Internet Explorerrel használ, a gyakran hallgatott rádióállomásokat „saját adóként” is tarthatja a gyorsabb elérés érdekében. A megtalált stream hallgatásához elég egy kattintás a megfelelő linke a weboldalon.

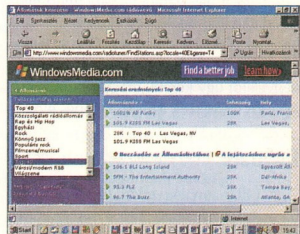
Könnyen és legálisan

A rádióadók mellett, amelyeket internetkapcsolaton keresztül lehet hallgatni és felvenni, létezik még egy további for-

rás, amelyen keresztül *könnyen és legálisan* csapolhatjuk meg a legújabb slágerlistákat – ez a tévékabel. Ennek azonban az a feltétele, hogy a PC-nkben legyen tévékártya. Ha a tévékártyát elsődlegesen zenefelvételek céljára akarjuk használni, akkor egy egyszerű és olcsó analog modell is megteszi. A megfelelő szoftverrel felszerelve, amelyet az internetről is

Átfogó, német nyelvű oldal a www.surf-music.de

Állomások tucatjai közül válogathatunk

beszerezhetünk, felvehetjük a tévéadások zenéjét, és MP3-formátumban a PC-re menthetjük. Aki kábeltévére csatlakozik, az mindig felveheti a különböző zenei adókat, mint az MTV és a VIVA aktuális TOP 40 listát – ott szinte naponta mennek a különböző európai slágerlisták.

A *Megaradio* egy másik lehetőséget kínál arra, hogy zene felvételéhez használjuk a tévékártyát.

Egy rádióadóról van szó, amely az Internet stream és a középhullámú terjesztés mellett, MP3-streamként is közvetíti a zenéjét tévékabelen keresztül. Az így közvetített zene vételének előfeltétele az adó által speciálisan fejlesztett *Megaradio-Jukebox*. A lejátszót letölthetjük a giga.de/megaradio címről. Miután névvel és e-maillel regisztráltuk magunkat, kapunk egy személyes letöltőlinket, és egy jelszót a lejátszó bekapcsolásához.

Válasz a kihívásra

A Napster csúfos vége után furdulópont mutatkozik a zeneipar internethez viszonyulásában. Hogy ne veszítsék el a cserebörzék elleni fölöslegesen erőteljes fellépéssel a (mindenelőtt fiatal) felhasználókat, és persze azért ne maradjanak le az évszázad üzletéről, létrehozták a „legális online zeneterjesztést”.

A kérdés önként adódik: miért fizetnék olyasmért, amit ingyen is megkaphatunk? A művészek védelmében – mondja a zeneipar –, és persze azért, hogy garantált hangminőséget, jó adatátviteli értéket és vírusmentes árut kapjunk. Eddig a dolog rendben is lenne. Jelenleg azonban a legnagyobb márkák képviselői úgy kérik magukat, mint szűgyenlős művészek az első fellépés előtt.

EMusic

A pillanatnyilag talán legfelhasználóbarátabb szolgáltató 200 ezres számmal hirdeti magát. A zenezámok többsége független lemezkiadóktól származik.

Sallangentes, hatékony és felhasználóbarát: bár minden szolgáltató olyan lenne, mint az EMusic

Az EMusic meghirdetett célja, hogy olyan zenét kínáljon, amelyet egyébként roppant nehéz megtalálni a lemezboltokban. A szépen prezentált kínálat azonban olyan ismert művészeket is tartalmaz, mint a *Credence Clearwater Revival*, *Bob Marley*, jazz-számok vagy akár klasszikus zene.

Az EMusic szépsége: a fájlok *nyílt MP3*

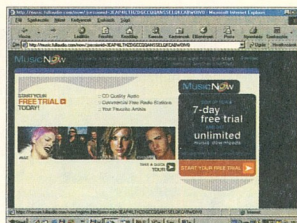
formátumban vannak tárolva, és a használatuk semmilyen más módon sem korlátozott. Ha a felhasználó egyszer letöltött valamit, azt ott játszhatja le, olyan formátumban és annyiszor, ahogyan csak akarja. Cserébe a választott előfizetési formától függően havi 10-15 dollárt fizet. Aki megszerzi a szabadon letölthető *Zinf* nevű MP3-lejátszót, az akár egész albumokat tölthet le egyetlen kattintással a melevlemezére az EMusicról. Ami igazán kedvező: az ajánlat 14 napos tesztelési ideje alatt akár 50 zenealbumot is le lehet tölteni.

FullAudio

A FullAudio kínálatát négy nagy lemezkiadó tölti fel több mint 70 ezer számmal. Mint az ajánlatok többségét, ezt is az Egyesült Államok állampolgárainak találták ki – aki akar, megjelölhet egy szövetségi államot, és ott bejelentkezhet ingyenes három napos próbára, és letölthet 50 fájlt. A kínálatról a felhasználók már csak előfizetőként kapnak pontosabb információkat.

A zene élvezetéhez előbb még egy, a Windows Media Playerrel együtt 13 Mb-ot méretű szoftvercsomagot kell letölteni. A FullAudio-ügyfél innentől kezdve böngésző nélkül is boldogul. Az adatbázis jól használható felületre a Media Playerben jelenik meg.

A zenefájlok csak DRM-mel védett WMA formátumban találhatóak, és maximum három PC-n játszhatók le. Ehhez azonban a felhasználónak minden számítógépre újból le kell töltenie a FullAudio szoftvert, és „szinkronizálnia” kell a fájlo-

Négy nagy lemezkiadó áll a FullAudio mögött

kat – ez időben megfelel egy letöltésnek. Az állományokat éppoly kevéssé lehet CD-re írni, mint hordozható lejátszóra átvenni.

Mielőtt a Media Player lejátszana egy számot, online meggyőződik a jogi helyzetről. Magyarul: az előfizetés felmondása után a letöltött fájlok többé nem lehet lejátszani.

A FullAudio előfizetési díjai: havi 50 fájlt letöltéséért 10 dollárt, havi 100 fájlért 18 dollárt kell fizetni. Minden további zeneszám 15 centbe kerül.

Liquid Audio

A Liquid Audio is kifejezetten csak az Egyesült Államok lakosait szolgálja ki. A számokért trackenként kell fizetni, s zenedarabonként legalább 99 centet kérnek.

A Liquid kínálatát csak az Egyesült Államokban élvezhetjük

„Promóciós trackek” reklámcélokra ingyenesen is kaphatók, ezeken azonban rendszerint lejáratú dátum található. A darabok általában saját Liquid formátumban

Kereskedelmi zeneszolgáltatók

Név	eMusic	FullAudio	Liquid Audio	MusicNet	Popfile	Pressplay	Rhapsody	Vitaminic
Internet cím	www.emusic.com	www.fullaudio.com	www.liquid.com	www.musicnet.com	www.popfile.de	www.pressplay.de	www.listen.com	www.vitaminic.com
K Í N Á L A T								
Zenedarabok száma	200 000	70 000	200 000	75 000	5 000	nincs számadat	235 000	ezek
Formátum	MP3	WMA	saját, WMA	saját	MP3, WMA	WMA	Windows Media Audio 8, Streaming	MP3
Letöltések	korlátlan	korlátlan	korlátlan	100/125	korlátlan	korlátlan	korlátlan	korlátlan
CD-re írható	igen	-	részben	-	igen	előfizetési módtól függő	-	igen
Hordozható lejátszóhoz alk.	igen	-	korlátozással	-	korlátozással	-	-	igen
Lemezkiadók (választék)	UMG	BMG, EMI, UMG, WMG	BMG, EMI, UMG, WMG	BMG, EMI, WMG	UMG	UMG, Sony Classical	BMG, EMI, Sony, UMG, WMG	független kiadók
F I Z E T É S								
Költségek	havi 15 illetve 10 USD	10 USD havi 50 darabért, 18 USD 100 darabért, minden további 15 cent.	99 US centtől darabonként	4,95 USD-től 100 darabért vagy streamért havonta, darabok csak 30 napig lejátszhatók	99 cent darabonként	Havi 10 USD vagy 18 USD, utóbbiért havonta 10 „hordozható letöltés” is jár	havi 5 USD-ért internet rádió, 10 USD-ért CD-könyvtár jár	nincs
Szerezési időtartama	3, illetve 12 hónap	havonta felmondható	nincs	havonta felmondható	nincs	1 ill. 12 hónapos	havonta felmondható	nincs
Ügyfélszolg.	világszerte	csak USA	csak USA	csak USA	Németország	csak USA	csak USA	világszerte
Ingyenes tesztelés	2 hét	3 nap	szabad promóciós trackek – gyakran csak 30 napig lejátszhatók	nincs (Real One Super Pass: 14 napos próba)	nincs (egyes trackek ingyenesek)	3 nap	7 nap	-

vagy WMA formátumban tárolódnak. Alapvetően csak azon a gépen játszhatók le, amelyre letöltötték őket. Hogy bizonyos hordozható lejátszókra át is lehessen venni őket, ahhoz a felhasználóknak be kell szereznie az amúgy is szükséges Liquid Player szoftver fizetős verzióját. Ez meglehetősen „hátról jövő” megoldás, és ezt a felhasználók is így érzik.

A dalok itt még albumokban is megtalálhatók, de a komplett albumok egy részét nem lehet letölteni. A CD-re írható számokat külön ikonok jelölik.

MusicNet

A MusicNet jóvoltából az amerikai átlampolgárok havonta 10 dollárért a *BMG*, az *EMI* és a *Warner* lemezkiadók 75 ezer zenedarabjához férhetnek hozzá.

Akárcsak a FullAudionak, a MusicNetnek is megvan az a rossz szokása, hogy elrejtji az információkat. A megrendelt fájlok formátumáról, „eltarthatóságáról és mobilitásáról” a felhasználó csak az ügyfélszolgálati oldalak türelmes böngészésével szerezhet tudomást.

A mindössze tíz dollárért egy kibővített Real-One-Player is jár, és havonta 100 darabot lehet letölteni.

A fájlok saját formátumban (*atrac3*)

75 ezer zenedarabhoz férhet hozzá, aki a MusicNet fizetős kínálatát választja

vannak tárolva, és nem konvertálhatók. Csak a Real-One-Playerrel és csak egyetlen számítógépen lehet őket lejátszani, és nem írhatók CD-re. A számokat hordozható lejátszóra sem lehetősége átvenni. 30 nap után a fájlok érvényessége lejár, és azonos feltételekkel, az első alkalommal megegyező módon újabb 30 napra aktíválni kell.

Popfile

Nemrégiben indította el a *Universal* a *Popfile.de*-t a német piacon. Jelenleg 5000 szám jelenti a kínálatot (előadók, de nem az előadók albumai szerint besorolva), ám ez inkább még csak „próba-

” és 2003 nyaráig az UMG minden zenezsámának a kínálatba kell kerülnie. Minden darab 99 centbe kerül, előfizetés-re pillanatnyilag nincs lehetőség.

A Popfile használatahoz ugyancsak szükséges egy szoftver, amelyet a felhasználónak kell letölteni és telepítenie. A *My Playlist* elsősorban a letöltött dalokat kezeli, és áttekintést ad a tranzakciókról. A böngészőt ekközben sajnos nem lehet nélkülözni.

A fájlok MP3-ra épülő saját formátumban vannak, ami WMA-ra konvertálható és CD-re írható. Chip-alapú és WMA-kompatibilis hordozható lejátszóba ugyancsak betáplálható a Popfile-dalok.

A Popfile a német piacon próbál meg üzleti sikert kovácsolni

Érdekes a fizetési modell is. Amennyiben a felhasználó a német Telekom ügyfele, a havi telefonszámlával együtt számlázás a letöltéseket.

Arra is van mód, hogy betelefonáljon a Popfile-hoz, és kapjon egy előre fizetendő jóváírást. A 0190-számon (1,24 euro/perc) az ügyfél megadja a mobilszámát, és a darabokat (1, 3 vagy 5) azzal az idővel fizeti ki, amennyit a telefonnál ül. Végül SMS-ben kapja meg a kódját a letöltéshez.

Rhapsody

A Listen.com zeneszolgálata a *streamingre* épít. Aki itt havi 10 dollárért zenét fizet elő, az csupán azt a jogot kapja, hogy bármikor online hozzáférhet egy nagy zenei adatbázishoz, amelyben minden nagy lemezkiadó kínálata megtalálható, és a kívánt darabokat hálóra gyakran hallgathatja meg, amilyen gyakran csak szeretné. Offline-ban azonban egyetlen hang sincsen.

A Listen.com zeneszolgálata csak online hozzáférési jogot ad

Letöltés, CD-re írás vagy átvétel hozható lejártszóra nincs terve véve. Helyette a Listen.com arra hívja fel a figyelmet, hogy a felhasználó milyen egyszerűen összekötheti PC-jét a sztereokészülékkel, és így kedvenc zenéje teljes értékű élvezetéhez juthat.

Vitaminic

Egész más úton járnak a kis szolgáltatók, mint amilyen például a Vitaminic. Itt még a régi Internet-Community-eszme felhívja, hogy a felhasználó milyen egyszerűen összekötheti PC-jét a sztereokészülékkel, és így kedvenc zenéje teljes értékű élvezetéhez juthat.

Ez azonban azt is jelenti, hogy a meg-

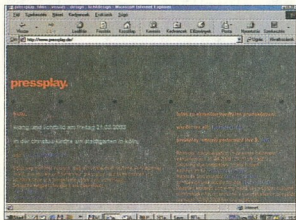
felel szerződéssel rendelkező zenészek itt nem mutathatják be a zenéiket. Ez inkább olyan együttesek oldala, akik még nincsenek benne a „bizniszben” – vagy egyáltalán nem is akarnak bekerülni oda. Itt a felhasználóra hárul, hogy eldöntse, mit tart jónak vagy rossznak – anélkül, hogy valamilyen mamutecz reklámja megmondaná, helyes-e az értéktétel.

Íme egy nyitott zeneszolgáltató, amelynek még fellelhető a régi, közösségi eszme

Pressplay

Az egyik legnagyobb és állandóan növekvő online zenekatalógus – hangzik a cím, amelyet a Pressplay adott önmagának. A vállalkozás, amelyet a zeneipar működtet, többek között a Yahoo! és a MSN Music és az mp3.com közvetítésével kínálja a zenéit.

A Pressplay egy állandóan növekvő online zenekatalógus, amelyet a zeneipar működtet

A szolgáltató használatának itt is egy speciális szoftver az előfeltétele. Havi tíz dollárért korlátozás nélkül kapnak streameket vagy letöltéseket WMA-formátumban az Egyesült Államok lakosai, s a zenedarabok a letöltő számítógépen kívül egy további PC-n is lejátszhatók. A Pressplay-tagság megszüntetésével használhatatlanná válnak a fájlok.

A darabok megtartásához, és ahhoz, hogy hozható lejártszóra is át tudja

venni a zenezámokat, a felhasználónak már mélyebben kell a zesebébe nyúlnia: 18 dollár, illetve (éves előfizetésnél) 15 dollárt fizet havonta, aki havi 10 darabot (vagy egész évre egyszerre 120-at) szeretne a gyűjteményébe tudni. További dolgokat, amelyeket megtarthat magának, átlagosan darabonként további egy dollárt kaphat az ügyfél.

Csak álom

Romantikamentesen szemlélve az ügyet, egy valami biztos: csak álom marad, hogy a zenészek maguk terjesszék a darabjaikat az interneten. A zenei ipar azonban, ha tartósan ellenpontozni akarja a cserébörzést, lazábbra kell, hogy engedje a gyeplőt, az ajánlatát pedig jóval vonzóbbá kell tennie az eddigiekénél. Olyan gyorsan nem nyerhető meg a háború a KaZaA és társai ellen technikailag, de még jogilag sem, mint ahogy a Napster esetében történt.

Pusztán streaminggel is nehéz versenyben maradni. Aki vesz valamit, az rendelkezni is szeretne fölötte. Hiszen nem utolsósorban a saját felvételű zenei kazetta járult hozzá a maga idejében a népszerű zenék terjedéséhez – s ez inkább ingyenes reklám volt a bandáknak, semmint üzleti veszteség.

Ugyanez érvényes az MP3-ra. Aki meghatározott gépekhez akar zenét kötni, vagy akár éteri (streaming-)lévelzetté híglítani azt, az nem ismeri fel a mailról mailra terjedő propagandában rejlő lehetőségeket.

De nemcsak az ipar, hanem a zeneszolgáltatók is túllőnek a célon. Minden szolgáltató egy fölsőleges saját szoftverrel akarja magához kötni az ügyfeleket. Ez abszurd, legalábbis addig, amíg egyetlen szolgáltató sincs abban a helyzetben, hogy átfogó zenei ajánlatot helyezzen el a hálón.

A jelenlegi színvonalon a kereskedelmi szolgáltatók nem sok kuncsaftot fognak megnyerni maguknak. A hírek szerint Amerikában összesen csak körülbelül 100 ezer előfizető van. Ez érthető, hiszen – különösen a trackenkénti fizetési rendszerben –, még ez az ár is túl magas. A darabonként egy euróért vagy dollárért leltöltött album majdnem ugyanannyiba kerül, mintha megvásárolnánk, nem is számolva az online-költségeket, a nyers CD árat vagy a hiányzó borítót.

Veszélyben a zeneipar?

A lemezkiadók és a filmforgalmazók minden erejüket latba vetve próbálnak küzdeni az általuk illegálisnak kikiáltott fájlcserélő hálózatok ellen, a decentralizált, társ-társ hálózatokkal szemben viszont már kevésbé bizonyultak hatékonyak.

A centralizált alkalmazások ellen fényes sikert könyvelhettek el a filmforgalmazók és a lemezkiadók, ugyanis – mint az közismert – jogi úton ellehetetlenítették a Napster és az Aimster. A decentralizált, társ-társ hálózatok (Gnutella és társai) ellen azonban már kevésbé bizonyultak hatékonyak: a Grokster, a Morpheus és főként a KaZaA már rég szúrja az IFPI (International Federation of the Phonographic Industry – Nemzetközi Zeneipari Szövetség) szemét, azonban az üzemeltető cégek ellen nehéz fellépni, különösen, ha olyan ország-ból folytatják a tevékenységüket, ahol legális az internetes fájlcseré.

KaZaA: a népszerűség átká

A KaZaA példája remekül jellemzi a helyzetet, annál is inkább, mivel a jelenlegi legnépszerűbb fájlcserélő alkalmazásról van szó. Ezekben a percekben is körülbelül hárommillióan használják a rendszert (ez a szám majd duplája a Napster fénykorában mértek), összesen pedig mintegy 160 millió felhasználó tölt le vele állományokat. 2002 márciusában egy amsterdami fellebbviteli bíróság úgy döntött, hogy az

igencsak népszerű KaZaA alkalmazás használói követnek el szerzői jogsértést, nem maga a cég. A KaZaA tehát egy *legitim szolgáltatás*, amelynek a működése leginkább a fénymásolóhoz vagy a CD-íróhoz hasonlítható. Magyarán, nem az eszköz a hibás, ha szerzői jogokkal védett anyagot másolnak vele, hanem azok a felhasználók, akik erre használják. Természetesen a másik oldalról megtörtént a fellebbezés, azonban az ügyvédek szerint 2005 előtt nem várható az ügyben végső ítélet.

A harc folytatódik

2002 novemberében egy kaliforniai bíróság elé citálták az ausztrál Sharnan Networks-öt, a KaZaA társ-társ fájlcserélő alkalmazás tulajdonosát. Az amerikai bíró 2003 januárjában azt a döntést hozta, hogy a Sharnan felelősségre vonható az Egyesült Államokban. A cég perze rögtön visszakeresetet nyújtott be. Az ügy kimenetele kétségsé, azonban globális szinten a kaliforniai egy „helyi” ügy, nem több egy szűnyogcsépesénnél – bár kellemtelen, bizonyosan nem fogja tétérde kényszeríteni a KaZaA-t.

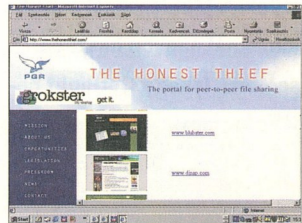
„Becsületes tolvajok” a KaZaA nyomdokain

A holland bíróság ítélete elvileg szabad utat nyitott a KaZaA mintáját követő hálózatoknak: a *Honest Thief* (magyarul becsületes tolvaj) ezek közé tartozik. Egy Hollandiában üzemeltetett szolgáltatásról van szó, amely a nemzetközi fájlcserélő egy sokat emlegetett szereplőjévé kíván válni.

„Hívjuk fájlcserélőnek vagy bolti lopásnak, mi itt Hollandiában jó üzletnek nevezzük.” – mondja Pieter Plass, a szolgáltatást nyújtó holland cég ügyvezető

A „becsületes tolvaj” honlapján megtekinthetők a fájlcserélő szolgáltatásokhoz kapcsolódó legújabb híryagok

A weblapon számos linket is találhatunk

igazgatója. „Mi hollandok szabad felfogású emberek vagyunk, soha nem legalizálnánk a moralizálást.” – folytatja. „A fájlcserélő szolgáltatásunkkal és az új szoftverünkkel azt reméljük, hogy a Honest Thief azt fogja jelenteni a fájlcserélőszat terén, mint Svájc a bankok tekintetében”.

Nagy szavak, nagy eltökéltség – ha Hollandia megemeri em a lehetőséget, könnyen lehet, hogy a zeneipari cégek komoly kihívásnak néznek majd elébe.

Legalizált lopás?

Minden jel arra mutat tehát, hogy a fapapucsok, tulipánok, szemálmok és a legalizált kannabisz hazája nemskára a fájlcserélő szolgáltatásairól is híres lesz. Ha pedig ez bekövetkezik, a zeneipari érdekszervezeteknek jól fel kell kötniük a nadrágszíjukat, hogyha érdemben fel akarnak lépni az ilesfajta „zenecseré” ellen.

További infók: www.thehonestthief.com

Csöndes Áron
aron.csodes@cpanorama.hu

Ki áll a Honest Thief mögött?

A holland PGR BV egy viszonylag fiatal cég, amelynek fő profilja az internetes szolgáltatások. A céget Pieter Plass alapította, aki mellesleg egy 315 alkalmazottat foglalkoztató építőipari cég ügyvezető igazgatója. A PGR csapata lelkes profikból verbuválódott, akik valami maradandót kívánnak létrehozni az internetet illetően – jelenleg egyébként főként elektronikus üzleti alkalmazásokat fejlesztenek.

Porszívók támadása

A letöltéseknél gyakran ütökünk nehézségekbe. Van, hogy egyszerűen megszakad a folyamat, van, hogy egy egy script zárolja a jobb egérgombot, máskor pedig csak egymás után lehet kijelölni a fájlokat. Mindezeknél a problémáknál nagyon hasznos segítség lehet a GetRight nevű program.

GetRight ellenőrzés

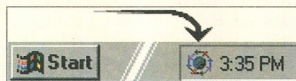
Ha a könyvtármév elejére telepítéskor egy „I”-t teszünk, akkor ez a könyvtár kerül a lista tetejére az *Intézőben*. A varázsló következő ablakában rögzítsük, hogy a GetRight az *Internet Explorerben* vagy a *Netscape Navigator 4.x*-ben fogja-e a kattintásokat. Ha ezt megjelöljük, a GetRight felügyeli a böngészőnket, és amint rákattintunk egy letöltés linkre, átveszi az ellenőrzést.

Akkor sem kell lemondanunk a GetRightról, ha egyik opciót sem választjuk a kettő közül, vagy másik böngészőt használunk. A programot úgy is aktiválhatjuk, ha egy letöltés linkre kattintva egyidejűleg lenyomjuk a Ctrl+Alt billentyűket.

Az Opera, a Netscape 6 és a Mozilla böngészőkhöz a GetRight honlapján rendelkezésre áll egy plug-in (www.headlightinc.com/gr_plugin130.exe). Szükség esetén töltsük le ezt, és telepítsük, akkor ezeket a böngészőket is az Internet Explorerhez hasonlóan felügyeli a program.

A program mindenkor legfrissebb verzióját a gyártó honlapján (www.getright.com) találjuk. CD-mellékletünkre az 5-ös verzió került.

Kövessük a *Teleptő* utasításait, és döntjük el, hogy telepítse-e a *Gator* és *Offer-Companion* kiegészítő alkalmazásokat is. Mi azt javasoljuk, hogy mondjunk le mindkettőről!

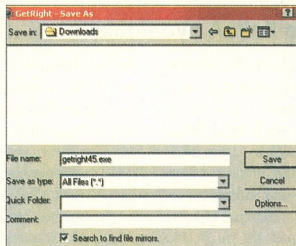

A GetRight kis ikonként csúcsul a tálcán, és várja, hogy feladata legyen

Ha a telepítés *Custom* változata mellett döntünk, magunk határozhatjuk meg a célkönyvtárat.

Következőként adjuk még meg, hogy a GetRight automatikusan induljon-e a Windows-zal, és hogy készüljön-e hozzá saját programcsoport. Az utolsó lépésben lehetőségünk van megadni, hogy alap- vagy kiterjesztett módban működjön-e a program. Ajánljuk az alapértelmezett beállítás (*Full GetRight*) megtartását, így kezdetből fogva minden funkciót elérünk. Ezt azonban később az *Options/GetRight Configuration* menüben bármikor átállíthatjuk. Szükség lesz még egy külön könyvtárra, amelybe a letöltések kerülnek majd. Az alapbeállítás itt is kívánság szerint változtathatjuk.

Hogy a változtatások érvényre jussanak a rendszerben, be kell zárunk a böngészőt, majd újra kell indítanunk. A telepítés befejezése után a Tálcá jobb ol-

Pontosan megadható, hogy hova töltsse le a GetRight a kiszemelt fájlt

dali szélén megtaláljuk a GetRight ikont. Ha jobb gombbal kattintunk erre az ikonra, megkapjuk az átfogó helyi menüt.

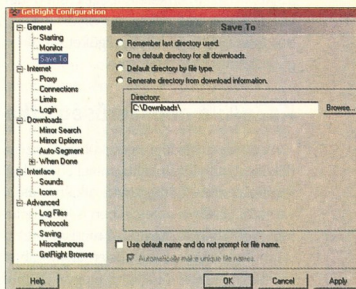
Fájlok leszívása

A GetRight többféle lehetőséget is kínál letöltések kezdeményezésére:

Linkre kattintás: a legegyszerűbbet már ismerjük: a böngészőben rákattintunk egy fájl letöltés linkre, és a GetRight átveszi a felügyeletet.

Hivatkozás másolása: Ugyanezt a hatást érhetjük el, ha a jobb egérgombbal kattintunk egy ilyen linkre, és ezután a böngésző helyi menüjében a másolási opciót használjuk.

Helyi menü: Egy letöltésre mutató link helyi menüjében megtaláljuk a *Download with GetRight* menüpontot is. Ez is a GetRight letöltőablakot hívja be.

Kezdetben ne változtassunk semmit a GetRight alapbeállításain

Ha egy letöltés megszakad, akkor azt a GetRight folytatni tudja, amennyiben ezt a szerver is támogatja. A fájl ilyenkor nem kell az elejétől kezdve újra letölteni, a GetRight pontosan ott folytatja, ahol a letöltési folyamat megszakadt. Az erre vonatkozó *Resume*, *Pause* és még néhány további opció a GetRight letöltés státuszjelző listaelemeinek a helyi menüjében található.

Hogy a szerver támogatja-e a letöltések újrafelvetelét, azt a *Download* (Letöltés) státuszablak *Resume* oszlopából tudhatjuk meg.

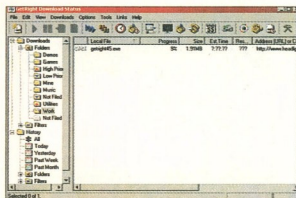
Weboldalak letöltése

A GetRight akár komplett weboldala-
kat is le tud tölteni a PC-nkre. Ehhez elő-
ször kattintsunk a weboldal linkjére, és
indítottassuk el a GetRighttal a letöltést. A
következő ablakban kattintsunk a Yes-re.
Most megnyílik a *GetRight Browser*,
amely minden fájlt megmutat, amelyek
ehhez az oldalhoz tartoznak.

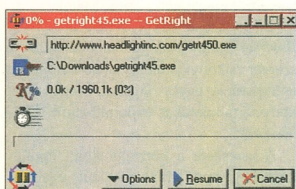
Egyébiránt nem rossz ötlet saját mapát
létrehozni ezeknek a fájloknak, akkor
a helyi menü *Open* opciójával a böngé-
sző minden elemével együtt mutatja meg
ezt az oldalt. Csak a dinamikus elemek,
mint például a reklámbannerek, lesznek
utántöltve az internetről.

Letöltés későbbi időpontban

A „resuming” kiváló lehetőség a pénz-
megtakarításra: végeztessük el a Get-
Righttal egy menetben a szükséges letöl-
téseket, méghozzá a legkedvezőbb tarifa-
jú időszakban. Ha a letöltést megszakít-
juk, a biztonsági kérdésnél megadhatjuk,
hogy később minden fájlt le kell tölteni.
De persze nincs is szükség arra, hogy a
megszakítást válasszuk. Ha azt szeret-
nénk, hogy a program először csak listát

A Download Status ablakban ellenőrizhet-
jük a letöltés pillanatnyi állapotát

A letöltési (Download) ablak megmutatja a
letöltendő fájl fontosabb jellemzőit

állítson össze a letöltésekről, és csak ké-
sőbb dolgozza fel, váltsunk a *GetRight*
konfigurációra (F8), és ott menjünk a
Downloads kategóriára. Itt jelöljük ki az
*Add them to list, but do not start down-
loading new files* vagy az *Ask me if files
should be downloaded...* opciót. Ezután
a listaelemek háromtagú lánc jelölést
kapnak a státuszablakban.

Az összegyűjtött feladatok letöltését
úgy indíthatjuk el, hogy az ikonsorról a
Resume-öt, illetve az *Automatic Down-
loading* opciót választjuk.

Jelentős segítséget nyújt az időzítő, a
Schedule. Úgy indítjuk el, hogy rákattint-
unk az óraikonra, s pontosan rögzítet-
jük, hogy mikor kezdődjön a letöltés.

Ha azt akarjuk, hogy a Windows a
befejezett letöltések után bezáruljon és a
PC leálljon, aktiváljuk a *Turn Off Com-
puters when done* funkciót (fekete képer-
nyős ikon). Ez mind az időzítetlen, mind
a tervezett letöltéseknél működik.

Automatikus FTP-keresés

Ugyanazt a fájlt gyakran több szerver-
ről is le lehet tölteni, ezt azonban az ere-
deti letöltési címmel nem mindig látjuk. A
GetRight ebben is segít, és elindítja a fájl
FTP-keresését.

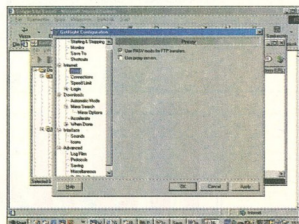
A kis letöltési státuszablakban az
Options gombon keresztül hasznos beál-
lítások sorához jutunk. Így például keres-

hetünk alternatív URL-eket, vagy elindít-
hatjuk a tükörmenedzsert. Itt, ha ismer-
jük, megadhatjuk manuálisan az alternatív
URL-t, vagy módosíthatunk egy koráb-
bit. A *Pingelés* gombbal tesztelhetjük,
hogy a szerver elérhető-e, s még a teljes
URL-t is ellenőriztethetjük.

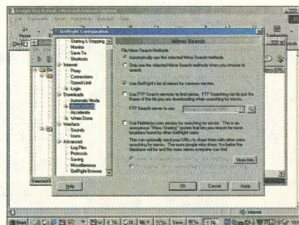
A Tükörmenedzser beállításait a
GetRight-konfigurálásnál (F8) végezhetjük
el, a *Downloads* kategóriánál. Az alapve-
tő funkciókhoz a *Mirror Search* alkatego-
riára váltunk.

Részekre bontás

A GetRight nemcsak egészre tudja
értelmezni a fájlokat, hanem kérsékre meg-
próbálkozik a darabolással is, hogy
ezeket azután különböző szerverekről
töltse le az egyidejűleg. Ez általában rendkí-
vüli módon felgyorsítja az adatátvitelt. A
fájl-puzzle-t a GetRight természetesen új-
ra összerakja úgy, hogy a letöltés végezté-
vel hibátlan és teljes fájlt kapjunk.

Érdemes ügyelni a beállításokra

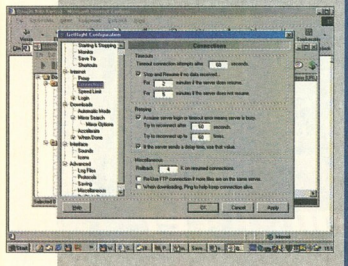
Itt állíthatjuk be a tükörmenedzsert

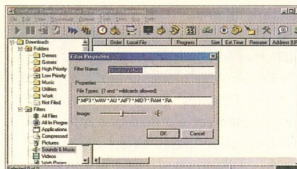
A GetRight böngésző

A GetRight böngészővel jelentős fey-
vertár áll a rendelkezésünkre. Valóságos
vadorzást művelhetünk idegen oldalakon,
és olyasmit is leszippanthunk, ami a fel-
használó szeme elől amúgy rejtve marad.
A programot elérjük pl. az *Tools/GetRight*-

FTP-archívok elérése

Ha FTP-szerverek elérésénél lépné-
nek fel problémák (például az *500 FTP:
Command not recognized* hibaüze-
net), jelöljük meg a GetRight
konfigurációjában (F8) az *Internet/Proxy*
kategóriában a *Use PASV mode for
FTP transfer* opciót. Ésszerű továbbá a
következő, *Connections* alkatego-
riában az alsó, *When downloading, Ping
to help keep connection alive* opciót
aktívnálni.

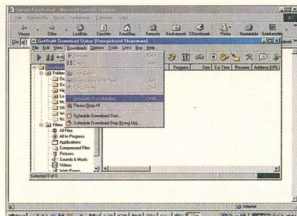

Különféle szűrési feltételeket is megadhatunk

Víruskereső bevonása

A fájlok letöltésénél rendkívüli óvatossággal kell eljárni. Ez különösen érvényes a végrehajtható fájlokra. A *GetRight* lehetővé teszi a víruskeresőnk bevonását a letöltésbe, és a bejövő fájlok azonnali vizsgálatát. Ehhez váitsunk a *GetRight* konfigurálásra (F8). Nyissuk meg balra a *Downloads* kategóriát, és ott jelöljük ki az *When done* kategóriát. A víruskeresőnk integrálásához kattintsunk jobbra fent a *Browse-ra*. Mostantól kezdve nyugodt szívvel tölthetünk le az OK-val.

Az automatikus letöltés számos munkafolyamattal megkíméli a felhasználót

Browser paranccsal. Itt belenézhetünk a szerver alkönyvtáraiba, kijelölhetünk és letölthetünk egyes fájlokat, vagy teljes könyvtárakat exportálhatunk URL-listaként.

A keresésre a könyvtárakban éppúgy lehetőség van, mint például egy dokumentum megtekintésére a böngészőben, vagy a „kedvencekhez” (*Favorites*) adásra.

Ha a webböngészőben jobb egérgombbal egy linkre kattintunk, a helyi menüben megtaláljuk az *Open with*

GetRight-Browser menüpontot. Ezzel közvetlenül a szerveren található könyvtárba jutunk.

Skinek és hangok

Nem kell kétségbe esni akkor sem, ha valakinek nem tetszik a *GetRight* külseje. Használhatja ugyanis a több mint 300 rendelkezésre álló skin valamelyikét.

A kezdőlapot ezekhez az új felületekhez a www.getright.com/skins.html cím alatt találjuk. Az *Options/Skins* alatt kezelhetjük a különböző felületeket, és adhatunk néhány egérkattintással új külsőt a *GetRight*nak.

A *GetRight* kívánság szerinti hangokat is köthet a műveleteihez.

A megfelelő beállításokat a *Configuration/Interface/Sounds* részről találjuk. Itt eredeti *GetRight*-hangokat rendelhetünk az eseményekhez, de, ha úgy tetszik, a saját gyűjteményünkéből is felhasználhatunk WAV-fájlokat. A *GetRight* honlapról további hangokat is le lehet tölteni (www.getright.com/otherfiles.html).

DVD-S ELŐFIZETÉS

Mi lehet még jobb egy Computer Panoráma előfizetésnél?

Egy DVD-mellékletes Computer Panoráma előfizetés!

12 Computer Panoráma,
12 teljes film,
+ 36 CD-nyi számítástechnikai program

23 900 Ft

Extra szolgáltatás: minden küldemény légpárnás, ütés- és törésbiztos borítékban, ajánlott küldeményként postázunk, amelynek költségeit az előfizetési ár TARTALMAZZA.

Várjuk előfizetőink népes táborában!

Megrendelhető:

Computer Panoráma Kiadói Kft., 1091 Budapest, Üllői út 25.

Telefon: 456-6964, fax: 456-6970

E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

Internet: www.computerpanorama.hu/elofizetes

Computer
PANORÁMA

Computer Panoráma Kiadói Kft.
 Terjesztési Osztály
 1091 Budapest, Üllői út 25.
 Tel.: 456-69-63

Fax: 456-69-70

Igen, utánvéttel megrendelem az alábbi
 2002-es és 2003-as különszámokat:

- 2003/1 Tesztgyűztesek (495 Ft)
- 2003/2 CAD/CAM (695 Ft)
- 2003/3 PC-Házimozi (1990 Ft)
- 2002/17 Távközlés (595 Ft)
- 2002/16 Hálózatok (695 Ft)
- 2002/15 Tesztek (695 Ft)
- 2002/14 Monitorok (495 Ft)
- 2002/13 Arany Válogatás III. (1 690 Ft)
- 2002/12 Mobil Világ 2. (495 Ft)
- 2002/11 Windows XP (595 Ft)
- 2002/10 Adatbiztonság (695 Ft)
- 2002/9 CAD/CAM Trendek 2. (695 Ft)
- 2002/8 Arany Válogatás II. (1 495 Ft)
- 2002/7 Notebook (695 Ft)
- 2002/6 Mobil Világ 1. (495 Ft)
- 2002/5 Monitorok 1. (495 Ft)
- 2002/4 CAD/CAM Trendek 1. (695 Ft)
- 2002/3 Internet 1. (595 Ft)
- 2002/2 Nyomatók (595 Ft)
- 2002/1 MP3 (990 Ft)

SZÁMLÁZÁSI CÍM:Cégnév: I.r.sz.: Helység: Út/utca/tér: hsz. , em./ajtó: Telefon (napközben): 06 E-mail:

Kérjük, a kézbesítés megkönnyítése és a gyors ügyintézés érdekében minden adatot feltétlenül adjon meg!

POSTACÍM:Cégnév: I.r.sz.: Helység: Út/utca/tér: hsz. , em./ajtó: Telefon (napközben): 06 Mobilszám: 06

Alíráás

A megrendelés átfutási ideje körülbelül 2 hét.
 Internet: www.computerpanorama.hu/megrendeles,
 E-mail: megrendeles@cpanorama.hu
 A megrendelt különszámokat utánvétellel küldjük, áránk a postaköltséget nem tartalmazza! (A postaköltséget az érvényes postai díjszabás szerint számoljuk.)

Tippek és trükkök a letöltéshez

1 A modem optimális beállítása

A modem az első szűk keresztmetszet a számítógép és az internet között. Mivel a lassú kapcsolat nemcsak időbe, hanem pénzbe is kerül, ügyelnünk kell arra, hogy a modemünk optimális sebességre legyen állítva. Gyakran elegendő ellenőrizni az alapbeállításokat.

► Nyissuk meg a Start menü *Beállítások* pontjából a *Vezérlőpult*-ot, majd dupla kattintással a *Modem*-eket.

► A *Modem tulajdonságai* ablakban válasszuk ki a modemet, amelyet optimalizálni akarunk. Kattintsunk a *Tulajdonságok* gombra. Az *Általános* regisztrierlapon *Maximális sebesség* alatt 115.200 bit/sec-nek kell lennie.

► Kattintsunk a *Beállítások* regisztrierfülre, és a *Csatlakozás beállításai* gombra. A maximális sebesség eléréséhez húzzuk egészen jobbra a *Vevő puffer* és az *Adó puffer* csúszkáját.

2 Modemsebesség

Hogy az optimális sebességet hozzasuk ki a modemünkből, ellenőrizzük a késszülék egy további beállítását is.

► Kattintsunk duplán a *Modemek* fájlra a Start menü *Beállítások/Vezérlőpult* mappájában.

► Jelöljük ki a modemünket, kattintsunk a *Tulajdonságok* gombra, és a következő ablakban a *Kapcsolat* regisztrierlapra.

► A *Speciális* gombon keresztül az *Átvitelvezérlés* használata rubrikához jutunk, amely alatt jelöljük ki a *Hardver (RTS/CTS)* opciót. Hagyjunk jóvá minden beállítást OK-val, illetve *Bezárás*-sal.

3 Kapcsolatok tesztelése

A Windows tartalmaz egy kis DOS-os eszközt, amellyel ugyan nem tudjuk meggyorsítani az egyes internetoldalakhoz kapcsolódást, de részletesen elemezhet-

jük azt. Ebből a célból egy kis adatcsomagot küld a szerverre, amelyet az azonnal visszaküld. A program kiszámolja a válaszidőket.

► Nyissuk meg a Start menüből a *Programok* mappából az MS-DOS parancssort.

► A *C:\Windows>* után írjuk be a *ping* parancsot, majd egy karakter kihagyással az internetcímet, amelyhez a kapcsolatot ellenőrizni akarjuk.

► A pontos route-követéshez írjuk be a *ping* helyett a *tracert* parancsot. Az átlagos értéknek és minden köztes eredménynek is 100 ms alatt kell lennie.

4 Automatikus kapcsolatfelvétel

Ha fixen jelentkeztünk be egy szolgáltatóhoz, akkor a böngésző megnyitásával automatikusan is indíthatjuk a csatlakozási folyamatot.

► Nyissuk meg a Start menü *Beállítások/Vezérlőpult* pontjánál az *Internet-beállítások*-at.

► Válsunk a *Kapcsolatok* regisztrierlapra, és a *Tárcsázási beállítások* kiválasztómezőben jelöljük ki a kapcsolatunkat.

► Jelöljük meg a *Mindig az alapértelmezett kapcsolat* tárcsázza opciót, és kattintsunk az alapértelmezett gombra.

5 A kapcsolat felgyorsítása

Meggyorsítható a telefonos kapcsolat a szolgáltatónkkal, ha kikapcsoljuk a felesleges opciókat és a hálózati protokollokat.

► Kattintsunk duplán a *Sajátgép* ikonra az Asztalon, és ott a *Telefonos hálózat* rendszer mappára. Kattintsunk a jobb egérgombbal a kapcsolatunkra, és a helyi menüből válasszuk a *Tulajdonságok*-at.

► A következő párbeszédablakban menjünk a *Kiszolgálótípusok* fülre. Az *Egyéb beállítások* alatt távolítsuk el a pipát a *Bejelentkezés a hálózatba* opció elől.

33 olyan tippet gyűjtöttünk csokorba, amelyek megkönnyítik, kényelmesebbé teszik a szörfözést és a különféle webes tartalmak letöltését.

► Az *Engedélyezett hálózati protokoll* alatt a *NetBEUI* és az *IPX/SPX kompatibilis* elől kattintsuk el a pipát. Hagyjuk jóvá OK-val, és ha több telefonos kapcsolatunk is van, ismételjük meg a folyamatot.

6 Második kapcsolat

A Windows távoli adatátviteli kapcsolatot létesít a szolgáltatóval és rajta keresztül az internettel. A *Sajátgép Asztal* mappában a *Telefonos hálózat* alatt megtaláljuk alapértelmezett kapcsolatunkat. Ha az állandó szolgáltatónk nem elérhető, tárcsázzunk be egyszerűen egy alternatív szolgáltatóhoz. Ehhez persze szükségünk van saját telefonos kapcsolatra.

► Kattintsunk duplán az *Új csatlakozás létesítése* ikonra, és adjunk nevet a csatlakozásnak. A legjobb, ha a tárcsázandó szolgáltató nevére voksolunk. Válasszuk ki telepített modemünket, és kattintsunk a *Továbbra*.

► Írjuk be a következő ablakba az alternatív szolgáltató telefonos betárcsázási számát, majd nyomjuk meg a *Tovább* és a *Befejezés* gombokat.

► Az új ikonra kattintva elindítjuk a kapcsolódást az internetre, függetlenül a böngészőnkétől. Előzőleg általában még meg kell adnunk a szolgáltatótól használt felhasználói nevünket és jelszavunkat.

7 Automatikus kapcsolat

Az Internet Explorer indításakor a számítógépünk általában automatikusan fel-

épfíti az internetkapcsolatot, azaz a telefonos csatlakozást. Ha a csatlakozás mégsem indul el automatikusan, akkor ezt magunk is beállíthatjuk.

▶ Az automatikus indítás beállításait az Internet Explorerben találjuk az *Eszközök/Internet-beállítások* alatt. Itt váltunk az *Kapcsolatok* fülre.

▶ A *Tárcsázási beállítások* mezőben ügyeljünk arra, hogy a *Mindig az alapértelmezett kapcsolatot tárcsázza* opció ki legyen pipálva.

▶ Jelöljük ki egérgattintással a szolgáltatónkat, és kattintsunk az *Alapértelmezett* gombra. A kapcsolat neve után most már zárójelben ott áll, hogy „*alapértelmezett*”. Nyugtázzuk OK-val. Mostantól kezdve a Windows automatikusan felépíti az internetkapcsolatot, amint elindítjuk az Explorer-t.

8 Kapcsolat nélkül

Tegyük fel, hogy úgy szeretnénk elindítani az Internet Explorert, hogy az ne léteítsen azonnal internetkapcsolatot, és ne is kérjen engedélyt a kapcsolatra egy ablakban.

▶ Az online kapcsolat kérése általában az *Eszközök/Internet-beállítások.../Általános* lapom kezdőoldalként tárolt weblaptól származik. Az Explorer minden indításkor el szeretné érni ezt a lapot, ami természetesen csak online kapcsolatban lehetséges. Ebben az esetben töröljük a kezdőlapot.

▶ Egy kattintás az *Üres lap* gombra, és az Internet Explorer üres oldallal indul el, így nem építi fel automatikusan az internetkapcsolatot sem.

9 A kapcsolat megszakítása

Amint modemen keresztül kapcsolódunk az internethez, megjelenik a tálcán jobbra lent az aktív telefonos kapcsolat ikonja.

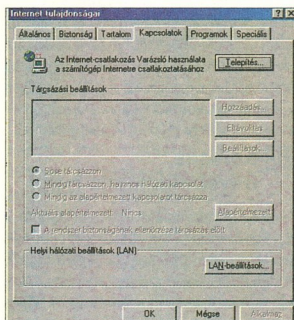
▶ Az internetkapcsolat manuális megszakításához, tehát ahhoz, hogy a Bőngésző bezárása nélkül állítsuk le a kapcsolatot, kattintsunk a jobb egérgombbal erre az ikonra. Válasszuk a *Megszakítás* opciót, így eltűnik az ikon, és megszakad az online kapcsolat.

▶ Ha a *Részletek* opciót választjuk, kinyílik egy kis ablak, amely az aktuálisan fennálló kapcsolat ideje alatt elküldött és

fogadott adatmennyiséget mutatja (*Fogadott/Küldött bájtok*)

10 Proxyszerver használata

A legtöbb internetszolgáltató proxyszervert használ, amely tárolja a gyakran keresett oldalak tartalmát, és ezzel gyorsabban hozzáférhetővé teszi ezeket. Ezért meg kell tudnunk a szolgáltatónk proxy-címét és a megfelelő csatoló-(port)számot.

A *Tárcsázási beállításoknál* kell kiválasztanunk a *kapcsolatunkat*

▶ Válasszuk a *Start* menüből a *Beállítások/Vezérlőpult* útvonalat, és kattintsunk duplán az *Internet-beállítások-ra*.

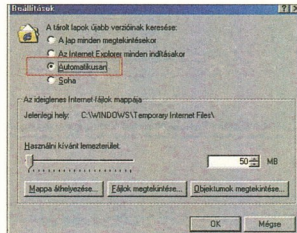
▶ A *Kapcsolatok* regisztrálapon a *Tárcsázási beállítások* alatt válasszuk ki a kapcsolatunkat. Kattintsunk az *Beállítások* gombra. Ha számítógépünk helyi hálózatban működik, válasszuk a LAN-beállításokat.

▶ Jelöljük be a *Proxy kiszolgáló használata* opciót, és írjuk be a szolgáltatónk címét és portszámát. Erősítsük meg kétszer OK-val.

11 A cache behatárolása

A böngésző, hogy gyorsabban tudja felépíteni az internetoldalakat, *ideiglenes fájlokat* tárol a cache-ben. Ha jól állítjuk be a cache-méretet, megnevelhetjük az adatátviteli sebességét.

▶ Válasszuk a *Start* menüből a *Beállítások/Vezérlőpult*-ot, és nyissuk meg dupla kattintással az *Internet-beállítások*-ot. Az *Általános* regisztrálapon az *Ideiglenes Internet-fájlok* alatt találjuk a *Beállítások* gombot.

Az internetoldalak változatlan elemei a cache-ből jönnek

▶ A *tárolt lapok újabb verzióinak* keresése alatt jelöljük meg az *Automatikusan* funkciót. Ekkor az internetoldalak változatlan elemei a cache-ből jönnek, és csak az aktualizált részek lesznek újonnan betöltve.

▶ A *Használandó lemezterületet*, a meghajtónk méretétől függően, határoljuk be a csúszkával 30 és 80 MB-ig közé.

12 A megerősítő kérdés kikapcsolása

Minden internetkapcsolat-felvétel előtt meg kell erősítenünk szándékunkat a kapcsolatfelvételre. Ha ez alkalommal tároltatjuk a Windows-zal a jelszavunkat, kikapcsolhatjuk ezt a megerősítés kérest.

▶ Dupla kattintással nyissuk meg a *Sajátgép-et az Asztalon*, és ott a *Telefonos hálózat* rendszermpatt.

▶ Jelöljük ki a csatlakozásunkat. Az ablak menüjében válasszuk a *Kapcsolatok* alatt a *Beállítások...* menüpontot.

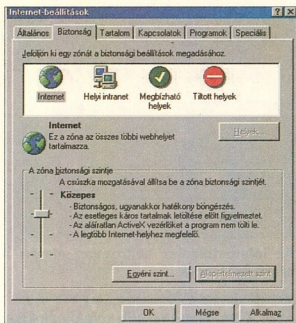
▶ Az *Általános* regisztrálapon az *Információkérés tárcsázás előtt* opciót egy kattintással kikapcsolhatjuk. Hagyjuk jóvá OK-val a beállításainkat.

13 Alapértelmezett biztonság

Az Internet Explorer zavarba ejtően sok biztonsági beállítást kínál. Először állítsuk be az alapértelmezett biztonsági fokozatot.

▶ Kattintsunk az *Eszközök/Internet-beállítások* alatt a *Biztonság* regisztrerre. Ügyeljünk rá, hogy az ablak felső területén a földgömb ábra legyen kijelölve. A *Zóna biztonsági szintje* szabályzó csúszkájának a közepes beállításon kell lennie.

▶ Ha ez nem így van, vagy egyáltalán nincs is csúszka, akkor kattintsunk jobbra

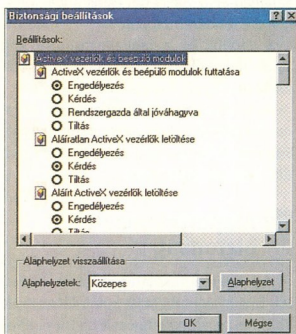

Tetszésünk szerint szabályozhatjuk a zóna biztonsági szintjét

lent az *Alapértelmezett szintre*. Egy kattintás az *OK*-ra, és máris aránylag biztonságosan, de nagyobb megszorítások nélkül internetezhetünk.

14 Biztonsági finombeállítások

Az általános biztonsági beállításokkal még egyáltalán nem vagyunk védettek a kellemetlen meglepetésektől. Ezért készítsünk *saját biztonsági profilt*. Hogy mennyire vagyunk készek ennek érdekében az internetezés élményét határok közé szorítani, magunknak kell eldöntenünk.

Hosszú listát kapunk a biztonsági beállításokról

- ▶ Váltunk az *Eszközök /Internet-beállítások.../Biztonság* menüpontra.
- ▶ Kattintsunk az *Egyéni szint* gombra, és egy hosszú listát kapunk a különböző biztonsági beállításokból. A számos opció mindegyike több alternatívát kínál.

15 Konkrét keresés a letöltés előtt

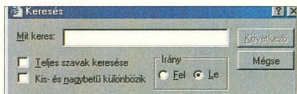
Ha az általunk keresett tárgy néhány szóval pontosan körülírható, akkor használjunk a célzott kereséshez *keresőgépet*.

▶ A keresőgép milliányi indexelt weboldalból álló adatbázist kutat át, és találatként olyan webcímeket szállít, amelyek a „véleménye szerint” a legközelebb állnak az általunk megadottakhoz.

▶ Minél pontosabb a megfogalmazásunk, annál nagyobb esélyünk van a sikerre. A keresés kifejezéseket érdemes *logókéi műveletekkel (ÉS/VAGY)* összekapcsolni. Sok keresőgépnél az *ÉS* kapcsolat alapértelmezésként van beállítva, ezért ezt nem kell külön kiírni.

16 Keresés a weboldalon belül

Még mindig találni olyan weblapokat az interneten, amelyeket végtelenül kell lefelé gördíteniük, hogy a végére érjünk. A konkrét információk keresése még offline módban is nagyon fárasztó, főleg, ha nem akarjuk végigolvasni az egész dokumentumot. Az Internet Explorer praktikus keresőfunkciója felkutatja az aktuálisan behívott weboldal szövegében az egyes megadott fogalmakat.

Az Internet Explorer egy praktikus keresőfunkcióval siet a segítségünkre

▶ A *Szerkesztés/Keresés* ezen a *lapon* menüpontból, vagy a *Ctrl+F* billentyűkombinációval nyissuk meg a *Keresés* funkciót. A keresés módját még behatárolhatjuk.

▶ Tegyük pipát a *Teljes szavak* keresése elé, így az Explorer pontosan arra a szóra keres, amelyet a *Mit keres* mezőben megadtunk. Ha elhagyjuk ezt a pipát, akkor olyan szavakat is kapunk, amelyek tartalmaznak a keresett szót (például ha a keresett szó: „környezet”, akkor ilyen esetben a „*környezetvédelem*” is egy lehetséges találat).

▶ A *Kis- és nagybetűi különbözik* opciót hagyjuk inkább jelöletlenül, enélkül ugyanis nagy lenne az esélye egy esetleg megfelelő szöveg hely átírásának. A *Kö-*

vetkező gombbal az Explorer a következő szöveg helyre megy, ahol a keresett szó megtalálható, és kijelöli a találatot.

▶ Ha a következő találathoz akarunk jutni, kattintsunk megint a *Következőre*, egészen addig, míg az egész dokumentumot át nem fésültük. Ekkor megjelenik az üzenet: a dokumentum keresése befejeződött. Hogy a keresés irányát lefelé vagy felfelé jelöljük meg, az már csak ízlés dolga.

17 Weboldalak mentése

Nyugodtan olvashatjuk a letöltött tartalmat: offline módban nincsen telefonköltség

Ha az online költségek az utóbbi években csökkentek is, a hálózaton töltött idő pénzbe kerül, ha nem átalányban internetezünk, vagy a szolgáltatónk nem a töltött adatmennyiség szerint készíti elszámolást. Ezért az érdekes, nagy információ-tartalmú weboldalakat töltsük le egy, a számítógépünkön külön erre a célra fenn tartott könyvtárba. Miután megszaktítottuk az online kapcsolatot, nyugodtan és költség nélkül olvashatjuk a letöltött tartalmat az *Internet Explorer offline* módjában.

▶ Várjuk meg, amíg a böngészőnk teljes egészében betöltötte a weboldalt, majd válasszuk a *Fájl/Mentés másként...* parancsot. A megjelenő ablakban nyissunk meg egy tetszőleges mappát, amelyet akár akkor is létrehozhatunk (például: *C:\Dokumentumok\Weboldalak*).

▶ A fájlnevet a weboldal előre felkínálja. Ügyeljünk arra, hogy a weboldal *Teljes weblap (*.htm;*.html)* típus alatt legyen elmentve.

▶ Ha később megnyitjuk az Internet Explorerrel a *Weboldalak* mappát, megállapíthatjuk, hogy az egyes HTML formátumban (*.htm kiterjesztésű* fájlok) tárolt weblapok mellett néhány alkönyvtárat is találunk. Ezek tartalmazzák a weblapokba épített képeket (*.gif* vagy *.jpg* fájlok), és az Internet Explorer automatikusan előál-

lítja őket, amikor mentjük a weboldalt. A képi elemek mappája ugyanazt a nevet viseli, mint az a HTML fájl, amelyhez a képek tartoznak.

18 Offline böngészés

Ha elegendő mennyiségű érdekes weboldalt gyűjtöttünk össze, kapcsolódjunk le az internetről, ahogy ezt „A kapcsolat megszakítása” tippünkben leírtuk.

▶ Válasszuk a még nyitott Internet Explorerben a *Fájl/Kapcsolat nélküli munkát* (offline). A böngésző állapotosorán megjelenik az *offline* – kapcsolat nélküli munka – jele.

▶ Váltunk az Internet Explorerben közvetlenül a *Fájl/Megnyitás...*-ból egy kattintással a *Tallózásra*, ahogy a *Weboldalak mappánkhoz*. Itt megtaláljuk valamennyi, korábban online módban mentett weboldalunkat. Ezek *.htm* fájlokból is kép almappákból állnak.

19 Vissza a webre!

▶ Menjünk az egérmutatóval *offline* módban (kapcsolat nélküli munka) egy hivatkozásra (linkre), amely az internet egy általunk nem mentett oldalára vonatkozik. Ekkor azonnal megjelenik egy kis tiltó táblát jelképező ikon. Az Internet Explorer felhívja a figyelmet arra, hogy kapcsolat nélkül nem tudja elérni a weboldalt.

▶ Ennek ellenére kattintsunk a zárolt linkre, ekkor a böngésző felkínálja az online kapcsolat felépítését, hiszen csak így tudja betölteni a kívánt weboldalt.

▶ Mielőtt azonban újabb weboldaldadásra indulnánk az interneten, nézzük meg kapcsolat nélkül az eddig lementett oldalakat.

20 Párhuzamos internetezés

Az internetezésnél általában megmaradunk ugyanannál a böngészőablaknál, és abban egyik weboldaltól a következőre megyünk. Online kapcsolatunk sávszélességének jobb kihasználásához ajánlatos időnként több böngészőablakot párhuzamosan használni.

▶ Tartsuk egy-egy linkre kattintásnál *lenyomva* a *Shift* billentyűt, és a hivatkozáshoz tartozó weblap egy új böngészőablakban fog megjelenni. Az **Alt+Tab** bil-

lentyűkombinációval visszaoroghatunk az eredeti weboldalra, amíg a másik a hátterében betöltődik.

▶ Ha egy teljesen új weboldalra akarunk váltani, de az aktuális oldal is meg akarjuk a böngésző nézetében tartani, akkor a **Ctrl+N**-nel nyissunk egy új böngészőablakot, és ott írjuk a címsorba a kívánt linket.

21 Bookmarkgyűjtés – szupergyorsan

Könyvjelzőket általában a *Kedvencek/Hozzáadás* a *Kedvencekhez* funkcióval gyűjthetünk. Ha különösen sietünk, elvégezhetjük ezt a feladatot egyetlen egérmutatással is, hála a *Hivatkozás* sornak.

▶ Kattintsunk a bal egérgombbal a címsoron látható webcím melletti *Explorer* ikonra. Húzzuk az ikont lenyomott bal egérgombbal a *Hivatkozás* sorra.

▶ A könyvjelző automatikusan a *Kedvencek* könyvtárba kerül. Megvan a lehetőség arra, hogy egy-egy internetkapcsolódás alatt begyűjtött valamennyi linket először gyorsan a *Hivatkozások* közé húzzuk, és csak később, internetkapcsolat nélkül rendezzük el őket a *Kedvencek/Kedvencek kezelése* utasítással.

22 A böngésző nem mutatja meg a képeket

Ha az Internet Explorer a képelemek helyett csupán fehér felületeket jelenít meg piros x-szel a közéjük, akkor a képmegjelenítés ki lett kapcsolva. Szerencsére könnyen orvosolhatjuk ezt.

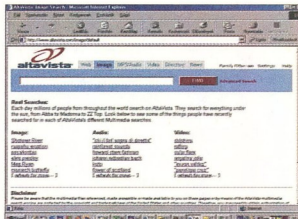
▶ Válasszuk a *Speciális* regiszterlapot az *Eszközök/Internet-beállítások* alatt.

▶ Görgessük le a megjelenő listát egészen a *Multimédia* feliratra.

▶ Itt a *Képek megjelenítése* opció előtti kijelölő négyzetre rá kell kattintani, hogy egy kis pipa jelenjen meg. Ezután nyugtázzunk OK-val.

23 Keresés az Altavista-n

Az *Altavista* böngésző is tartalmaz egy képkeresőt. Ha az *Altavista* kezdőlapján, a www.altavista.dcom címen, az *Image* (kép) feliratot választjuk, akkor a képkeresőbe jutunk. A keresési fogalmak megadásához is azok a lehetőségek állnak a rendelkezésünkre, mint az *Altavista* szokványos szöveges böngészőjénél.

A Google egyik alternatívája

▶ Egy vagy több keresési fogalom megadását követően a *Find* kapcsolóra kattintva egy thumbnail-előzetes jelenik meg. Ha kiválasztunk egyet az egérral, akkor az *Altavista* rendszerint arra a weboldalra visz, ahol a kívánt kép található.

▶ Nagyon hosszú weboldalaknál azonban az is előfordulhat, hogy sokáig kell görgetnünk, amíg a kívánt kép megjelenik.

▶ Az *Altavista* egyébként FTP-oldalakra való hivatkozásokat is kínál. Ott azután rendszerint nagy számban található további képfájlok, amelyek további böngészésre csábítanak.

24 A keresési fogalmak megadása az Altavistában

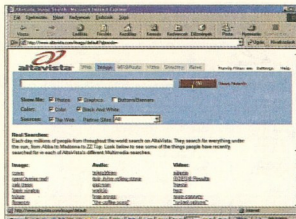
▶ Az *Altavista* is egy vagy több, egymástól szöközőkkel különválasztott keresési fogalom fogadására képes. Ha a keresési fogalom elé egy plusz jelet írunk, akkor ennek a fogalomnak mindegyik megjelenő eredményen szerepelnie kell, míg ha minusz jelet teszünk eléje, akkor az a találatok egyikén sem szerepelhet.

▶ Arra is figyeljünk, hogy *Altavista* az ékezetes betűket mint amilyen az ő vagy az ü nem kezeli, ezek helyett o-e-t vagy ue-t kell írni.

25 Képbeállítások az Altavistában

Nagyon öröndetes az *Altavista* képkereső képbeállítási lehetőségeinek sokfélesége, különösen a megjelenítendő képek tulajdonságainál.

▶ Az *Advanced Search*-re kattintva, közvetlenül a beviteli maszk alatt választhatunk, hogy keresési eredményként fényképekre (*Photos*), grafikákra (*Graphics*), esetleg mindkettőre számítunk. A

Szabályozhatjuk a keresés eredményét

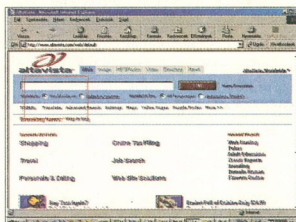
kijelölő négyzetek legalább egyikét aktíválni kell, különben semmilyen eredményt nem fogunk kapni.

► Ha elsősorban nagyobb képeket keresünk, akkor hagyjuk kikapcsolva a *Buttons/Banners* (kapcsolók/bannerek) opciót. Ha nem, akkor a találati listánkban a weboldalak közötti navigálására szolgáló, rendszerint nagyon kicsi thumbnaileket is megtaláljuk.

► A *Color* (szín) beállítás színes, míg a *Black and White* (fekete-fehér) opció szürke árnyalatok képelemekkel szolgál. Az opciók egyikét itt is be kell kapcsolni.

26 Keresési források megadása az Altavistában

Alapelv, hogy képkeresésnél a teljes választékot használjuk, vagyis a képkereső nézze át a teljes rendelkezésére álló bázist.

Érdemes bekapcsolva hagyni a Worldwide opciót

► A beviteli maszk alatt hagyjuk mindig bekapcsolva a *Worldwide* (világszerte) opciót. Az Altavista képkeresője ilyenkor a teljes webindexet bevonja a képkeresésbe.

► A mellette jobbra álló *Select a country* alatt az *All other countries* (összes) beállítás kell választanunk. Itt internetes válnalatokat találunk, amelyekkel az Altavista együtműködik a képkeresés során.

27 Képkeresés a Ditto-val

► A *Ditto* nevű, angol nyelvű képkereső a www.ditto.com címen található. A kialakítása spártai, ám nagyon jól áttekinthető és egyszerűen kezelhető.

A kialakítása ugyan spártai, de azért érdemes kipróbálni a Ditto képkeresőt is

► Egy vagy több, egymástól szóközzel elválasztott keresési fogalom megadása után kattintsunk a *Search* kapcsolóra. Vegyük figyelembe, hogy a *Ditto.com* által angol keresési fogalmakat kell használnunk. Ez részben a helységnevekre is vonatkozik.

28 Speciális képfarmatú-mok a Google-ban

A Google képkeresője különböző formátumú állományokat képes keresni az interneten. Ha azonban kizárólag JPEG formátumú képekre vagyunk kíváncsiak, úgy ezt a keresési fogalom megadásakor is megadhatjuk, méghozzá a *filetype* kereső operátor segítségével.

► Ha például olyan JPEG képeket keresünk (kizárólag), amelyeken *Elvis Presley* néhai Graceland birtoka látható, akkor a keresési fogalom megadási szintaktikája a következő: *elvis graceland filetype:jpg*.

► Ha viszont kizárólag GIF formátumokat keresünk, akkor a keresés alakja: *elvis graceland filetype:gif*. Vegyük észre, hogy a *filetype*: és a *jpg*, illetve a *gif* között nincs szóköz karakter.

► Viszont a teljes *filetype*: keresési operátor szóközzel kell a keresés többi részétől különválasztani.

29 Ékezetek a Google-nál

A Google nem tesz különbséget a kis- és a nagybetűs írásmód között. *Minden betűt kisbetűként értelmez.* Az alapértelmezett keresés az ékezeteket és megkülönböztető jeleket sem veszi figyelembe.

Például a „kövek” és a „koevek” ugyanazokat a keresési eredményeket adja. Ha ezt nem akarjuk, tegyünk egy „+” jelet a valójában kívánt keresőszóhoz. A „+kövek” például figyelmen kívül hagyja a „koevek” szót tartalmazó eredményeket.

30 Keresés a Google-ban

► Vannak bizonyos szavak, amelyeket, ha egy kettőspont áll utánuk, a Google operátorként értelmez. Ezek közé tartozik a *site*: s ha egy domain nevet írunk mögé, akkor a keresés és az eredmények erre fognak korlátozódni. Ez a *Csoportok* területen természetesen nem működik. Példa: ha az *Alaplapok és processzorok* (szócsoport)-ot a www.computerpanorama.hu oldalain keressük, akkor a keresőkérdés így fog kinézni:

Alaplapok és processzorok site:
www.computerpanorama.hu
Természetesen ki is zárhatunk egy domaint a keresésből, ha „site”-tal operálunk.

► A „site” funkciót arra is használhatjuk, hogy egy adott ország összes domainjére korlátozzuk a keresést. Ez persze fordítva is működik: ki is zárhatunk minden domaint egy meghatározott országvégződéssel („site”). Ha az „Alaplapok és processzorok”-at minden magyar weboldalon (.hu-domainek) akarjuk keresni, akkor a keresés: „Alaplapok és processzorok” site:hu

► Ugyanazon az alapelven, mint a *site*-ot, használhatjuk a *filetype*: vagy az *ext*: operátorokat is. Ilyenkor a Google csak olyan dokumentumokat keres, amelyek megfelelnek az általunk megadott fájl típusnak. A webkeresésen belül támogatott fájl típusok például a PDF, a DOC, a PPT, az RTF, az XLS, a PS, a WRI. A meghatározott fájlok keresése funkció a csoportokon és a képeken belül nem lehetséges. Felhasználási példa: hogy a „Piroksa és a farkas” témához csak PDF-fájlokat találjunk, ezt írjuk a keresőbe: *filetype:pdf „Piroksa és a farkas”*

► Ha azt szeretnénk, hogy a keresett fogalom egy weboldal címében (<TITLE>-tag) szerepeljen, akkor használhatjuk az *intitle*: operátort, ha pedig azt akarjuk, hogy a keresett szó egy oldal URL-jének a része legyen, akkor az *inurl*:-t. Ha például a „Piroksa és a farkas” témához csak PDF-fájlokat keresünk, akkor így adjuk meg a keresőkérdést:

intitle:„Piroksa és a farkas”

► Akinek egészen speciális feltételekre van szüksége a keresés sikeréhez, az menjen a *Részletes keresés* linkre a Google kezdőlapon. Itt például olyan eredményeket lehet találni, amelyek bizonyos szavakat kötelező kombinációban tartalmaznak, vagy nem tartalmaznak. A nyelvnél kiköthetjük, hogy a keresési eredmények csak adott nyelvek lehetnek. Ezen kívül kereshetünk célzottan meghatározott fájlformátumokat, domaineket vagy linkeket. A lehetőségek sokoldalúak – érdemes kipróbálni.

31 Google – böngésző nélkül?

Talán egyszer úgy akarunk majd keresni valamit a Google-n, hogy nem áll a rendelkezésünkre böngésző. Nos, ezt is lehet.

► Írjuk be a keresőfogalmat egy e-mail tárgyának, és küldjük el a google@capeclear.com címre. Válaszként megkapjuk mailben a tíz toptalálatot.

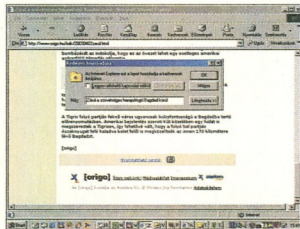
► Erről a szokatlan keresési módszer-

ről a <http://capesciencecapeclear.com> címen találunk információt.

32 Az eredmények tárolása

A különböző (kép) keresőkkel való gyors keresés, illetve a keresésben való gyors előrehaladás érdekében a sikerrel kecsgetető találatkijelzéseket linkeként tárolhatjuk, és ezzel későbbi időpontban folytathatjuk a keresést.

► Ehhez kattintsunk az Internet Explo-

A sikerrel kecsgetető találatkijelzéseket linkeként tárolhatjuk

rerben a *Kedvencek/Hozzáadás a kedvencekhez* menüre, adjunk kifejező nevet a találatnak, és kattintsunk az *OK*-ra.

► Ha a következő online kapcsolatok meghívjuk ezt a linket, akkor közvetlenül elérjük a korábbi találatot.

33 Előzetes keresések eltávolítása (IE5)

Ez a tipp mindazoknak szól, akik még az Internet Explorer 5.0-val szörföznek. A keresés követése, mint ennek a böngészőnek a tulajdonsága, a Google-keresésnél főleg, illetve zavaró lehet.

► Ezt a funkciót úgy kapcsolhatjuk ki, ha az *Eszközök* menüben az *Internet-beállításokat*, majd a *Tartalom* regiszterlapot választjuk. A *Személyi adatok* alatti részen válasszuk az *Automatikus kiegészítést*.

► Ezután kattintsunk az *Űrlapok törlése* gombra. Ugyanebben az ablakban az *Űrlapok* elől is távolítsuk el a pipát – ezzel a jövőben már nem fognak megjelenni a korábbi keresőkérdések, és nyugodtan „google-zhatunk.”

Hogyan

takaríthat meg

33%-ot?

Rendelje meg a CD-melléklettel megjelenő Computer Panorámát a következő három hónapra, kéthavi áron 2590 Ft-ért!

Igen, megrendelem a CD-melléklettel megjelenő Computer Panorámát a következő 3 hónapra 2590 Ft-ért.

Név: _____

Cím:

út / utca / tér

hsz.

Telefon, Fax: _____

E-mail: _____

* Az akcióban kizárólag olyan kedves vásárlóink vehetnek részt, akik még nem voltak előfizetőink.

Download + Warez?

A világháló labirintusában nem könnyű eligazodni, különösen adott helyeket megelni. Számos lap rejte van és rendszeresen címet vált. Ilyenek az úgynevezett „warez” oldalak, amelyek gyakran illegális szoftverraktárakat rejtenek. A böngésző itt rendszerint mindent megtalál, ami egy PC-hez kell vagy jó lehet. Csak rá kell kattintani és már indul is a letöltés – legalábbis elméletileg.

A gyakorlat viszont egészen más képet mutat. Adott szoftver letöltéséhez a felhasználónak először is meg kell találnia a megfelelő oldalt, ahol elmerülhet a szoftveralkalmazók archívumaiban. A szokványos böngészők csak nagyon ritkán jutnak el ilyesfajta oldalakhoz, ha csak a szoftver nevét és a „Download” vagy a „Warez” kiegészítést kapják. Először ugyanis egy jó pár, nem túl vonzó oldalon kell átverekedniük magukat, miközben nemkívánatos reklámdalok és popup ablakok szemétkelileg folyamatosan a képernyőt. Így azután jó sokáig eltarthat, amire a felhasználó ismét becsukja az összes, kérés nélkül megnyitott ablakot, és végre a kívánt célba, az adott szoftver download ablakába ér.

Már megint eltűnt

Aki „kedvenként” eltárol egy adott warez-oldalt, az az oldal következő meghívása alatt gyakran üres képernyő előtűnhet. Ennek az az oka, hogy az ilyesfajta honlapok üzemeltetői olykor néhány óra leforgása alatt szerveret cserélnek, hogy elmenekülhessenek üldözőik elől. A kínálattuk ugyanis *szertől jogilag illegális*, nem véletlen tehát, hogy a download honlapok üzemeltetői szerverről vándorolnak.

Crackek és patchek

Számos gyártó, mindenképp a drága szoftverek előállítását, programjaik demoverzióját kínálják, hogy a potenciális vevők meggyőződhesenek az alkalmazás minőségéről. S ha a program megtetszett, a felhasználó

már is szalad a boltba, hogy megvásárolja azt – gondolják a gyártók. Persze szinte egyetlen olyan tesztverzió sincsen, amelyet apró és természetesen szintén illegális trükkökkel teljes verzióvá ne lehetne átalakítani. Számos úgynevezett *patch* létezik, amelyek egyetlen egérkattintással feloldják a tesztverzió összes korlátját. Az internet itt is igazi kincsesbánya. Legyen ez egy játékhoz vagy egy drága alkalmazáshoz való patch, elég egy letöltés, és a felhasználó máris egy teljesen működőképes szoftver birtokába jutott.

Ugyanilyen hatékonyak az úgynevezett *crack*-ek, amelyekkel szintén gond nélkül lehet teljes verzióvá alakítani a demókat. Itt jogilag azonban nemcsak az a tény számít, hogy a licenckel illegálisan kerülnek a birtokunkba. Az is durván megsérti a szerzői jogot, hogy a patch-ek és crack-ek beavatkoznak a szoftverek belvilágába.

Filmalkozók bárkaiban

A filmbarátok már régen felfedezték a web sötét oldalait. Itt a szoftveres alkalmazásokon kívül különféle filmszférekre is bukkanhatunk. A kedvenc sorozat új részét ugyanúgy megtalálni, mint vadonatúj mozifilmeket és klasszikusokat. Az adatmennyiség rendszerint olyan hatalmas, hogy néhány óra és egyszeri letöltés rendszerint nem is elég. A böngészőnek itt már elegendő időre is szüksége van. No persze világosan kell látni: a filmeknek ez a beszerzési módja is illegális.

Az ipar megpróbálja nem nézni tétlenül az effajta tevékenységeket. A filmipar a DVD bevezetésével egyidejűleg kifejlesztett egy országként eltérő kódot. A kód megakadályozza, hogy egy amerikai filmet (Code 1) megnézhessek Európában (Code 2) vagy Ausztráliában (Code 4), amennyiben a DVD-meghajtókat és lejátszókat az egyes országokban egy regionális kódra állítják be. A nagy amerikai filmstudiók ezen felül bevezették a *Content Scrambling System* (CSS) elnevezésű másolásvédelmi rendszert, és megbízták a *Copy Control Association-t*

Az internet végtelen mélységeiben nemcsak legális tartalmak találhatók. Egy ügyes böngésző szinte mindent elérhet, amit csak feltesznek a világhálóra, beleértve teljes verziós programokat, zenei albumokat, vadonatúj mozifilmeket.

Vírusvédelem

A vírusvédelem a legfontosabb, ha a webről le akarunk tölteni valamit, és a gépünkre szeretnénk telepíteni. Sose futtassunk az internetről letöltött alkalmazást úgy, hogy azt előtte meg ne vizsgáltnánk egy vírusellenőrzővel. Akármilyen mókás is legyen egy adott program, ha a vele együtt letöltött vírus egyszer befészkelte magát a gépünkre, akkor sok időbe és munkába kerülhet, amíg ismét meg tudunk tölteni szabadulni, és ekkor még nem is szőlünk az elvesztett adatokról.

Illegális anyagok

Ha egyszer véletlenül egy illegális tartalmú oldalra jutnánk, akkor korántsem elég csak a böngészőből kilépnünk. Arról is gondoskodnunk kell, hogy az ilyen oldalak tartalma ne hagyihasson nyomot a gépünkön, különben szélsőséges esetben hirtelen jogi magyarázatokba bonyolódhatunk, még akkor is, ha nem is állt szándékunkban az ilyen internet-tartalmak elérése és az ilyen oldalak nem is érdekelnek bennünket. Ilyen esetben tehát azonnal töröljük ki a böngésző cache-ét, amelyben az összes meghiűvott oldal tartalma átmeneti fájlként tárolódik. Távolsuk el a böngésző eseményadatait is, hogy biztosan lehessünk abban, hogy semmilyen bűvölyhelyet se találhassanak az ilyen tartalmak a merevlemezben.

Warez-kislexikon

Annak érdekében ismertetjük a warez „tolvajnyelvet”, hogy a hálón való böngészés közben még véletlenül se keveredhessünk bűnbe.

Coverz. Olyan grafikus állomány, amely egy eredeti CD vagy szoftver csomagolásának beszkenntelt képét tartalmazza. Egy színes nyomtató segítségével a tolvajok eredetinek tűnő címkéket és CD-betéteket készíthetnek.

Crack. A crack olyan változtatásokat hajt végre egy programon, amelyekkel kikerül a meglévő védelmi mechanizmusok. A crackek kivédik a shareware program 30 napos időkorlátait vagy a PC-s játékok másolásvédelmét.

Cracklink. Más honlapokra való utalás. Olyankor gyakori, amikor a letöltendő fájl nem közvetlenül a honlapon található.

Crew, Group. A „közösen lopni is jobb” mottó alapján igazi hacker-szervezetek jöttek létre, amelyek közösen teszik közzé új „termékeiket”. Az ilyen hacker-szervezetek egyes tagjait *Member-ek* nevezik. A „független cracker” viszont egyedül dolgozik, nem csatlakozik semmilyen csoportozhoz.

Diskspace-Provider. Ingyenes tárhelyszolgáltatók mindenféle fájl számára. A web valamiféle külső merevlemezének tekinthető.

Filez, Appz. Az illegális honlapokon letöltésre felkínált kommersziális alkalmazások és programok elnevezése.

Keygen. A *Key-generator* rövidítése. Ez egy kis segédprogram, amely automatikusan készít tetszőleges sorszámot és regisztrációs kódot adott programokhoz.

Lamerz. Az olyan böngészők erősen lebecsült elnevezése, amelyek csupán felkeresik a honlapokat, és az ottani összes tartalmat letöltik, anélkül, hogy maguk aktívan tevékenykednének. Mivel a szakma az aktív felhasználókból él, ezért erősen kárhoztatják egyes online-osok tisztán fogyasztói viselkedését. Ebbe a kategóriába tartoznak az olyan honlapüzemeltetők is, akik más honlapokról engedély nélkül veszik át a tartalmakat.

Mirror, Redirektor. Azonos tartalmú honlapok általános elnevezése. Az internetes szolgáltatók és a költségtérítéses webmemória-szolgáltatók értektől okokból igyekeznek kiszorítani a kínálatukból az „underground” oldalakat. Ezért rendszeres időközönként ellenőrzik a lapjaikat és kitörlik a tiltott tartalmakat. A honlap ilyen esetben a mirror-címen keresztül továbbra is elérhető marad.

Newzletter. A szakma újdonságainak és update-jeinek publikálására szolgáló közkezelet eszköz. Aki bejelentkezik egy hacker-mail-listába, az jó, ha tudja, hogy ezzel felfedi identitását, és a megfelelő protokollokkal azonosítható.

Patch. Kis program, amely az indítást követően úgy képes megváltoztatni a merevlemezben lévő programot, hogy an-

nak eddig korlátozott funkciói is elérhetővé válnak. A patch eltávolíthatja például a program sorszám-lekérdezését.

Serialz. Regisztrációs kódok és sorszámok nyilvánosan elérhető gyűjtemény, védett szoftverek tiltott használatahoz.

Top-50. Számos hacker számára az aktivitás motorja a közismertség. A jelenleg legjobb hacker-ek és underground honlapok a *Top-50*-es listában jelennek meg. Ahhoz, hogy egy site bekerüljön a listába, minél több látogatónak kell voksolnia mellette („Vote”).

Watcherz. Olyan személyek csoportja, akik speciális szoftveres eszközök és alkalmas kódoltátlazók használatával előfizetés nélkül néznek fizetős tévéprogramokat. A kódolt tévéjelek dekódolását és átszámolását a számítógép végzi.

Warez. Mindenféle illegális szoftver általános elnevezése. Pontosabban szólva, a warez esetében olyan szoftverről van szó, amelynek használata a freeware- és shareware-, demo- és tesztszoftverekkel ellentétben szerzői jogba ütközik. Ezért semmi esetben se töltsünk a PC-ncbe warez programot.

Warez-site. Olyan honlapok megnevezése, amelyeken nem jogtiszt szoftverek találhatóak. Egyes országokban az ilyen honlapok jogi megítélése vitatott, nálunk a warez-honlapok a szerzői jogba ütköznek.

(másolást ellenőrző társaságot) (DVD-CCA), hogy fejlessze ki a másolásvédelmi módszert. Az *Intel*, a *Sony*, a *Toshiba*, a *Hitachi* és a *Matsushita* vállalatokat magába tömörítő szövetség set top boxok és digitális videofelvevők számára fejlesztett ki egy új biztonsági standardot, a DTLA-t (Digital Transmission Licensing Administrator), és jelenleg azzal próbálkozik, hogy a másolásvédelmi rendszert eladja a stúdióknak.

Egy évvel ezelőtt a CSS másolásvédelmi rendszer feltörése kellett kiadalmat. A DeCSS program örült sebességgel terjedt el az interneten. A filmipar végül sikeresen keresztül vitte, hogy tilos legyen letölteni a DeCSS-t, vagy linkeken keresztül utalni a megfelelő oldalakra.

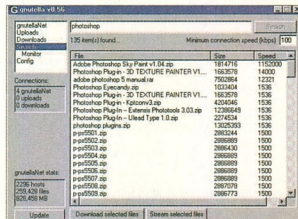
Nem elegendő azonban semmikorra igyekezett arra nézve, hogy a filmkalkulációk eltántorítsák erősen megkérdőjelezhető tevékenységüktől. Nem izzsítik el őket

a részint jelenleg is függőben levő „ipar kontra illegális másolók” perek. Többek között legálisan, illetve illegálisan készülnek a másolatok, crackelnek, letöltetnek – mindent megtesznek, amit csak elbírnak a merevlemez.

Becsületes úton

Még ha a warez oldalak kínálata ropant csábító is, **mindenképpen illegálisnak** maradnak. Az a felhasználó, aki az így szerzett szoftvert a PC-jén használja, **mindenképpen büntethető**. A legális szoftvervásárlás persze más előnyökkel is jár. Megkapjuk a szoftver dokumentációját, elérhetjük a műszaki támogatás igényével, és gyakran ingyenes frissítéseket is kaphatunk.

Mindenképpen vegyük meg a szoftvert, ha a felhasználásával pénzt keressünk. Apró utalások, amelyeket olykor

A Photoshop itt sorszámokkal áll letöltésre készen. 1500 euró helyett csupán néhány online időbe kerül

csak a gyártó képes felismerni, gyakran felvilágosítással szolgálnak a szoftver fajtájáról (illegális sorszámok stb.). Az illegálisan használt verzio miatt büntetőjárás meglehetősen kínos, és amit a szoftver letöltésével eleinte megkaptartunk, később többszörösen megfizethetjük.

Letölteni egy „csupasz” Windows alatt is nagyszerűen lehet. De ha nem akarunk a kezdetektől szenvedni a megszakadt letöltések, vírusok és hackertámadások

keresztútjében, akkor érdemes már az elején felkészíteni gépünket a munkára.

Sokat gondolkodtunk, vajon mit is tegyünk fel egy internetes letöltésekkel foglalkozó külsőszámmal mellékletére, hiszen aki ezt az újságot a kezébe veszi, minden bizonnyal rendelkezik internettel, ahonnan szinte minden letölthető. Mint kiderült, a dolog korántsem ilyen egyszerű. Aki ugyanis most kezd hozzá a letöltögetéshez egy arra „felkészítetlen” géppel, annak nemcsak a nagy állományok esetében fellépő esetleges kényelmetlenségekkel, hanem a számos vírus és hacker okozta veszéllyel is meg kell küzdenie. Jobb megoldásnak tűnik hát, ha már az első letöltések megkezdése előtt alaposan felkészítjük a gépünket, hogy gyorsan, egyszerűen és biztonságosan juthassunk hozzá az áhított programokhoz és információkhoz. E három fő kérdés köré építve állítottuk össze CD-mellékletünket, amelyen remélhetőleg mindenki megtalálja a kényelmes és biztonságos internetezéshez szükséges programok közül a számára legszimpatikusabbat.

Letöltésvezérlők

Aki modulus kapcsolattal lép fel az internetre – idehaza még meglehetősen sokan –, szinte folyamatosan retteghet a vonal megszakadásától vagy a letöltésre szánt idő túllépésétől. Az esetek többségében az Internet Explorerrel végzett letöltések megszakadása esetén előről kezdhették a munkát. Éppen ezért, ha nagyobb állományok letöltésére adjuk a fejünket, érdemes telepíteniük egy letöltésvezérlő szoftvert (ilyen például a *GetRight* vagy a

Segítőkész programok

FlashGet), amelynek a segítségével bármikor felfüggeszthetjük és azután folytathatjuk az állományok letöltését. Ezek a programok akkor is jól jönnek, ha azt szeretnénk, hogy míg édesdeden alszunk, letöltse az előre megadott szoftvereket, majd a munka végeztével – modulus kapcsolat esetén – bontsa a vonalat és kikapcsolja a PC-t. Ráadásul az esetleges megszakadások után a gép akár automatikusan is újrapróbálkozhat, nélkülünk.

A Windows Media Player 9 számos letölthető zenét és klipet kínál

Tűzfalak

Mi közülük van a tűzfalaknak a letöltésekhez? Semmi, mégis nagyon sok. Közvetlenül a letöltésekben természetesen fikarcnyit sem segít minket a *ZoneAlarm* vagy a *Kerio Personal Firewall*. Viszont játékosan ügyelnek arra, hogy amíg mi letöltögetünk, nehogy tőlünk is letöltögessenek személyes adatokat, vagy éppen feltöltsenek hozzánk egy-két hívatlan kémprogramot.

Antivirus szoftverek

A letöltött programokat nem érdemes minden ellenőrzést mellőzve rögtön telepíteni, hiszen az interneten fellelhető anyagok egy része – különösen a warez oldalakon található szoftverek – gyakran rejtenek különféle vírusokat. Ha szeretnénk megőrizni rendszerünk és adataink

épségét, jól tesszük, ha telepítjük a CD-n található ingyenes (például *Antivir Personal Edition*) vagy próbaverziós (például *Symantec Norton Antivirus*) antivirus szoftverek egyikét. Ezek hatékony védelmet jelentenek akkor is, ha nem engedélyezzük folyamatos futásukat, ebben az esetben rajtunk múlik, mely állományokat ellenőrizzük és melyeket nem. Egy valamit azonban érdemes figyelembe venni az antivirus szoftverek telepítésekor: nem érdemes egy-két ilyen szoftvertől többet feltelni a gépünkre, négy-öt Windowsos vírusvadász párhuzamos használata – különösen, ha mindannyian a memóriában csücsülnek – már komoly „lelki” terhet jelenthet a rendszerünknek, s akár megbízhatatlan működéshez is vezethet. Válaszunk tehát közülük egy vagy kettő számunkra szimpatikus és megbízhatóknak tűnőt.

Böngészők és offline böngészők

Ha valakinek nem tetszik a Windows-ba integrált Internet Explorer, számos alternatív böngésző közül választhat. A legismertebb *Netscape*, *Mozilla* és *Opera* mellett sok ingyenes és kereskedelmi szoftver áll még rendelkezésre az internetes szörfözéshez. Akadnak közöttük olyanok is, amelyek elsősorban arra hivatottak, hogy a megadott oldal teljes tartalmát gyorsan „átszippantsák” a gépünkre, hogy azután bárhol, bármikor, tényleges internetes kapcsolat nélkül is böngészhessünk.

FTP szerverek

Ha saját letöltési helyet kívánunk nyitni, a komoly adminisztrációs és hardver beruházások mellett biztosan szükségünk lesz egy megfelelő FTP szerver szoftverre is. Ilyet is találunk mellékletünkön.

N. L.

laszlo.nakovics@cpanorama.hu

Deluxe CAM digitális fényképező

- 2.1 Megapixel felbontás
- 50 mp-es kamera
- 29 mp-es diktafon funkció
- USB/Jack/TV.out csatlakozó
- Színes LCD kijelző (30 fps frissítés)
- 4x digitális ZOOM
- Makro fénykép ízemód
- SD memória bővíthetőség

Slim CAM digitális fényképező

- 1600x1200 pixel CMOS szenzor
- 1.5" TFT színes LCD
- 4x digitális zoom
- 16 MB Flash Memória
- 26 kép (2048x1536)
- 41 kép (1600x1200)
- extra kis méret

MusicDrive USB HDD/MP3

- 64-256 MB memória
- Adattárolás és MP3 lejátszás egyidőben
- Sztereo kimenet
- MP3 lejátszás mozgás közben
- Frekvencia tartomány: 20-20.000 Ohm
- Jó minőségű zene: >90 dB
- USB v1.1 háttér

Mercury Webcam

- CMOS érzékelő
- 352x288, 640x480 pixel felbontás
- 30 fps frissítés
- USB 1.1 felület
- 20cm-végtelen érzékenységi lencse

MP330 MP3 diktafon/rádió

- 128MB memória
- MP3, WMA, ADPCM lejátszás
- FM rádió 30 programozható csatormával
- Közvetlen MP3 enkódolás
- FM rádió és hangfelvétel lehetőség
- Beépített mikrofon
- ID3 Tag-ek olvasása és kijelzése
- USB csatlakozó

Smart CAM digitális fényképező

- 3 megapixel CCD + LCD
- 3X optikai zoom
- 2x/4x, digitális zoom
- SD kártya bővíthetőség
- 16MB beépített memória
- 3x zoom fókuszlencse
- Fókusz hossz : 5.4 ~ 16.2m
- 1.5" színes TFT LCD

DCB-132 digitális távcső

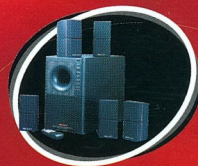
- 1.3 Megapixel felbontású digitális fényképező/kamera a közelített képekhez is
- USB port
- 16 MB Flash memória
- 1280 x 960 CMOS képérzékelő

KOB-510 MP3/CD/VideoCD lejátszó

- MP3, VideoCD, Audio CD lejátszás
- MP3/CD-DA 50 másodperces Anti-Shock rezgésvédelemmel
- PAL/NTSC kimenet
- Infravörös/normál vezetékes távirányító
- ID3 tagek olvasása és kijelzése nagyméretű LCD-n

HT 5800R 5.1 hangrendszer

- Valós 5:1 csatornás Surround hangzás (AC-3)
- DTS és THX szabványos
- 25 W RMS / Csatorna-Satellite
- 50 W RMS fa mélynyomó
- Mágnesesen leáramyékolt hangszórók
- Infrás távirányító

MP310 MP3 diktafon/rádió

- MP3 lejátszó/FM rádió/Diktafon
- ID3 Tag-ek olvasása és kijelzése
- MP3 feltöltés USB-n keresztül
- MP3 feltöltés PC-re USB-n keresztül
- Közvetlen file átnevezés és törlés
- Közvetlen MP3 enkódolás
- Beépített memória vagy SmartMedia™
- Beépített mikrofon

Májusban érkeznek!

Mercury

www.mercurycomputer.hu

Felnövünk a vevőinkkel.

1141 Budapest, Miskolci út 51.
Telefon: 221 3020, 222 4254 Fax: 222 1909
mercury.info@ahol.com

Acomp Kft. 4028 Debrecen, Apafi u. 121. Tel.: 52/446 825
Acomp Kft. 1134 Robert-Károly krt. 68. Tel.: 339-5647
Automex Kft. 1077 Bp., Vesselenyi u. 21. Tel.: 461-5743
Aqua Computer Kft. 1074 Bp., Dohány u. 36. Tel.: 322-4656
Balati Computer Bt. 1146 Bp., Thököly út 88. Tel.: 383-2843
DualComp Trade Kft. 6723 Szeged, József A. sgt. 47. Tel.: 62/488-487
Expert Computer Kft. 1134 Bp., Lehel u. 8. Tel.: 320-3310
Flash-Com Kft. 1165 Bp., Emma u. 2. Tel.: 407-1500
HardVerComp Kft. 1117 Bp., Budafoki u. 64. Tel.: 481-9590
Juventus Team Kft. 1145 Bp., Laky Adolf u. 36. Tel.: 469-5847
Minibit Kft. 4400 Nyíregyháza, Géza u. 6. Tel.: (42) 507-260
Mistral Computer World Kft. 1132 Bp., Váci út 60-62. Tel.: 236-0000
PC-Partner Kft. 1144 Bp., Limanovai tér 25. Tel.: 363-3738
Prof. Salgótarján Kft. 3100 Salgótarján, Kávár u. 1. Tel.: 32/520-540
Ramins Rubin Rt. 1134 Bp., Klekka u. 9. Tel.: 412-4300
Sowah Kft. 1134 Bp., Lőportár u. 9-11. Tel.: 350-4539
Sziw Buda Kft. 1027 Budapest Margit krt. 26. Tel.: 316-9445
Unitel City Computer Kft. 1139 Bp., Teve u. 41. Tel.: 239-4800

BEATMAN II[®]

MINI CD/MP3 PLAYER

3
ZENE CD
1 MINI
CD-n

480
másodperc
rázkódás elleni
védelem

akár
12 óra
üzemidő
alkáli tartós
elemekkel

WWW.FRECOM.COM

AKÁR **100**
ÓRÁNYI ZENE
AZ AJÁNDÉK LEMEZEKRE

Vásárolja meg most a BEATMAN II Mp3 lejátszót, amelyhez akciónk ideje alatt 30 db 8cm-es mini CD-t adunk ajándékba!

Ajánlatunk a készlet erejéig érvényes.

Media Mark multimedia.hu

FRECOM